DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR.

36 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM. 1939 JANUÁR 5. VASÁRNAP.

24 FILLÉR

Ujév hetében

Irta: **Dencz Ákos** országgyülési képviselő, a postatakarékpénztár volt vezérigazgatója.

Az esztendő utolsó hónapján viszatekintünk az elmult év lezajlott eseményeire és mérleget készitünk arról, hogy miként sáfárkodtunk, miként gazdálkodtunk. Különösen az üzletember az, aki nagy érdeklődéssel vet számot arról, hogy miként áll mérlege, mennyi az aktiva és mennyi a passziva.

Sajnos, az 1929-es év gazdasági tekintetben gyenge eredménnyel zárul az egész vonalon s itt nem akarom érinteni a pénzintézetek köréből felhangzó, azokat az előzetes bejelentéseket, amelyek kedvezőbb mérlegalakulatról adnak számot, mert ezeknek helyzete egészen más elbirálás alá esik.

A kereskedők és iparosok pártot alakitanak a maguk érdekeinek védelmére, az OMGE külön nagy gazdasági programot állit fel a mezőgazdaság érdekeinek védelmére s nem az utolsó helyet foglalja ebben a körben a TÉBE, amely a gazdasági körökkel teljes egyetértésben kivánja megoldani azt a nehéz kérdést, amely a hitelnyujtást kivánja az egész vonalon megkönnyiteni és kedvezőbbé tenni. Látjuk tehát, hogy a gazdasági krizis elevenébe vág az ország minden társadalmi rétegének s igy karácsony hetében okvetlenül kialakulnak mindenkiben azok a gondolatok, amelyek minden téren a javulást célozzák.

Ha a kereslet és kinálat viszonyát nézzük, mindenekelőtt azt kell megállapitanunk, hogy a kinálat teljes fegyverzettel áll készen üzleti körökben a keresők, a vevők részére.

A vámviszonyok terén igen érdekes képet látunk karácsony hetében. Ugyanakkor, amikor Magyarország kivitele megerősödött, amiben kétségtelenül nagy része és jelentős szerepe van az uj exportintézet müködésének, a behozatalnak csökkenése feltétlenül arra az eredményre vezet, hogy a külföldi államok revizió alá kivánják tenni a maguk vámbeli helyzetét és az agrárérdekeket talán tulzottan is pártolják olyan országokban, amelyeknél elsősorban az ipari termékek előállitása volna a fontos. A vámtételek leszállitásáról is beszélnek, maga Hilferding egyenesen a vámfalak ledöntését kivánja. Egy szóval látjuk, hogy a békeszerződés által teremtett vámegységek lehetetlen állapotokat tárnak fel s igy joggal reméljük, hogy az elkövetkezendő esztendőben ez a kérdés is szőnyegre kerül a kereskedelmi szerződések revizióiával kapcsolatban.

Ha már most kereskedőinknek helyzetét nézzük, mint fentebb már emlitettük, látjuk, hogy teljes raktárkészlettel állanak a vevő közönség rendelkezésére, ha azonban a munkanélküliek tekintélyes számát nézzük és a nehéz gazdasági viszonyokra gondolunk, megürtjük az aggodalmaskodókat is. A mezőgazdasági cikkek árának alacsony volta, az e körbe tartozó vevők anyagi erejét lényegesen csökkentette. A készpénzfizetésből élőknek helyzetét a szokásos karácsonyi jutalmazások erősitették meg, erre a közönségre számithatott a kereskedői világ, még pedig elsősorban, mert mindig a középosztály volt az, amely a hasznost a kellemessel egybevetve a karácsonyi jutalomból szerezte meg magának és családjának is az örömöket.

Ezelőtt egy esztendővel a karácsonyi mérleg sokkal kedvezőbb kilátások között indult meg, mert akkor még nem állott előttünk az a nehéz gazdasági év, amellyel most már sajnos, számolnunk kell s amelynek nagy tehertétele feltétlenül Amerikára esik. Az amerikai hossz megszünt, az a nagy pénzfeszültség tehát, amely ennek nyomán támadt, felengedett. Nyilvánvaló megnyilatkozásai ennek az egyes államok bankrátáinak fokozatos csökkenése, az aranynak visszaáramlása, ami kétségtelenül a hitelviszonyok megjavulásának csiráit rejtik az uj évben magukban.

Nálunk még nem következett be a bankráta leszállitása, azonban minden reményünk ***meg van ahhoz, hogy ennek az esztendőnek ez lesz az első ujévi ajándéka,*** amit nyomon követ majd a pénzintézetek kamattételeinek enyhülése is.

A hitelviszonyok kedvező alakulására mutat a tőkének emelkedő tendenciája is, mert ha a rossz gazdasági évet a legutolsó kimutatás szerint 8 millió pengős emelkedéssel lehetett lezárni, ugy *azt kell mondanunk, hogy ez az uj esztendő kedvező tőkealakulásának csiráit rejti magában.*

A tőkének kedvező alakulása feltétlenül kell, hogy a kereskedői hitel kiterjesztésére forditsa az illetékes körök figyelmét, mert ezen a téren találjuk azt a hiányt, amit feltétlenül orvosolni kell. A kereskedővilág az, amelynél a hitel megerősitését feltétlenül meg kell hoznia a következő esztendőnek. Tőkebőség kedvező kamatfeltételekkel feltétlenül olyan helyzetet teremthet a kereskedővilág részére is, amelynek eredményei nem maradhatnak el, ennek az értékes társadalmi rétegnek javára sem.

Az osztrákokkal megegyeznek Hágában, a magyar jóvátétel tárgyalására valószinüleg szerdán kerül sor

Schober kancellár kifejtette az értekezleten, hogy Ausztria sem fizethet. — Egyre több külföldi barátságos hang a magyar igazság mellett. — Bethlen miniszterelnök igazságot követel országa számára, — irja a Daily Mail. — Szó van arról is, hogy a magyar kérdést leveszik a napirendről. — A kisántánt támadó sajtóhadjárata Magyarország ellen.

Hága, jan. 4. A nem német jóvátételek ügyével foglalkozó bizottság ma délelőtt fél 11 órakor ült össze Loucheur elnöklése mellett első értekezletére. A mai ülés egyedüli tárgya a munkarend megállapitása volt. Loucheur inditványára elhatározták, hogy külön külön fogják tárgyalni az Ausztriára, Bulgáriára és a Magyarországra vonatkozó kérdéseket. Ausztriára ma délután kerül a sor; Bulgáriáról hétfőn tárgyalnak; Magyarország ügye kedden délután kerül tárgyalásra. Lehetséges, hogy a magyar ügy megvitatása a szerdai napra is áthuzódik.

Ennek a határozatnak a meghozatala után Ausztria, Bulgária és Magyarország képviselői távoztak a teremből és a meghivó államok kiküldöttei bizalmas ülése folytatták tovább eszmecseréjüket.

Hága, jan. 4. Azon az értekezleten, melyet ma délelőtt a nem német jóvátételekkel fohglalkozó bizottság tagjai a magyar, német, osztrák és bolgár delegátusok eltávozása után tartottak, a tárgyalásról kiadott hivatalos közlemény szerint az osztrák jóvátételekről tanácskoztak.

Ma délután 3 óra 5 perckor a bizottság Loucheur elnökletével ujabb értekezletet tartott, melyen meghallgatta az osztrák delegáció előterjesztését.

Az osztrák álláspontot Schober kancellár fejtette ki.

Részletesen feltárta Ausztria nyomasztó gazdasági és pénzügyi helyzetét és sürgette, hogy vessenek véget ennek a mostani tarthatatlan állapotnak.

Kérését a kancellár abban konkretizálta, hogy

Ausztriát mentsék fel általában minden jóvátételi fizetés alól és hogy a hitelező államok és Ausztria viszonyában törekedjenek csökkenteni az igényeket és az ellenigényeket.

A hitelező államok részéről Benes, Titulescu és Mrzovszky, továbbá Marinkovics szólaltak fel.

Valamennyien hajlandónak nyilatkoztak arra, hogy barátságos megegyezéssel rendezzék az osztrák jóvátételt.

A bizottság tagjai végül is abban állapodtak meg, hogy a legcélravezetőbb lesz, ha a delegációk külön-külön lépnek érintkezésbe az osztrák delegációval. Ehhez képest az értekezlet berekesztése után a cseh delegáció azonnal bizalmas megbeszélésre ült össze az osztrák delegációval. Holnap a többi delegátus lép érintkezésbe szintén külön-külön az osztrákokkal. Remélik, hogy a bizalmas megbeszélés után a bizottság abban a helyzetben lehet, hogy megszerkessze a végleges jelentését az osztrák kérdésről.

A legközelebbi ülést hétfőn délelőtt tartják. Az osztrák delegációval folytatandó tárgyalások előreláthatólag a keddi napot is igénybe veszik, ugy hogy

a magyar delegációra valószinüleg csak szerdán kerülhet sor.

TITULESCU NEM MEGY BELE AZ OSZTRÁK ADÓSSÁG EL ENGEDÉSÉBE

Páris, jan. 4. A lapok hágai jelentése szerint a keleti jóvátételekkel foglalkozó bizottság ma délutáni ülésén, miután a magyar, osztrák és bulgár megbizottak elhagyták az üléstermet, a hitelező államok megbizottai továbbfolytatták tanácskozásaikat. A tanácskozás során Titulescu román, Benes cseh, Marinkovics jugoszláv, Mrzovszky lengyel delegátus fejtették ki álláspontjukat.

Titulescu kijelentette, hogy semmiesetre sem egyezik bele abba, hogy az osztrák adósságot minden ellenszolgáltatás nélkül egyszerüen töröljék. Ma délután három órakor az osztrák pénzügyminiszter ismertette Ausztria pénzügyi helyzetét.

A magyar jóvátétel kérdésének megbeszélése.

Hága, jan. 4. A keleti jóvátételek ügyének bizottsága rövid időre felfüggesztette munkáját, hogy ezalatt „Magyarország hitelezői" hivatalos tárgyalásokat folytathassanak Magyarország képviselőivel.

Holnap reggel Tardieu a magyar jóvátételi kérdések megbeszélése végett Bethlen István gróf miniszterelnököt fogadja.

„Bethlen gróf — miként Snowden az első konferencián — igazságot követel országa számára".

London, január 4. A Times hágai tevelezője szerint bonyolult feladat vár a keleti jóvátételi bizottságra. Bizonyos közép- és keleteurópai államok őszintén kivánják a végleges elintézést, de ha a bizottság holnapi ülésén nem mutatkozik a jelenleginél engedékenyebb hangulat, akkor nem nagyon sok remény van a kérdés megoldására. Majd elválik — irja a lap — nem lehetne-e a Young tervet szükség esetén bizonyos középeurópai államok aláirása nélkül is életbeléptetni.

A Daily Mail szerint a jóvátételi bizottság Anglia tanácsa ellenére, 1924-ben Magyarországot évi tizmillió aranykorona fizetésével terhelte meg 1943-ig. Bizonyos hatalmak még több pénzt akarnak kicsikarni ettől az országtól, amellyel a háboru után sokkal rosszabbul bántak, mint bármely más állammal. Nem lesz meglepő, ha gróf Bethlen miniszterelnök a konferencia második részében majd ugyanazt a szerepet játsza, mint Snowden az első konferencián, tudniillik, hogy igazságot követel országa számára.

Pertinax a Daily Telegraph-ban biztosra veszi, hogy a magyarok a végsőkig ellenzik majd az elintézést.

Szerb sajtótámadások Magyarország ellen.

Belgrád, jan. 4. A Vreme és a Politika azonos tartalmu tudósitást közöl a Young-terv lényegéről és abban többek között ismerteti a magyar jóvátételi kérdés álláspontját is. Eszerint Magyarország 1943 után nem akar többé fizetni, sőt olyan követelésekkel lép fel, melyekből Magyarország tendenciája világos, hogy tudniillik az utódállamokat akarja, mint adósokat szerepeltetni.

Erre válaszolva azt irja a tudósító, hogy a Magyarországgal kötött megállapodás szelleméből következik, hogy Magyarország 1943 után is tartozik fizetni, mivel ez az évi tiz millió aranykorona részlet, melyet Magyarország 1943-ig köteles fizetni, moratóriumból és ezután Magyarországra nézve a további fizetés automatikusan kötelező.

Ha nem jön létre megegyezés, a magyar kérdést leveszik a napirendről.

Berlin, jan. 4. Germania hágai tudósitója jelenti:

A kisantant államai lépést tettek abban az irányban, hogy a hágai zárójegyzőkönyv végleges kidolgozásába és aláirásába őket is vonják be. Ez közvetlen nyomást jelent a magyar kormánynak. Ezzel szemben

a nem hitelező államok részéről az a tendencia mutatkozik, hogy még ha a keleti jóvátételre vonatkozó tárgyalások meg is hiusulnának, a hágai egyezmény többi részét akkor is életbeléptessék.

Mindinkább megerősödik az a benyomás, hogy **az olasz kormány a keleti jóvátétel kérdésében különösen érdekelve van és az erre vonatkozó tárgyalásokban mértékadó szerepet fog játszani.**

Olaszország és Csehország között már létrejött egy egyezmény a cseh felszabaditás kapcsán a visszafizetésekre nézve. Csehország azonban ezzel szemben azt kivánja, hogy mentesitsék ama fizetések alól, melyek a Csehországban lévő magyar államvagyon bir tokba vételéből folynak.

A könnyebbnek látszó osztrák és bolgár kérdés mellett a magyar jóvátételek kérdése még min dig nagy nehézségeket okoz.

A magyar kormány a legerélyesebben visszautasitja a kisantantnak azt a követelését, hogy Magyarország mondjon le a trianoni békeszerződés 250. paragrafusáról. Ha ebben a kérdésben nem jön létre meg egyezés, akkor a magyar jóvátételi kérdést le akarják venni az értekezlet napirendjéről és diplomáciai uton kisérlik meg ennek az ügynek a tisztázását.

A „Deutsche Zeitung jelenti Londonból, hogy Magyarországnak a **jóvátételi kérdésben elfoglalt álláspontját támogatja az angol-magyar parlamenti komité több tagjának hosszabb közleménye is, melyben igen határozottan elitélik Romániának azt a magatartását, mellyel az optáns kérdésben és a Romániában lefoglalt magyar tulajdonokért járó kárpótlás kérdésében visszautasitja a döntőbirósági eljárást.**

Bethlen az érdeklődés középpontjában.

Hága, január 4. A Loucheur-bizottság ma délelőtt megkezdte az osztrák reparációk tárgyalását, gr. Bethlen miniszterelnök pedig Walko és Wekerle miniszterekkel szállására ment, ahol tanácskozás kezdődött közöttük.

A miniszterelnök különben tegnap este részt vett Beelaerts van Broekland hollandi külügyminiszter estéjén és ott megismerkedett azokkal a miniszterelnökökkel és külügyminiszterekkel, akikkel eddig nem találkozott.

Hosszasan tárgyalt Bethlen Jaspar belga miniszterelnökkel, a konferencia elnökével és megismerkedett a jóvátételi bizottságban a magyar kérdés előadóival, kikkel szintén hosszasan beszélgetett. Feltünt az estélyen, hogy Benes, csehszlovák külügyminiszter hosszu ideig beszélgetett Gajzágó László rendkivüli magyar követtel, aki a magyar külügyminiszteriumban a reparációs és optánsügy referense.

Általában meg lehet állapitani, hogy Bethlen miniszterelnök nemcsak a politikusok, hanem a nagyszámban összegyült külföldi hirlapirók érdeklődésének is középpontja.

A tegnap esti fogadáson, amelyet a hollandi külügyminiszter rendezett, négy miniszterelnök és 15 külügyminiszter vett részt.

Német vélemények.

Berlin, január 4. A Der Tag bécsi munkatársa ismerteti a magyar álláspontot a jóvátételi kérdésben és a többek között ezeket mondja:

Magyarország nem mehet bele semmiféle megegyezésbe, mely a békeszerződésekkel összefüggő kérdéseket elvonja a vegyes döntőbiróságok hatásköre alól.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szintén részletesen ismerteti a magyar álláspontot és végül rámutat arra, hogy Magyarország a lehetőségek határain belül engedékeny magatartást tanusitott.

A Vossische Zeitung a keleti jóvátételek kérdéséről Párisból többek között a következőket irja:

Magyarországnak, mely eddig minden megfélemlitési kisérlet ellenére megmaradt a mellett, hogy 1943 után nem fizethet jóvátételeket, Hágában egyedül kell ügyét képviselnie.

A keleti jóvátételek kérdésében német részről a dolog egyszerü. Maga a Yung terv a 9. fejezetben magától értetődőnek mondja, hogy az uj jóvátételnek elfogadásával meg kell szünnie a német felelősségnek az egykori szövetségesi jóvátételi adósságokért.

Németország azt kivánja, hogy ne lehessen többé szankciót alkalmazni.

Páris, január 4. A bolgár táviratiroda hágai tudósitója jelenti, hogy az értekezlet érdeklődésének középpontjában a szankciók kérdése áll.

Németország azt kivánja, hogy bármi történjék is a Young tervvel, a német birodalommal szemben ne lehessen többé szankciókat alkalmazni.

Azt kivánja, hogy a versaillesi békeszerződésnek azt a pontját, mely **feljogositja a győztes hatalmakat a Rajnavidék ujból való megszállására, töröljék el.**

A németek ellenzik egy ad hoc bizottság kiküldését és azt óhajtják, hogy **a döntőbiróságot állitsák fel.**

A keleti jóvátételek kérdésében Németország és a hitelező államok megbizottai között megegyezés jött létre, melynek értelmében a Young tervet érvényesnek fogadják el, mihelyt azt az érdekelt hatalmak ratifikálták.

A reszkető óriások

Mi lenne a kisantanttal, ha Magyarország katonaságának nagyon csekély számához csak egy nullát irhatna, — veti fel a kérdést egy olasz lap.

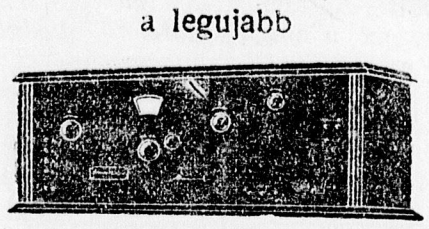
Róma, jan. 4. A „Reszkető óriások" cimen a Popolo D'Italia cikket közöl, melyben foglalkozik a román és cseh külügyminiszterek prágai találkozásával, melynek eredményéhez a lap szerint Jugoszálvia feltétel nélkül hozzájárul. A cikkiró hivatkozik Albert Yullien francia ujságiró megállapitására, mely szerint a prágai találkozás azért volt szükséges, hogy szorosabb közös akciót szervezzenek meg Magyarországnak a keletanusitandó ellenállásával szemben és mert Magyarország az ilyen megmentett összegeket arra akarja forditani, hogy „kobakig felfegyverkezzék."

A Popolo D'Italia erre az állitásra reflektálva, rámutat arra, hogy Magyarországnak 30.000 főnyi hadsereg fentartását engedélyezték, de az igazságtalan trianoni szerződésből folyó, lesujtott helyzetben levő Magyarország nem is tudna nagyobb és erősebb hadsereget fentartani. A lap kiemeli, hogy a méltatlan módon megcsonkitott, bányáitól ipartelepeitől, erdőitől megfosztott Magyarország 30.000 főnyi hadseregével szemben miért áll Románia 150.000 katonája, Csehszlovákia 150.000 és Jugoszlávia 120.000 katonája fegyverben?

Ebben a pillanatban közel félmillió a felfegyverzett hadsereg, amelyet fenntart a világ katonailag legerősebb nemzetének morális politikai szolidaritása és anyagi támogatása és *mégis a kis magyar hadsereg zavarja azoknak nyugodt álmát és emésztését.*

Felmerül az a kérdés, mi lenne a kisantanttal, ha Magyarország katonaságának nagyon csekély számához csak egy nullát irhatna hozzá és a világ melyik megközelithetetlen sarkában bujnék el Albert Yullien ur?

HORTOBÁGYI JUHTURÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. Magy
Tejszövetkezeti Központ
Budapest I. Dorottya-utca 4. sz.

MEGJELENT
a legujabb

Standardyne
4 csöves hálózati Európavevő, melyet kivánságra dijmentesen bemutat
Katz Andor gépáruház Debrecen, Piac-utca 83. (Király-u. sarok) Telefon 7-78.

Harisnya és zsebkendő
nagy választék
állandó ujdonságok.
Kipróbált minőségek.
KARDOS LÁSZLÓ
DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.
Elsőrendü vászon- és kelengye üzlet.
Alapitási év: 1831.
Szigoruan szabott készpénzárak.
Kiváló minőségek. Szakszerü kiszolgálás.

Horthy kormányzó magyar négyes fogatot ajándékozott Umbertó olasz trónörökösnek esküvője alkalmából

Az utvonalon, ahol a fogat elhaladt, a tömeg lelkes ovációt rendezett a magyarok mellett.

Róma, jan. 4. Ma reggel 10 órakor Umbertó trónörökös a Quirinálban ünnepélyes audiencián fogadta Hory András quirilnáli magyar követet, aki ez alkalommal adta át a trónörökösnek Horthy Miklós kormányzó ajándékát, a magyar négyes fogatot.

Az utvonalon, amelyen a gyönyörü fogat elhaladt, a tömeg lelkes ovációt rendezett. — A Quirinálban a katonai őrség fegyverbe lépett és riadót fujt.

A palotában Cleici tábornok üdvözölte Hory követet, aki a gárda előtt elhaladva, a trónörökös fogadótermébe lépett és a királyi hercegnek tolmácsolta Magyarországnak és a magyar kormánynak szerencsekivánatait.

Beszédében kiemelte, hogy az öröm a két nemzetben nagy. Az olasz nemzet nagy ünnepe a magyar nemzet ünnepe is és lélekben őszinte érzésének egész melegével fordul a magyar nemzet a trónörökös felé.

— **Boldog és büszke vagyok,** — mondta a követ — **hogy kifejezésre juttathatom azokat az érzéseket melyekben az egész magyar nemzet az államfőtől kezdve a legszegényebb polgárig egyesül.**

A követ ezután átadta a trónörökösnek Horthy kormányzó sajátkezü levelét, melyben felajánlja a magyar fogatot.

A trónörökös rendkivül közvetlen szavakkal mondott köszönetet az ajándékért és kijelentette, hogy örömmel tölti el az a tudat, hogy Magyarország részéről ilyen rokonszenv nyilatkozott meg irányában.

Ezután a követ kérésére a trónörökös engedélyt adott Szandtner őrnagynak a fogat bemutatására, aki Horthy kormányzó ajándékát Rómába kisérte.

A trónörökös ezután a követ kiséretében a Quirinál parkjába ment, ahol az őrnagy előhajttatta a fogatot.

A négy fehér arab telivér pompás fejtartásban, nagyszerü tempóban repült el a trónörökös előtt. A fogat hátsó ülésén gazdagon himzett magyar ruhás kocsis ült.

A magyar fogat magyaros motivumu szerszámzatán nagyszerüen érvényesült a Savoyai ház cimere. A kis magyar kocsi, mely Rómában ismeretlen forma, igen kedvező benyomást keltett.

A trónörökösnek nagyon tetszet a fogat és ismételten hangoztatta, hogy milyen tökéletesen szépek a lovak.

A trónörökös örömmel nézte a fogat pompás mutatványait, fordulatait és a fogat lépésben, ügetésben, majd trappban haladt el előtte és annyira megnyerte tetszését, hogy látható jóérzéssel fogadta a kormányzónak iránta tanusitott figyelmét.

A palotába visszatérve a trónörökös meleg szavakkal bucsuzott el a magyar követtől.

József Ferenc főherceg és Anna főhercegnő is részt vesz Umberto trónörökös keddi esküvőjén.

Brüsszel, jan. 4. Mária José belga királyi hercegnő, Umberto trónörökös menyasszonya, tegnap este elutazott Brüsszelből. A királyi hercegnő különvonatát a belga határig Albert király és Erzsébet királyné is elkisérték. A különvonat vasárnap este érkezik Rómába. A hercegnő és Umberto trónörökös esküvőjét kedden délben tartják meg. A brüsszeli pályaudvaron beláthatatlan embertömeg bucsuztatta a királyi hercegnőt. A tömeg lelkes éljenzésben részesitette a királyi család tagjait.

A hercegnő abban a külön kocsiban utazott, amelyet Umberto olasz trónörökös szokott használni utazásai alkalmával és amelyet a herceg Olaszországból küldött a hercegnő részére.

*

József Ferenc főherceg és Anna főhercegnő az olasz királyi pár meghivására Umberto trónörökös esküvőjén hivatalosan részt fognak venni. Ma, január 4-én indultak el Rómába, ahol az ünnepségek ideje alatt az olasz királyi pár vendégeiként fognak tartózkodni.

Dr Vásáry István polgármester feloszlatta a fekete barakkokat

Az utolsó lakót is kiköltöztették. — 1800 pengőt osztottak ki közöttük, hogy saját lakásokat bérelhessenek maguknak.

Sokszor és sokat irtak már a debreceni lapok a fekete barakkokról, melyeknek életét rémregények ben lehetne leginkább feldolgozni. Ezek a kényszerlakások hirhedt helyeivé váltak a nyomortanyáknak. Ma már kimondták ezeknek a barakkoknak halálos itéletét.

Nem messze a várostól hat deszka-barakk állott, amelyet a háboru idején az üdülő katonák számára épitettek. A háboru után a város kezébe kerültek a deszkaépitmények és a nagy lakásnyomoruság idején tömeglakásokul szolgáltak. Valóságos nyomortanyákká váltak. Ezekben a hodályszerü épitményekben még a legutolsó időkben is mintegy ötven család huzta meg magát, de volt idő, a mikor 150 család is lakott bennük, természetesen nem csekély módon összezsufolva.

A létszám egyre fogyott, mert sokan bérelt lakásokba mentek és igy a város a felszabadult épületeket lassanként lebontatta. Egy hónappal ezelőtt már csak két barakk állott fenn.

A barakkokban olyan körülmények állottak fenn, az egyes családok élete annyira nyitott könyv volt egymás előtt, a felnőttek életének szinte minden megnyilvánulása ott folyt le a serdületlen gyermekek előtt, hogy ezek miatt az állapotok miatt közerkölcsi, de egészségügyi szempontokból is állandó és sulyos kifogások merültek fel. Ez volt a tulajdonképpeni oka annak, hogy dr Vásáry István polgármester elhatározta, — hogy ezeket nyomortanyákat végkép, még áldozatok árán is, megszünteti.

Ugy határozott a polgármester, hogy

a szegénysegélyezésre szánt összegből 1800 pengőt kiszakit és ezt 50—60—80 pengős tételekben, aszerint, hogy kinek milyen nagyszámu családja volt, a fekete barakk lakóinak rendelkezésére bocsátotta,

még pedig olyanformán, hogy őket lakáskeresésre hivatta fel, a talált uj lakás egy havi bérét a háztulajdonosnak kifizette és a fennmaradó összeget a családfő kezeihez kifizettette.

Magától értetődően ez a nemvárt segitség a barakk valamennyi lakóját arra ösztönözte, hogy rendes és emberségesebb lakást szerezzen magának.

Valamennyien kerestek és találtak is lakást maguknak, ugy hogy január 2-án az utolsó család is kiköltözött a barakkokból.

Valamennyien nagyon hálásan fogadták Vásáry István polgármester jóságos gondoskodását a város legszegényebb lakóiról és a város támogatását, melyet pénzbeli segitségben kaptak meg.

Debrecen ezzel az 1800 pengővel olyan operációt hajtott végre, a mely a legsötétebb sebétől szabaditotta meg a város képét.

Nagy rendőrségi intézkédéseket tesznek Gentben a Népszövetség ülésezése alatt

Genf, január 4. A január 13-án Genfben kezdődő népszövetségi tanácsülés alkalmával, **amelyre első izben megy el Grandi, olasz külügyminiszter, mint az olasz delegáció vezetője, messzemenő rendőri intézkedéseket tesznek. A népszövetségi palotát kivülről a rendőrség éjjel-nappal megszakitás nélkül őrizni fogja. A palota minden kijáratánál a biztonsági rendőrség fog őrködni.**

Páris, január 4. Az Intransigent hágai tudósitója szerint a francia bizottság köreiben örömmel állapitják meg, hogy a második hágai értekezleten a francia-angol együttmüködés minden pontja tökéletes. A lap szerint Briand vasárnap, jan. 12-én mindenesetre Genfben akar lenni és valószinü, hogy Hágát a jövő hét közepéig elhagyja.

A papagáj-járvány Csehországban

Prága, január 4. A papagáj-kór most már Csehszlovákiára is átterjedt. Néhány nappal ezelőtt Prágában gyanus körülmények között megbetegedett egy házaspár s miután a betegséget megelőzően megdöglött a házaspár papagája,

az egészségügyi hatóságok mindjárt azt gyanitották, hogy a betegséget papagáj-kór okozta.

A szóbanforgó papagájt karácsonyra kapta a házaspár. Hamburgból érkezett Prágába és ugyanabból a szállitmányból való, amely a betegséget Németországba hurcolta. A házaspárt több napig megfigyelés alatt tartották a prágai járványkórházban s a megfigyelés eredményeképpen kétséget kizáróan megállapitották, hogy ugy az asszonynál, mint a férfinál pysttakosis, vagyis a papagájbetegség esete forog fenn. A férfi állapota életveszélyes, mig az asszonynál tegnap már javulás állott be. A prágai egészségügyi hatóságok tegnap rendeletet adtak ki, amely szerint

azonnal be kell szállitani az állatorvosi intézetbe mindazokat a papagájokat, amelyek december elseje óta érkeztek Prágába.

Az állatorvosi intézetben minden papagájt alapos vizsgálatnak vetnek alá és csak abban az esetben adják vissza tulajdonosának, ha az állatot teljesen egészségesnek találják.

Benyáts Emil cipőosztálya
Debrecen.
Nagy választék mindenfajta cipőben és ában.

Egyedüli az árak hirdetése semmit sem jelent, miért is azt ez esetben elhagytam.
o

Onnek meg kell győződnie jó minőségeimről, hogy felismerje jutányos áraimat.

A SINGER VARRÓGÉPEK mégis A LEGJOBBAK!

Szipál műtermében művészi menyasszonyi fényképek Piac-u. 44

A vidék gyáripara

Irta: Dr. FENYŐ MIKSA,
a magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége ügyvezető igazgatója.

Az a meggyőződésem, hogy ma okkal kevésbé lehet és szabad megkülönböztetést tenni vidék és főváros között, mint valaha és különösen áll ez ipari tekintetben. — Két körülmény teszi szükségessé, hogy a megkülönböztetést elejtsük. Az egyik a trianoni tragédia, mely óta országunk olyan kicsiny s oly kevéssé tagolt. A másik figyelembe veendő körülmény a közlekedés mai fejlettsége. A vasut az automobilizmus mai állása mellett s a telefon és a rádió jelenlegi felhasználását és beláthatatlan jövőbeli fejlődési kilátásait tekintve, azt lehet mondanunk, hogy nem okoz nagy különbséget, vajjon valaki gyáriparát a központban folytatja e vagy a kicsiny, egy nap széltében is, hosszában is megjárható országnak más vidékén. A közlekedés mai állása lehetővé teszi a nyersanyagok és a gyártmányok egyformán gyors szállitását, a gyáripar vezetői akadálytalanul jelenhetnek meg konferenciákon, akár Budapest környékén, akár távolabbi vidéken dolgozik is telepük. Nem is akarok most a telefon technikának arról a fejlődéséről szólani — külföldön előrehaladott módon kisérleteznek már ezzel — amely szerint megbeszélésekre és tárgyalásokra nem is kell személyesen eljönni, hanem a központi helyet, mondjuk a Gyáriparosok Szövetségét összekötik a szegedi, debreceni, soproni stb. tagokkal s a hangosan beszélő telefon segitségével akadálytalanul bonyolítják le a megbeszéléseket anélkül, hogy személyesen jelen kellene lenniök.

A gyári vállalatok nagyrészének Budapest—környéki települése a régi Magyarországon természetes folyamat. Ennek bizonyítéka egyebek között az, hogy a háború előtt folyósított iparfejlesztési segélyek aránylag nagyobb része az ország északi és északnyugati vidékére esett és csak jóval kisebb arányban volt szükséges a budapesti, illetőleg Budapest—környéki vállalatokat szubvencióval kelteni életre. Tisztán közlekedési, szállítási, tarifapolitikai okok következtében települtek a nagy malmok jórészt Budapesten, ahol a vasúti és a vizi út előnyeit egyaránt igénybe vehették. De hatalmas malomvállalatok voltak az elszakított déli vidéken s maradtak még Szegeden, Debrecenben, Miskolcon. A cukorgyárak a régi Magyarországon kivétel nélkül vidéken települtek, csak a háború után keletkezett Budapesten is cukorgyár. A szeszfőzésnek Budapesttel vetélkedő vidéki centrumai is voltak. A sörgyártás viszont azelőtt is és most is Budapesten dominálló jellegű. A konzervgyárak centruma szintén Budapest. De egyik legnevezetesebb mezőgazdasági terméket feldolgozó iparágunk, a növényolajgyártás Győr városában fejlődött naggyá. A tulajdonképeni vasgyártás túlnyomó nagy részben vidéken: Ózd, Diósgyőr területén van; vasfeldolgozóipar viszont természetének megfelelően Budapest környékén van koncentrálva.

A textilvállalatok többsége a régi Magyarországon vidéken volt; de az újabb keletű vállalatok közül is nagyon sok és nagyon jelentős települt a vidéken.

Nem akarok azonban most végigmenni az ország összes iparágain. Meggyőződésem, hogy egy helyes iparfejlesztő politika a vidéket, annak speciális viszonyait is kell, hogy figyelembe vegye s kell, hogy lehetőség szerint egyelőre ossza el az iparvállalatokat, a munkástömegeket, az adózókat, mindazt a gazdasági, szociális és kulturális előnyt, amit véleményem szerint a gyáripar jelent.

Befejezésül még egy körülményre szeretném ezen a helyen is felhívni a figyelmet. Tulajdonképen már a bevezetésben is jeleztem: az automobilizmus fejlődése nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy minél kevesebb legyen a megkülönböztetés főváros és vidék között. Az automobilizmus fejlődésének előföltétele azonban a megfelelő úthálózat, amellyel még nem rendelkezünk. Magyarország utainak kiépítése tökéletesen egyformán érdeke Budapestnek és vidéknek, a gyáriparnak és a mezőgazdaságnak.

Megfagyott egy öreg tanító

Zalaegerszegről jelentik: — Az akali szőlőhegyhez vezető utvonalon a járókelők egy uri külsejü idősebb ember holttestére akadtak. A holttest csonttá fagyott. — A csendőrség meginditotta a nyomozást a férfi személyazonosságának megállapitására. Kiderült, hogy az illető Kiss Géza 62 nyugalmazott akali tanító, aki a szőlőhegyről való hazatértében szivgörcsöt kapott és a hóban vergődve megfagyott.

Hajsza az amerikai vizumért

VANNAK, AKIK NYOLC ÉV ÓTA HIÁBA FUTKOSNAK AMERIKAI VIZUM UTÁN. — A DOLLÁROK HAZÁJÁNAK REMÉNYTELEN SZERELMESEI.

Maholnap évtizede lesz annak, hogy az Északamerikai Egyesült Államok kormánya megszigoritotta a bevándorlást és olyan minimálisra szabta meg az egyes európai országok bevándorlási kvótáját, hogy szinte a főnyereménnyel egyenlő értékű egy-egy amerikai vizum birtokába jutni.

Természetesen minden törvény és zakásb EIDOZRIcmfwypetaoihcmfwyp szabály alól van kivétel és igy az Északamerikai Egyesült Államok kormányának szigoru tilalma dacára is nagyon sokan átlépik az Ujvilág határait. A mániákus kivándorolniakarók, a trükkökben kifogyhatatlanok és hák maguk el is vesztik a kedvüket, az ügynökök jó pénzért mindenre kaphatók.

Hiába a deportálás minden keserüsége, azok, akik a fejükbe vették, hogy az uj hazába jussanak, minden szenvedést vállalnak és minden kockázatot elviselnek a partraszállás és a letelepedés reményében.

Azóta, hogy a bevándorlási kvóta minimális számban állapitja meg az Ujvilág területére évenként bevándorlók számát, egyre több a dollárok hazájának reménytelen szerelmeseinek a tábora.

Vannak, akik nyolc év óta próbálkoznak minden elképzelhető trükk segitségével amerikai vizumhoz jutni, de reménytelenül.

A kvótát túllépni nem lehet és nemcsak az amerikai, de a magyar hatóságok is szigoruan veszik az amerikai kivándorlással kapcsolatos rendelkezéseket.

De azok, akik elhatározták, hogy kivándorolnak, megjelennek minden hónapban az utlevélhivatalban és ideges nyugtalansággal érdeklődnek aziránt, hogy következnek ők a sorrendben.

Valami érthetetlen csodavárás tartja bennük a reményt és a hitet atekintetben, hogy egyszer mégis hozzájutnak az amerikai vizumhoz.

Ezek száma egyre nő. Reménykednek, anélkül azonban, hogy kilátás volna az amerikai kivándorlási kvóta felemelésére. Erre azonban semmi remény és igy talán 10—15 év is eltelik, amig a kivándorolni szándékozók egyrészére a sor rákerül.

Fizetése akkor elég, ha fűszerboltja a
Pálffy cég.
Kossuth-u. 7. szám.

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek
a természetes „Ferenc József“ keserűvíz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a béltartalmat kiméletesen távolítja el. — Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József víz számos féloldali hüdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s igy nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Táviratok

LEZUHANT A MÁSODIK EMELETRŐL A NÉMET HADSEREG ORVOSKARÁNAK EGYKORI FŐNÖKE.

Berlin, január 4. Tragikus véletlenség áldozatául esett ma délelőtt Lauff Ferdinánd szolgálatonkívüli vezérfőtörzsorvos, a német hadsereg orvoskarának egykori főnöke. A hetvennégyéves vezérfőtörzsorvos régebb idő óta ájulási rohamokban szenvedett és ma délelőtt is roham jött rá. Az ablakhoz sietett, kitárta mind a két szárnyát és kihajolt, hogy friss levegőt kapjon. Igy történt, hogy fejjel lefelé kizuhant a második emeleti ablakból és szétroncsolt tagokkal holtan terült el az uccán.

GYERMEKEK KATASZTRÓFÁJA.

Tizenkét halott, sok sebesült.

Newyork, január 4. Az Ohio állambeli Wooster közelében a Pennsylvania expressz egy vasuti átjárónál beleszaladt egy autobuszba és a vonat többszáz méteren át magával hurcolta az összeroncsolt autobuszt.

Kilenc iskolás gyermek meghalt, többen életveszélyesen megsebesültek.

London, január 4. Az egyik londoni pályaudvar közelében gyermekek a petróleumos hordók körül játszadoztak. Egyik hordó meggyulladt és felrobbant. Valószinüleg egy eldobott égő gyufa idézte elő a szerencsétlenséget. Három gyermek meghalt, hat sulyosan megsebesült.

UJABB TÜNTETÉST RENDEZTEK A TEMESVÁRI MUNKANÉLKÜLIEK

Temesvár, január 4. Tegnap a munkanélküliek ujabb tüntetést rendeztek. Pangert Károly munkásvezér vezetésével egy kisebb küldöttség akarta felkeresni az alispánt, a munkanélküliség ügyében, azonban a rendőrség utjukat állotta és mindnyájukat letartóztatták. A letartóztatásnak rövidesen híre terjedt, mire 50—60 munkanélküli verődött össze, akik botokkal és fejszékkel felszerelve nyomultak a munkásotthon felé, nyilván azzal a szándékkal, hogy annak lezárt helyiségeit felnyissák. A munkanélkülieket a munkásotthon előtt már csendőrség várta, akiknek vezetője szétoszlásra szólitotta fel őket. A munkanélküliek nem tettek eleget a felszólitásnak, mire véres összetüzés keletkezett, melynek során számos munkanélküli és öt csendőr megsebesült. Végül a csendőrség felülkerekedett, a tüntetőknek nagyrészét letartóztatta.

A rendőrség jelentése szerint a csütörtökön letartóztatott Müller Kálmánnál lázitó röpiratokat találtak.

A DEAC jubileumi bankettje

A DEAC tizéves jubileuma alkalmából tegnap este az Angol Királynő zöld termében, százötven terítékes bankettet rendezett. Megjelentek itt dr. Milleker Rezső, dr. Mitrovics Gy. dr. Tankó Béla, dr. Hankiss János és dr. Papp Károly egyetemi tanárok, dr. Ghyczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány, Beczner József testnevelési vezető, továbbá az összes sportegyeesületek kiküldötte és sok sport-barát előkelőség.

Dr. Milleker Rezső egyetemi tanár a DEAC nevében üdvözlte a vendégeket és méltatta az estély jelentőségét, arra kérte a megjelenteket, hogy a DEAC eszményi céljaiért lépjenek sorompóba és segitsék tőlük telhetőeszközökkel ezt az intézményt.

Beszédet tartottak még dr. Bessenyei Lajos ref. főgimnáziumi igazgató és dr. Tarján Oszkár, aki a Labdarugószövetséget és a HÉVE-et képviselte.

A bankett a legkitünőbb hangulatban tartott éjfélig, akkor tánc kezdődött, mely reggel ért véget.

A megjelent előkelőségek közül a következőket sikerült feljegyezni:

Urasszonyok: dr. Papp Károlyné, dr. Hankiss Jánosné, dr. Milleker Rezsőné, Beczner Józsefné, Kulcsár Sándorné, Bordy Istvánné, Koncz Lászlóné, Kisfaludy Jenőné, B. Kiss Lajosné Rencz Antalné, Falusy Béláné, Dömötör Miklósné, Rathbauer Rudolfné, vitéz dr. Bessenyey Lajosné, Hansányi Pálné, Ferenczy Józsefné, Vértessy Lajosné.

Urleányok: Papp Kató, Kurcz Rózsa, Weichinger Böske, Király Irén, Rathbauer Jolán, dr. Czukrász Ida, dr. Borsos Ida, Bordy Böske, Dömötör Böske, Koncz Ica, Harsányi Irén, Miss Joan Keevil, Falussy Magda, Kulcsár Izabella, Kadarász Gabi, — Papp Baba, Farkas Ella.

Sodrony ágybetétet
legjobb minőségben készít
Neumann Dötorfia utca 17

TÜZ A CEGLÉDI HENGERMALOMBAN.

Cegléd, január 4. Magyarország egyik legnagyobb vidéki hengermalmában, a ceglédi hengermalomban, ma délben 12 óra 20 perckor tüzet jeleztek. A tüzoltóság öt motoros szerkocsival azonnal kivonult Szalay László tüzoltóparancsnok vezetésével és azonnal hozzákezdett az oltási munkálatokhoz. Megállapitották, hogy a tüz a földszinte keletkezett s rövidesen három emeletre terjedt át. A tüzoltóság négy sugárral kezdett dolgozni és félkettőre sikerült eloltani a tüzet.

Baltazár püspök január 14-én utazik Londonba

Rothermere lord meglátogatására.

Nemrégiben hirt adtunk arról, hogy dr **Baltazár** Dezső püspök Londonba készül Rothermere lord meglátogatására. Eredetileg ugy tervezte, hogy karácsony előtt utazik ki, azonban közbejött akadályok miatt ez az időpont eltolódott.

Mint értesülünk, Baltazár Dezső püspök most már végleges terminust tüzött ki az angliai utazására, még pedig január 14-ét.

Előbb Londonba utazik a püspök, ahova január 14-én indul Debrecenből és néhány napi ottartózkodás után tovább utazik Párisba.

Ha valami közbe nem jön, Baltazár püspök január 26-án indul haza. — Londonban a püspök Rothermere lord vendége lesz.

Lemondott a román kormány?

A lapoknak semmit sem szabad közölniök.

Arad, jan. 4. Az Aradon megjelenő „Vointa Poporuluj" cimü román lap mai száma bukaresti forrással hirt közöl, amely szerint **a Maniu kormány szombaton lemondott és helyét katonai kormány vette át.**

A hir érthető módon nagy idegességet váltott ki. — A késő délutáni órákban ezt a hir hivatalosan megcáfolták és a lapot elkobozták. Ezzel egyidejüleg a román rendőrség felsőbb helyről kapott utasitásra hivatkozva közölte a lapok szerkesztőségeivel, hogy

„a január 4-iki bukaresti eseményekkel bármilyen formában tilos foglalkozni".

Izgalom Bukarestben a karlista mozgalom miatt.

Bukarest, jan. 4. A régenstanács lemondásáról elterjedt és állandón erősbödő hirek, valamint a megélénkült karlista propaganda Románia politikai életét teljesen felkavarta.

Tegnap érkezett meg Bukarestbe Goga Oktavian és mára várják Avarescu megérkezését, aminek bekövetkeztével a néppárt vezetősége azonnal összeül, hogy a két kérdésben állást foglaljanak. A párt állásfoglalását kormánykörökben nagy izgalommal várják, amihez hozzájárul az is hogy Bratianu Vintilla ma megjelenik a régenstanácsnál, ahol a Vojnik-mozgalom és a karlista-propaganda ügyében akarja pártja tiltakozását jelenteni.

Bukarest, jan. 4. A „Cuvantul" mai számát, amely cikket közölt Károly volt trónörökös ügyében, a hatóságok elkobozták.

A birák összejöveteléről.
Az elsősorban jobbra dr Kesserü Lajos törvényszéki elnök, — balra dr Nagy Kálmán táblai tanácselnök.

1 utcai és 1 passage üzlethelyiség

még bérelhető a Piac uccai uj Svetits-palotában.

Sürgős értekezés a Svetits-intézet igazgatójánál, Szent Anna ucca 28 déli 12--1 és d. u. 3--5 óra között. — Telefon 137.

SZILÁGYI LAJOS KÉPVISELŐT MEGOPERÁLTÁK.

Budapest, január 4. Szilágyi Lajos országgyülési képviselőt ma délben, a Pajor szanatóriumban megoperálták.

FELHIVÁS A MUNKANÉLKÜLIEKHEZ.
Hirdetmény.

Debreczen város guti erdeiben 400, a Nagyerdőben pedig 30 munkás tuskózásnál alkalmazható. — Felhivom a munkanélkülieket, hogy a hatósági munkaközvetitő hivatalnál munkára jelentkezzenek.

Polgármester.

A közönség egy része a birák és ügyészek összejövetelén.

A birák és ügyészek összejöveteléről.
Baloldalon Olchváry a Tábla elnöke; jobboldalon a nyiregyházi törvényszék elnöke.

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

KÉT SZEMÉLYSZALLITÓ-AUTÓT SZEREZ BE A VÁROS.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága már régebben hozott egy határozatot, mely szerint a városgazdai hivatal kihelyezésére és két autó beszerzésére a 3.400.000 dolláros kölcsönből 120.000 pengőt kiszakit.

Az az óriási munka, amely az adóhivatalnál mostanában fennáll, a sok összeirás végetti kiszállás, sok más természetü egyéb szemlék tartása és főként az ezekkel járó tetemes költség arra inditották dr Vásáry István polgármestert, hogy most különösen aktuális két autóvásárlást eszközöltesse.

A tegnap délelőtti elnöki értekezleten a tanács tagjai nagy megnyugvással vették tudomásul, hogy a két autót a város beszerzi és már a legközelebb ajánlatokat kérnek az autókra.

Bár a fedezet is megvan az autókra, de nem lehet elhallgatni autókra, — de nyilvánvaló az is, hogy a gépkocsik árai meg fognak térülni abból a megtakaritásból, amelyet kétségtelenül elér a város azzal, hogy a sok kiszállási költséget jórészben megtakaritják.

Dr. VÁSÁRY ISTVÁN POLGÁRMESTER EGYELŐRE 14 FAKITERMELŐ MUNKANÉLKÜLIT LÁTOTT EL RUHÁVAL.

Mint tegnap megirtuk, dr. Vásáry István polgármester elhatározta, hogy azoknak az embereknek, akik mint munkanélküliek, a guti fakitermelésben vesznek részt és ruhájuk elrongyolódott, megfelelő ruhákat küld ki.

A keresztülvitellel megbizta dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnokot, aki egy városi tisztviselőt kiküldött a Gutra és összeirta azokat akiknek szükségük van ruhákra.

Szombaton reggel jelentést tettek dr. Vásáry István polgármesternek a szükségletről és a használt városi ruhákból már ki is küldték a szükséges ruhamennyiséget.

A Svetits zárda főnöknőjének távozása

Teofila főnöknőt áthelyezték, helyét Mária Irén iskolanővér foglalta el.

Mint értesülünk a Svetits-intézet eddigi főnöknőjét Teofila főnöknőt felettes hatósága Kiskunmajsára helyezte át. Az uj egyházi törvények értelmében ugyanis csupán hat évig müködhet egy helyen rendfőnöknő és miután a hat év Teofila főnöknőnél ez évben lejárt, igy következett be az áthelyezése. A távozó főnöknő itteni müködése igen áldásos volt. Széleskörü pedagógiai tudását kiválóan és nagy eredményekkel érvényesitette és általános tiszteletnek örvendett. Teofila főnöknő tegnap már el is utazott uj állomáshelyére, miután kerülni akart mindenféle ünnepeltetést és bucsuztatást.

A szerzetes rend vezetősége Mária Irén iskola nővért helyezte Debrecenbe főnöknői minőségben. Az uj főnöknő néhány évvel ezelőtt már a Svetits-intézet keretében müködött, mint az ipariskola vezetője. Az uj főnöknő szintén kiváló pedagógiai képességekkel rendelkezik és müködése elé az egyházi körök a legnagyobb bizalommal néznek. — Mária Irén főnöknő már meg is érkezett Debrecenbe és hivatalát átvette.

Nyári este

A mezőre már hull az esti csönd...
a horizont izzó tüztől setét,
kis, ijedt felhők kergetőznek fönt
s riannak szét.

Most szédül le a részeg napkorong,
már bujtatják testét a rőt hegyek...
a fejem fölött párás köd borong
ahol megyek.

Megtorpanok. Szivem mohón figyel...
egy pacsirta trillázó dalba kezd...
a dal szökik... az Istenhez ivel
s lehull az est.

FÉNYES JENŐ.

A lakásfelszabaditás kérdéséhez

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete az alábbi sorok közlését kéri:

A Népjóléti Minisztérium városunk közgyülésének és Egyesületünknek a lakásfelszabaditás iránti felterjesztése tárgyában még nem döntött, hanem **előbb a debreceni kötött lakások statisztikájának bemutatását kivánja.** Mivel a házbér vallomási ivek a mult év november havában voltak beadandók, de több háztulajdonos csak elkésve adta be, a statisztikai kimutatást a Polgármester Ur rendelete alapján csak kb. **február havában fog elkészülni és ez lesz az alapja a kérdés elbirálásának.**

Nem győzzük hangsulyozni, — hogy mi a debreceni lakáskérdést Budapesttől függetlenül kivánjuk megoldani, mint ahogy a már 16 más vidéki városban megtörtént, mert Debrecen nem Budapest, itt kis lakásokban már szükség nincs, azoknak legnagyobb része, sőt az összes bérleteknek legalább 80 százaléka már szabad lakás, s igy nálunk csak kisebb számu középbérlő veszi igénybe a lakás kötöttség nagyon is kétes értékü védelmét. Tehát a lakás felszabaditás nálunk az összes bérlők 80 százalékának egyenesen érdekében áll, mert feltétlenül bércsökkenést fog eredményezni és nem rázkódtatást hanem kiegyenlitést. Hozzávéve azt a páratlannak mondható mérsékletet, mellyel Egyesületünk csak a felmondás szabaddá tételét kéri, a lakbérek rögzitését azonban, akár az 1917-es alapon is, nem ellenzi, akciónk senkire sem jelent megterhelést. Akciónkkal szemben még egyetlen illetékes tényező sem helyezkedett eddig elutasitó álláspontra, tehát az ezzel ellenkező hir korai és alaptalan.

Január 14-én ismét ülést tart Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága

A népjóléti miniszter a törvényhatóságokra akarja háritani a szegény betegek ingyenes gyógyellátását.

Ezelőtt a szegény betegek gyógyellátási és ingyenes kórházi ápolási költségeit a népjóléti minisztérium fedezte az országos egészségügyi alapból. Ezzel szemben a betegápolási pótadót teljesen az állam vett be s abból a törvényhatóságok semmit sem kaptak.

Nemrégiben azonban a népjóléti miniszter rendeletet küldött az összes törvényhatóságokhoz, igy természetesen Hajduvármegyéhez is. Ebben a rendeletben, illetve leiratban a népjóléti miniszter értesitette a vármegyét, hogy a jövőben a szegény betegek gyógyellátásáról, ingyenes kórházi ápolásáról a vármegye tartozik gondoskodni. Ezzel kapcsolatosan a népjóléti miniszter kijelentette, hogy a betegápolási pótadóból 19 ezer pengőt bocsát Hajduvármegye rendelkezésére.

Ez a rendelet mindenütt kellemetlen meglepetést keltett. — A szegény betegek ápolási költségeinek a törvényhatósági bizottságokra való átháritásának az oka a beavatottak szerint az a körülmény, hogy a vármegyékből gyéren folynak be az adók. Hajduvármegye azonban egyike azon kevés megyéknek, ahol az adó behajtása körül aránylag a legkisebb a nehézség, éppen ezért a népjóléti miniszter rendelete különösen kellemetlenül érintette a vezetőséget, annyival is inkább, mert a vármegyének nem 19 ezer pengőbe, hanem legalább 60—70 ezer pengőbe fog kerülni a szegény betegek gyógyellátása. Ilyen nagy összegre viszont a vármegye költségvetésében nincs fedezet.

Ez az ügy egyébként legközelebb a közgyülés elé kerül, amikor is a kisgyülés javaslata alapján valószinü, hogy a törvényhatósági bizottság panasszal fordul a közigazgatási bizottsághoz a népjóléti miniszter rendeletével szemben, melynek az érdekeltek szerint nincsen meg a jogi alapja.

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága, értesülésünk szerint, január 14-én, kedden délelőtt fél 10 órakor tartja közgyülését, melyen többek között az uj felsőházi tagot is meg fogják választani.

Szalon orosz kőszén,
tojásbrikett, bányakoksz, kovácsszén, belföldi kőszenek, száraz tüzifa és egeresi gipsz legolcsóbban kapható:
Grünfeldnél, Csapó-u. 16. Telefon 982.

Február 1-én lesz az orvoskari „Csaba"-bál

Az orvoskari „Csaba"-bál rendezősége már nagy munkában van, hogy az idei „Csaba"-bált a többieknek megfelelően most is kitünően, mondhatni kényes gondossággal megrendezze. A diszrendezői és főrendezői felkéréseket szétküldték. A bál védnöki és védnöknői felkérései most folynak. — Az estély iránt, különösen az idén, vidékről oly nagy az érdeklődés, hogy a rendezőség nagyon kéri a bál kedves törzsközönségét, hogy különösen páholyok foglalásáról már jóelőre a bált megelőzőleg gondoskodjon. A bál rendezésében különben az egész debreceni klinika orvosi kara tevékeny szerepet visz, mely tény már is biztositja annak fényes sikerét.

GYAKORLÓ TANFOLYAMA SZERDÁN, JAN. 8-ÁN KEZDŐDIK. JANUÁR 8ÁN KEZDŐDIK.

A Debreceni Gyorsirók Társasága által fenntartott ingyenes gyakorló gyorsiró tanfolyam szerdán este 6 órakor kezdődik a nőipariskola első emeleti termében. A tanfolyamon bármilyen rendszert követők résztvehetnek. Az órákat hetenkint háromszor: hétfőn, szerdán és pénteken este 6 órától 7 óráig tartják. Tandij nincs.

Ugyanezen a helyen, de a hét másik három napján tartják meg a teljesen kezdők számára a gyorsiró tanfolyam óráit. — A teljesen kezdők kurzusa január 11-én, szombaton kezdődik.

Mindkét tanfolyamra jelentkezni lehet az egyesület titkáránál, — Székely Andornál, Domb uccza 17. szám alatt, kizárólag délután 4—6 órák között. Beiratási díj egyik tanfolyamon sincs.

A CSEHEK BÉKÉS HONFOGLALÁSA AUSZTRIÁBAN.

Az agrárius Landbund napilapja, a „Neues Wiener Extrablatt" terjedelmes leleplezést közöl „a csehek békés honfoglalása Ausztriában" cimen. A leleplezés szerint a csehek a csehosztrák határon összevásárolják a birtokokat és az úgynevezett Mühl- und Waldvirtelben már nagykiterjedésü cseh kolóniák vannak. A Burgenland viszont tele van cseh munkásokkal. A kormánykoalicióban résztvevő Landbund lapja beavatkozásra hivja fel a kormányt és azt követeli, hogy a fennálló rendeletek szigorú végrehajtásával hiusitsa meg a csehek további földvásárlásait és ezzel kapcsolatos terjeszkedését a határ mentén.

Automobil hűtők
javitását
gyorsan és kifogástalanul készíti:
Fülöp Miklós
bádogos mester
Debrecen, Csapó-u. 3
Telefon 9-17.

Újévi jóslatok

Az újévvel megkezdődtek a tömeges jósolgatások. A legnagyobb feltünést az összes jövendőmondók közül Lee, amerikai asztrológus prognózisa keltette.

Ez a kitünő ember, a különböző csillagok onstellációja alapján megjósolta, hogy 1930-ban az Egyesült Államok egyik vezető politikusa ellen merényletet fognak elkövetni. Különböző célzásokból arra lehet következtetni, hogy a jós Hoover elnökre gondol. Ezenkivül le fog égni Newyork egyik színháza és ez a színházégés a halottak számával verni fog minden eddigi szinházégési rekordot. Augusztus hónapban fog bekövetkezni ez a szörnyü esemény. Ugyancsak augusztus hónapban meg fog ismétlődni az a borzalmas ciklon, amely néhány évvel ezelőtt elpusztitotta Florida partvidékét. Saint Louisban óriási robbanás lesz, az egyik öreg dollárkirály meghal. Nem nevezi ugyan meg Lee John D Rockefellert, azonban mindenki tudja, hogy ő rá gondol. A kelemetlen dolgok után mond néhány kellemeset is. Bejelenti, hogy fel fogják találni az év folyamán a tökéletes ejtőernyőt, valamint megvalósitják a rakéta-repülőgépet is. Feltalálják ezenkivül a színes s plasztikus filmet. — Whitcomb, Lee konkurense politikával foglalkozik. Szerinte 1930-ban megvalósul a Páneurópa gondolata. Edisonnak igen kellemes dolgot jósol az asztrológus. — Eszerint az agg feltaláló újfajta gumigyártási módszerével több pénzt fog keresni, mint minden eddigi találmányával. 1930. év legnagyobb irodalmi sikerét amerikai iró fogja aratni. Ennek az irónak nevét ma még senki sem ismeri, de hamarosan az egész világ beszélni fog róla és szenzációs uj irányáról. Lesz ezenkivül Amerikában egy nagy botránypor, amely a hires majomperre emlékeztet, a német közvéleményt pedig egy Dreyfuss perhez hasonló fogja izgalomban tartani. Egy osztrák tudós fel fogja találni a mesterséges rádiumot, még hozzá egy francia laboratóriumban.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti január 4-én déli 12 órakor: Franciaország és Németország még mindig az északnyugati nagy depressziós rendszerrel kapcsolatos meleg óceáni légáramlás hatása alatt van. Ezeken a területeken a hőmérséklet reggel 7 órakor közel 10 fok Celsius. Németországban több helyütt esős az idő. Az Alpesek és Kárpátok vidéke azonban az oroszországi nagy légnyomással egybeolvadt kisebb maximum hatáskörében lehült.

Hazánkban tegnap változékony szeles, enyhe idő mellett a hőmérséklet, különösen a nyugati részeken 10 fokig is emelkedett. Erősebb éjszakai lehülés után az ország keleti felében ma reggel mindenütt sürü köd volt. Egyes helyeken tegnap még volt eső, különben a hóréteg már csak a hegyeken számottevő; igy a Galyatetőn 26, a Dobogókőn 30 centiméter.

Budapesten 4-én délben a hőmérséklet minusz 1 fok Celsius.

Időprognózis: Jobbára ködös idő inkább fagypont alatti hőmérséklettel.

x **Vidéki útakra a Fortuna bérautó** vállalatnál rendelhet autót. Csapó u.

x **Minden könyvkereskedésben megszerezheti Szalacsy Rácz Imre „Magyar sors" című legújabb könyvét.**

Négy kedvese vitte ki a rablóvezér koporsóját a temetőbe

Elárulta a villamos zseblámpa fénye és a csizmáján az uj gummisarok.

Hirt adtunk már arról, hogy Balta Vaszilt, Szatmár rettegett harimáját elfogták. Az Est szatmári tudósitója most érdekes tudósitásban számol be a haramia elfogatásáról a következőkben:

Szatmármegye avasi járásának a máramarosi határszélen fekvő Lajoshuta nevü községében karácsony estéjén az emberek az utcán csoportokba verődve várták, hogy megszólaljon az éjféli misére hivó harang.

Amint csöndesen beszélgetnek, egyszerre csak egy gubás, hosszukucsmás, zömök ember vág szét közöttük, Manlicherének tusával oldalbaütve, akit ér:

— Mars a misére!

Noha a falu uccáján vaksötét volt, mégis mindenki rögtön tudta, hogy a garázda látogató Balta Vaszil Petrisor, az Avas rettegett szegénylegénye.

Könnyü volt kitalálni, mert ezen a vidéken senkinek sincs fegyvertartási engedélye és igy puskát csak Balta Vaszil visel.

Balta Vaszil Petrisor körül már hónapok óta legendák keringtek messze vidéken.

A huszonnégyéves parasztlegényt, aki tizéves kora óta a környékbeli hegyekben őrizte a juhot, pár év előtt bevették katonának. Onnan megszökött és beállott egy Gyuricza nevü máramarosi rablóvezér bandájába.

Balta Vaszil egyik portyázó utján juhokat akart zsákmányolni, de a pásztor szembeszállt vele. A rabló leütötte a pásztort, aki a helyszinén meghalt.

Balta Vaszil nem sejtette, hogy az áldozat nem más, mint saját vezérének, Gyuriczának az édesapja. Mikor Gyuricza ezt megtudta, kegyetlen bosszutervet főzött ki:

az erdőben egy fához kötözte Balta Vaszilt, aztán egy emberét beküldte a közeli Szaploncára csendőrökért.

Amig a csendőrök megjöttek, ő maga fegyveresen állott őrt hogy Vaszil meg ne szabaduljon. Mikor aztán messziről meglátta a csendőröket, eltünt a rengetegben.

Balta Vaszilt elfogták, de a fogházból hamarosan megszökött és most már önálló bandát alakitott, amellyel állandó rettegésben tartotta a környéket. Balta Vaszil fényes nappal betört a környékbeli falvakba: Mózesfaluba, Lajoshutára, Aavasujfaluba, bement a boltokba, a házakba, megsarcolta, meg is verte az embereket, akik féltek a bosszujától, meg a fegyverétől. Sohasem merték feljelenteni, mikor a faluban volt.

Karácsony estéjén, amikor a haramia megjelent a falu uccáján, a közeli avasujfalui örs két csendőre tartózkodott a faluban. De ezek tehetetlenek voltak. Az uccán koromsötét volt. Segitséget kértek a közeli örsökről.

Amig a csedőrök megérkeztek, — Balta Vaszil végigjárta a falusi boltokat és bort, cukrot, cigarettát sarcolt. Mikor a csendőrök megérkeztek, Balta még mindig a faluban volt.

A csendőrök keresni kezdték a rablót a faluban.

Balta, ki nem tudta, hogy a csendőrök üldözik, felkereste egyik kedvesét, Hola Anicát s magával hivta. Amint mentek, Balta elejtette a bicskáját. Meggyujtotta a zsebbeli villanylámpáját és ez lett az árulója. A csendőrök megláttáA a lámpa fényét és a friss havon megállapitották azt is hogy, a rabló csizmáján vadonatuj gumisarok van, a melynek lenyomata mindenütt megmaradt a hóban. Ezt a csizmát pár nap előtt vette el egy vásárról jövő legénytől.

Balta Vaszil is meglátta a csendőröket és visszaküldte Anucát.

— Isten áldjon meg, Anuca lelkem, nyomomban vannak a zsandárok, én már nem érem meg a reggelt.

A csendőrök most már lassan haladtak a rabló nyomában és mire megvirradt, Balta Vaszil Petrisor be volt keritve.

Mikor a rabló látta, hogy a menekülés utja el van vágva, lövöldözni kezdett a csendőrökre, de minden lövése célt tévesztett.

A csendőrök felszólitották: dobja el a fegyvert, adja meg magát. Felelet helyet Balta Vaszil ismét tölteni akart.

Erre három lövés dördült el, melyek közül egy csak horzsolta, a másik kettő azonban külön-külön is halálos volt: az egyik a nyak, a másik a lágyék főereit roncsolta szét. Balta Vaszil Petrisor holtan terült el a fagyon.

A holttestet felboncolták és kiadták a szülőknek, akik Lajoshután laknak, földhözragadt, szegény emberek.

Három falu népe gyült össze a temetésre. A koporsót a rablóvezér négy kedvese vitte, akik jajveszékelve énekelték:

— Ne feküdj a sirba, te szép Vaszil, nem ott a te helyed....

A koporsó előtt Balta Vaszil testvérhuga maga költötte, primitiv, román verset énekel, amely magyar forditásban igy hangzik:

Édes bátyám, mondtam hányszor:
Ne távolodj el a háztól,
Ki elmegy a háztól messze,
Zsandár-fegyver lesz a veszte.

A csendőrök most lázasan üldözik a vezér nélkül maradt banda tagjait.

özv. Ekli Józsefné
„DANKÓ"
temetkezési vállalata
DEBRECEN,
Kossuth u. 3.
Üzletvezető:
dr. Rakóczi János.
TELEFON:
nappal 3-22. éjjel 66.
Elfogad temetési megbizásokat és exhumálásokat helyben és vidéken. — Holttest szállitásokat
saját autóval
leggondosabban eszközöl, melyen a hozzátartozók is utazhatnak. — Kedvező fizetési feltételek.
Olcsó árak.
Lakás és telep: Domb-u. 1

AZ UJ KERESZTES HABORU GONDOLATA.

Az oroszországi kommunizmus szörnyü keresztény-üldözése, amely immár több, mint tiz év óta tart, — mélységes keserüséggel tölti el a keresztyén világot. Amit a boldog béke világában már legfeljebb a mohamedánság és egyéb pogányság területén tudtunk elképzelni, hogy t. i. a kereszténységnek még ma, a XX. században is lehetnek martirjai, az most Oroszországban, — sajnos — megvalósult; érthető tehát, ha a hitetlenség e megátalkodott dühöngésével szemben a hivők lelkében az uj kereszteshábora gondolata is felmerült. Az európai keresztény hatalmak azonban egyéb érdek ellentéteik miatt erre nem kaphatók. Ezért most nemzetközi mozgalom indult meg, hogy ezt a keresztes háborut legalább erkölcsi és szellemi, tehát lelki téren vivják meg a kommunizmussal szemben. Megindultak tehát nemzetközileg a tiltakozások s felemeli szavát a keresztény világ „a meggyalázott Krisztusért, a detronizált Istenért".

UJÉV REGGELÉN MÉG A MENTŐK IS RÉSZEG EMBEREKET SZÁLLITOTTAK EGERBEN.

Egerből jelentik, hogy ott ujévre virradóra a szilveszteri mulatság során a jó egri bikavér hatása alatt igen sokan eláztak és kikerülve a vendéglőkből, korcsmákból, az utcán terültek el. Számos bizonytalanul botorkáló ittas embert lehetett látni, több férfi és nő a kapuk előtt terült el. A hajnali órákban a mentők is permanenciába álltak és egymásután szállitották a részeg embereket a lakásukra vagy a rendőrségre, a hol ott tartották őket kijózanodásig.

Esküvői fénykép
különlegességek
nagyitások
családi-, csoport és gyermekfényképek legszebbb kivitelben készülnek
Liener műtermében
Debrecen, Csapo ucca I.
Telefon 17-22.

Könyv

FALUDI KÁLMÁN

Egy világcsavargó naplójából.

Ha a szinész könyvet ír, ez a legérdekesebb dolgok egyike azok számára, akik a betüben, az emberi lélek kifejlődésének titkos törvényeit kutatják. Mit mondhat az aktor az író pódiumáról, melyet a hideg távolságban ugy vesz körül a láthatatlan közönség, mint ahogy a mikrofon előadóját. Most nincs sugó, aki mondja *Shakespeare, Molière* szövegét, vagy egy operett melódiáit, itt ki kell állni pőrén, jelmez, szinpadi kösöntyük, paróka nélkül egy olyan publikum elé, mely tudja a jó ég, hol vág szigoru szemmel a betükre, az emberi lélek hideg fotografiájára. Itt elvész az emberi hang csodás ereje, mely a szinészt összekapcsolja nézőterével, ugyhogy az aktor idegláza, vérének futása átszármazik a hallgatóra; viszont a felcsattanó taps, a meredt csönd az önkivület transcendentális magaslatatra dobja a szinészt.

Faludi Kálmán kitünő szinész, akit a debreceni közönség egy-két hónap mulva már teljesen a szivébe zárt. Egy egész élet nagyszerü rutinja áll a háta mögött s a szinpadon állva talán már otthonosabban érzi magát, mint a külső világ valóságos diszletei között, ahol az öreg nap s a szentimentális hold szolgáltatják a felső világitást, igazi szél sípol, eső szakad nyakadba, autók tülkölnek, az öröm kacag s a szenvedés ajaveszékel.

Faludi Kálmán, mint frő se tagadja meg szinész voltát: szereti az érdekeset, ami megkapja az olvasót, a fantasztikumot, ami elbüvöl az idegenségével, ismeretlen és távoli világok mesés tarkaságát, az élet csodálatos szinpadáról mindazt, ami az elérhetetlenség fájó nosztalgiájával csalogatja az embert. Azt szokták mondani, hogy a tehetséges fró mondig érdekes, nem ereszt el bennünket s akkor se tudunk szabadulni tőle, ha letettük már a könyvét. Velünk jár tovább, eszünkbe jut magányos sétáinkon, elszórakoztat, megvigasztal, jóbarátunkká, kisérő társunkká válik.

Faludi Kálmánnak, az frónak e tekintetben igazán nyert ügye van. — Könyve éppen az érdekességével, szinességével kapja meg az olvasót. A modern ember, akinek a rádió s a mozi az egész világra kiterjesztette érdeklődésének körét, könyvben, filmben egyaránt érzi a XX. század technikai csodáinak felhasználását a művészetben, melyekkel legyőzheti az időt, a teret. Ez az utazási regények példátlan sikerének a titka.

Faludi Kálmán regénye is uti regény a legszínesebb s a legérdekesebb fajtából. Arab földek exotikumába, Brazilia modern ravaszsággal álcázott rabszolga telepeire, a Kaukázus mesés tájaira, Baku vidékére, a petroleum források mellé kalauzol bennünket egy kitünően mesélő, jószemü frő gazdag fantáziájával, egy cicerone kifogyhatatlan beszélő kedvével, színek és élmények tarkaságával kábitja el az olvasót anélkül, hogy egy percre is elfáradnánk.

Egy nagyszerü rendező leleményével állitja egymás mellé a hideg képeket s a fantasztikust, a mesébeillőt, ugy hogy könyve mindvégig változatos. A kötet amellett, hogy állandóan ideges milliőben mozog, mindvégig magyar, az frő itt is, ott is talál egy-egy hazai vonatkozást, ami megkapja a szivet s a fölfedezés örömével tölti el a lelket. Ezt már csak az érzi, aki idegenben járt s egy-egy honfitárs magyar szavára hazatalált rögtön akármilyen messzeségből.

A szép kötet, mely Aszmann Ferenc szines borítékrajzával jelent meg, kapható minden könyvkereskedésben. — **Ára 2 pengő 50.** *(b. f.)*

Dr Pap Zoltán idegklinikai egyetemi tanársegéd érdekes előadási tart a hipnózisról

Az ó egyptomi papoktól a modern orvosokig.

Hétfőn este hat órakor a Közegészségügyil Egyesület, a városháza tanácstermében ismét rendkivül érdekes előadást tart. Az egyesület erre az alkalomra dr. Papp Zoltán idegklinikai egyetemi tanársegédet nyerte meg előadás tartására, aki a mai világ egyik legérdekesebb lelki problémájáról a hipnózisról fog beszélni.

A hipnózis jelenségeit már a legrégibb ó-korban ismerték. Ezen a fokon a legkülönbözőbb természetfeletti vonatkozásokkal és mystikus jelentőségekkel telitve vallási szertartások kereteibe iktatódtak. **Gyakorlatát a papirend a brahmák, sámánok és mágusok üzték.**

Az egyptomi papok Serapis templomában már gyógyitásra is használták a hypnózist. Tudományos fejlődése és a gyógyászati alkalmazása a múlt század utolsó évtizedeiben kezdődött. Főleg **Liébeault, Bernheim, Heindenhain** s a hazai tudósok közül **Hőgyes, Jendrássik** és **Schaffer** igyekeztek tisztázni lényegét.

Ma a hypnózist a tudat mesterséges beszükitése által előidézett alvásszerü állapotnak tartjuk, melyet a fokozott suggestibilitás s a rapport ütneménye jellemeznek. Dr. Papp Zoltán tanársegéd ismertette a hynotizálás különböző módszereit és a hypnotizálhatóság kérdését, orvos-természettudományi szempontok alá foglalva s elkülönitve az okkultizmustól és a spiritizmustól, melyekkel sokan összetéveszteik. Rámutat a sugalmazhatóság egyetemes emberi vonására és a tömeg-lélektani vonatkozásaira. Szól a hynózisban előidézhető tüneményekről: a negativ és pozitiv hallucinátiókról, a posthypnotikus és határidős sugallatokról, valamint az érzéstelenség, emlékezethiány (amnesia) emlékezetfokozás (hypermnesia) jelenségeiről. Ismerteti a hynosisnak **idegbetgségek gyógyitásban való fontos szerepét és megcáfolja a hypnosis ártalmas voltáról elterjedt nézetet.** A hypnotherapia ma már nélkülözhetetlen gyógveljárás, amely kellő orvosi ismeretekkel és lélektani felkészültséggel rendelkező orvos által alkalmazva, **nagy erdeménnyel hasznositható.**

Az előadást a nagyközönség számára tartják és belépődij nincs. Érdeklődőket a közönség bármely rétegéből szivesen lát az egyesület.

Négy év után kilőrt rajta a veszettség és összeharapdálta apját, anyját, négy testvérét, két ápolóját és orvosát

Szatmár, január 4. Popovics József szatmári kültelki kertész hasonnevü fiát négy év előtt megharapta egy kutya. A harapásnak nem tulajdonitottak nagyobb fontosságot, orvost sem hivattak, a hatóságnak sem jelentették.

Minap egyik éjszaka a fiu, aki most 16 éves volt és egy timárnál dolgozott mint inas, felköltötte az édesanyját, akit elkezdett csókolni.

Csókolás közben megharapta az anyját, aki erre fájdalmában feljajdult.

A kiáltásra felébredt az apa és a négy gyerek is.

Az apa lámpát gyujtott és kétségbeesetten látta, hogy a fiunak habzik a szája.

Próbálta a gyereket megfékezni, de az emberfeletti erővel dühöngött, rugott és harapott.

Megharapta az apját és mind a négy kis testvérét, akik közül a legidősebb 13, a legfiatalabb 3 éves.

A szerencsétlen fiut a mentők a kórházba szállitották, ahol tovább dühöngött és eközben megharapta Kosáros Lajos ápolót és annak feleségét.

Dr Steer János kórházi orvos megvizsgálta a fiut és ugy őt, mint az apát, az anyát, a négy gyereket, valamint az ápolót és feleségét beutalta a kolozsvári Pasteur-intézetbe.

Dr Steer azonban észrevette, hogy a vizsgálat után az ő kezén is nyitott karcolás maradt, mire ő is elutazott Kolozsvárra, hogy a Pasteurben megfigyeltesse magát.

Ifj. Popovics József másnap Kolozsvárott rettenetes kínok közt meghalt.

A nyomozás megállapitotta, hogy a szerencsétlen fiu testében négy év óta lappangott a veszettség, amelyet az akkor elhanyagolt kutyaharapás okozott.

A szegedi fogadalmi templomban öngyilkosságot akart elkövetni egy fiatal leány, de a golyó célt tévesztett és az oltárba furódott

Szegedről jelentik: Ujév első napján revolverlövés dördült el a fogadalmi templomban. Délután öt óra táj ban kevesen tartózkodtak a templomban. A délutáni mise csak hat órakor kezdődött és a hivek egyenként szállingóztak. Tizen-tizenöten imádkozhattak csendben a padokban, amikor egy fiatal, csinos leány jött be a kapun és az első padban foglalt helyet. Meglehetősen izgatottan viselkedett, többeknek fel is tünt a leány sápadtsága. A templomban a néhány buzgón imádkozó hivőn kivül senki sem atrtózkodott, üresen állt az oltár is.

Alig, hogy öt óra elmult, hatalmas dörrenés hallatszott.

A lövést követő pillanatban az első padban ülő fiatal leány eszméletlenül terült el a földön, a templomban riadalom keletkezett, mindenki azt hitte, hogy a fiatal leány agyonlőtte magát.

Többen a zeszméletlenül fekvő leányhoz siettek, élesztgetni kezdték, azonban nem tudták magához téríteni, telefonáltak a mentőknek. A leány mellett a földön egy forgópisztoly feküdt. Annyit megállapithattak, hogy

a revolver nem tett kárt a leányban és valószinüleg csak óriási izgalmában esett össze ájultan.

Megérkeztek a mentők, megjelent a rendőrség és azonnal a tényállás tisztázásához látott. Megállapitották, hogy a leány K. B. aki öngyilkossági szándékból akarta agyonlőni magát — A keze azonban annyira reszketett, hogy még mielőtt maga felé fordithatta volna a revolvert, elsült,

a golyó keresztülhatolt a padon és az oltárba furódott.

A fiatal leány, amikor visszanyerte eszméletét, elmondotta, hogy szükös anyagi viszonyai miatt akart megválni az élettől.

A rendőrségnek arra a kérdésére, hogy hogyan jutott a revolver birtokába, azt válaszolta, hogy

a forgópisztolyt egy szegedi ügyvédi irodában szerezte.

A leány ugyanis üzletileg járt az ügyvédi irodában, ahol látta, hogy az ügyvéd kabátjába csusztatott egy revolvert. Amikor az ügyvéd pár percre kiment, ő a kabátból kivette a fegyvert. A fiatal leány valószinüleg nem fog többet gondolni arra, hogy eldobja magától az életet, állást biztositottak neki és szerény megélhetést, ami kiszabaditja mai szomoru helyzetéből.

VESZÉLYBEN A BEVETETT HATÁR

Vastag hótakaró kell ene, mert egy erősebb fagy károkat okozhat a vetésekben.

A mezőgazdaság — az eddigiek szerint — meglehetősen veszedelmes állapotban fordult át az uj esztendőbe. Az enyhe időjárás következtében a karácsonyi hótakaró eltünt, elolvadt. A vetés ismét védtelenül áll. Momentán tehát ez jelent veszélyt. Hótakaró kellene, mert az esetleges erősebb lehülés károkat okozhat. A hó azonban a csapadék szempontjából is hasznos lenne.

MÓDOSITOTTÁK A SELYEM- ÉS SZŐRMEANYAGOKBÓL KÉSZÜLT FÉNYÜZÉSI TÁRGYAKRA VONATKOZÓ RENDELETET.

A pénzügyminiszter a fényüzési tárggyá minősitett selyemanyagokból készitett vagy ilyen anyagokkal esetleg fényüzési tárggyá minősitett szőrmével bélelt vagy diszitett áruk adómegtérítési kulcsának feleme'éséről szóló rendelet módosította. A rendelet első két bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: Az 1929. évi 26.500. sz. pénzügyminiszteri rendelet 2. §-ában felsorolt szőrmékből vagy az 1929. évi 35.000. számu pénzügyminiszteri rendelet 1. §-ában felsorolt selyemanyagokból készült és a vámtarifa 625—633. és 642. számai alá tartozó készáruk kivitele után az adómegtérítési kulcs 9 százalék. Az itt emlitett szőrmékkel vagy selyemanyagokkal bélelt (bevont) és a vámtarifa 625—633. és 642. számai alá tartozó készáruk kivitele után az adómegtérítési kulcs 6 százalék. Az emlitett szőrmékkel vagy selyemanyagokkal diszitett és a vámtarifa 625—633. és 642. számai alá tartozó készáruk kivitele után az adómegtérítési kulcs 4 százalék. A módositott rendelet 1930 január 1-i hatállyal lépett életbe.

HÁTBASZURTA AZ APJÁT, AKI VISZONT FELMETSZETTE A FIA HASÁT.

Belgrád, január 4. Mitrovicáról jelentik: Sasinci községben újév napján borzalmas családi dráma játszódott le, amelyről a lapok csak most adnak hirt. Grubics 67 éves földmives összeveszett fiával, aki az apját bottal ütlegelni kezdte, majd

késével hátbaszúrta.

Az apa erre szintén kést rántott és **felhasította a fiának a hasát.**

A fiú azonnal meghalt, a gyilkos **apát kórházba szállitották.**

SZINHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Január 5, vasárnap délután: **Tommy és Társa.**
Január 5, vasárnap este: **Mit susog a fehér akác?**
Január 6, hétfő délután: **Tommy és Társa.**
Január 6, hétfő este: **Vakablak.** A bérlet 14.
Január 7, kedd: **Pompadour.** Operett repriz. B bérlet 14.
Január 8, szerda délután 3 órakor: **Bőregér.** Ifjuségi előadás.
Január 8, szerda este: **Pompadour.** C bérlet 14.
Január 9, csütörtök délután 3 órakor: **Bőregér.** Zónaelőadás.
Január 9, csütörtök este: **Pompadour.** D bérlet 14.

A szinházi iroda hirei.

Ma, vasárnap két előadás. Délután először kerül mérsékelt helyárakkal szinre, fél 4 órai kezdettel, a szezon legfehérebb s legbájosabb operettje.

TOMMY ÉS TÁRSA

melyet Vizkereszt napján délután megismétel a szinház.

Vasárnap este bérletszünetben, félnyolc órai kezdettel, a nagy sikert aratott, magyar tárgyu, hangulatos operett, a

MIT SUSOG A FEHÉR AKÁC?

kerül szinre, Erkel Gaby, Sulyok Mária, Ferenczy Marienn, Tuboly Lujza, Fáskerthy Mária, Szücs L., Sugár Misi, Sugár Gyula, Faludy Kálmán, Misoga László és Takács Oszkár fellépésével. Az első felvonásbeli nagysikerü magyar táncot ezuttal is Erkel Gaby, Sándor Zs. és Sugár Misi tancolják.

Hétfőn, Vizkereszt napján, A bérletben Boros Elemér tragikomédiája, a

VAKABLAK

kerül szinre, Sulyok Mária és Thuróczy Gyulával a főszerepekben. A rendkivül érdekes süzséjü, ujszerü darab a budapesti Uj Szinház ezidei legnagyobb sikere volt és Debrecenben is osztatlan tetszéssel találkozott multkori bemutatója. A hétfőn megismétlendő Vakablak előadását is nagy érdeklődés előzi meg.

A szinház igazgatósága ezuttal is tisztelettel felkéri a tisztelt bérlőket, hogy lejárt bérleteiket a szinház titkári hivatalában megujitani sziveskedjenek.

POMPADOUR.

Kedden, január 7-én B bérletben, szerdán, január 8-án C bérletben, csütörtökön, január 9-én D bérletben ujitja fel a Csokonai szinház operett-együtese Fall Leó örökszép muzsikáju, nagy operettjét, a

POMPADOUR-t.

A bécsi operettiskola egyik legkiválóbb képviselője Fall Leó, a Sztambul rózsája, Elvált asszony és egy sereg világsikert aratott operett komponistája. Madame Pompadour-nak, a világszép francia márki nőnek regényes életéből készült operett librettot zenésitette meg a kedden felujitásra kerülő darabban. A nagy feladathoz illő lelkiismeretes buzgalommal készül hetek óta a szinház, hogy a régi operettnek ezt a reprezentativ alkotását minél méltóbb keretek között hozza szinre. — Erkel Gaby egyéniségének teljesen megfelel a cimszerep és az énekparti nehézségeit is diadalmasan győzi a müvésznő nagyszerü hanganyaga. Külső megjelenésében, káprázatos toalettjei révén Erkel Gaby valóságos látványossággá fogja avatni a Pompadour előadásait. — Partnere René szerepében Szücs L. lesz, ki gyönyörü hangjával ismét be fogja bizonyitani, hogy a nagy operettek honviván szerepeinek nincsen kiválóbb interpretátora rajta kivül az országban. Rendkivül hálás szerephez jutottak a valósággal premier-számba menő repriz alkalmából Ferenczy Marienn, Sugár M., Faludy Kálmán, Misoga László, Erdődy Kálmán és Takács Oszkár. Rendkivül bájos szerepben fog sikert aratni Barna Anci. A nagyszerü zene, mulatságos szöveg, ötletes rendezés, kiváló előadás, a pompás szereposztás, mind megannyi sikerténvező s a Pompadournak igy egykori premieri sikere fog megismétlődni a nagy érdeklődéssel várt felujitón.

AZ UJ ESZTENDŐ ELSŐ IFJUSAGI ELŐADÁSAI.

Január 8-án és 9-én délután 3 órai kezdettel Strausz örökszép muzsikáju operettje, a

BŐREGÉR

kerül szinre, rendkivül olcsó helyárakkal. Az ifjuság által ki nem váltott jegyek hétfőtől kezdve a szinházi pénztárnál kaphatók.

KISS FERENC VENDÉGJÁTÉKAI JANUÁR 13, 14, 15, 16.

Az ujesztendő első vendége a Csokonai szinházban Kiss Ferenc, a Nemzeti Szinház országos hirü müvésze lesz. A Debrecenben is óriási népszerüségnek örvendő illusztris vendégmüvész hétfőn, január 13-án és szerdán, január 15-én, Lengyel Menyhért a

TAIFUN

cimü, világsikert aratott drámájában, mig kedden, január 14-én és csütörtökön, jan. 16-án, Emil Zola regényéből dramatizált, a

PÁLINKA

cimü szinmüvének férfi-főszerepeiben lép fel. Az óriási érdeklődéssel várt vendégjátékokra már mostanáig is rengeteg előjegyzés történt, miért is a Kiss Ferenc vendégestékre a mérsékelten felemelt helyáru jegyek árusitását a szinházi pénztár már ma megkezdi.

ÓRIÁSI KEDVEZMÉNY A BÉRLŐK RÉSZÉRE.

Az igazgatóság a bérlők iránti tiszteletből és előzékenységből a Kiss Ferenc vendégestékre a Taifun és a Pálinka, január 13, 14, 15, 16. előadásait A, B, C, D bérletben tartja meg és igy, dacára a felemelt helyáraknak, az álandó bérlők rendes bérleteik keretében tekinthetik meg minden ráfizetés nélkül a kiváló müvész előadásait.

JÖN! JÖN! JÖN! A bolygó zsidó.
JÖN! JÖN! JÖN! A Volga Bár.
JÖN! JÖN! JÖN! Miss Amerika.

ERKEL GABY, MINT MADAME POMPADOUR.

A pécsi szinház volt primadonnája: Erkel Gaby, a változatos müsorbeosztás miatt egyéniségéhez illő, nagyvonalu szerepben e héten, 7-én, kedden lép fel a Csokonai szinházban, amikor a Madame Pompadour, Fall Leó nagy operettjének reprize van müsorba véve. Erkel Gaby terenuma a nagy játékot igénylő primadonna szerepek, mint a Madame Pompadour és ha e szerepben már láthatja a debreceni közönség, ugy a többi kitünő szerepei, mint a Bibliás asszony, a Császárné, Cárevics stb., melyekben legnagyobb sikerei voltak, bizonyára sorra kerülnek. — Minden jel arra vall, hogy a Madame Pompadour kedd esti reprizén Erkel Gaby — ugy, mint Pécsen — itt is meghóditja a debreceni müértő közönséget. **(Z. D.)**

ZOLA: „TERMÉKENYSÉG"-E A VIGSZINHÁZBAN, HÉTFŐN ÉS KEDDEN.

Hétfőn este rendkívül
nagysikerü premierje lesz a Vigszinháznak:

Emile *Zola* halhatatlan regénye után készült
„Termékenység" kerül bemutatásra
a debreceni közönség előtt.
Zola pompás
regényének alakjait e monumentális film
gyönyörü milliőben Nicolas *Eoreinoff* ötletekben
dus rendezése kelti életre.

A szereplők:
Andree Lafayette, Gabriel Gabrio, Albert Prejean és Diana Karene

mind egytől egyig *jóismerősei a debreceni mozilátogató közönségnek.* Nevük és *játéktudásuk nem egy filmet vitt már diadalra*

és igy egész biztosra vehető, hogy a *halhatatlan Zola regény scenikuma* is a legteljesebb sikert és elismerést fogja kiváltani.

A *„Termékenység"*-gel egyszerre *az „Óriások" c. hétfelvonásos történet*

kerül szinre és tölti be a
Vigszinház hétfői és keddi napját.
Az *Apolló* vasárnap, hétfő és keddjét
a „Nagy küzdelem" c. nyolcfelvonásos érdekes és rendkivül izgalmas sportfilm,
melynek hátterében egy
végtelenül bájos szerelmi történet
huzódik meg és
egy hétfelvonásos színmü, a „Vasöklü Jim" dominálják.

A nagysikerünek igérkező bemutatók széles körben keltették már eddig is fel az érdeklődést.

Szemüveg, orrcsiptető, látcső, lorgnet nagy választékban
Heller Markus látszerésznél, Széchenyi utca 1. szám
Szemüveget orvosi recept után azonnal elkészitek.

URÁNIA
TELEFON: 12-51

Ma 3, 5, 7 és 9 órakor:
AZ UCCA ANGYALA.
Fox-dráma, 14 felv. Főszereplői: Janet Gaynor és Charles Farrel.
VAGABUND HERCEGNŐ.
UFA vigjáték, a főszerepben Lilian Harvey.
KÜLFÖLDI HIRADÓ.
Pénztár: délelőtt 11-től, délután előadás előtt egy órával.

METEORBAN vasárnap: **Orgonavirágzás.** Elmult idők emléke, 12 felvonásban. Colleen Moore és Gary Cooperrel. És a fényes kisérő müsor. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. — Hétfőn, Vizkereszt napján 3 órás előadások! Bemutatásra kerül: **A dzsungel hőse.** Nagy kalandor világfilm, az ausztráliai őserdőkből, három részben, 16 felvonásban. Elmo Lincolnnal és **Versenyfutás a szerelemért.** Szinmü. 8 felvonásban. — Előadások: 5 és 8 órakor.

Mozgószinházak müsorai.

Apolló.
Vasárnaptól keddig.
Január hó 5, 6 és 7.
Rudolph Schildkraut és Vera Reynolds együttes attrakciója:
A NAGY KÜZDELEM.
(A kiérdemelt győzelem.)
Dráma, 8 felvonásban.
Kisérők:
A VASÖKLU JIN.
Szinmü, 7 felvonásban.
A főszerepben: Tom Barton.

Vigszinház:
Vasárnap. Január 5.
Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!
Petrovich Szvetiszláv és Eszterházy Ágnes együttes világfilmje:
A CÁRNŐ S A GÁRDAHADNAGY
(Császári szerelmek.)
Orosz dráma, a cár ragyogó udvarából, 10 felvonásban.
Kisérők:
Paramount világhiradó: Sicc és a weekend és Kisértetek, bohózatok.
Jönnek hétfőtől, **Vigszinházban:** Zola Emil halhatatlan regénye után: Termékenység. (La Centrale Cienematographique et de l' Ecran d' Art milliós filmje) 10 felvonásban. Főszereplők: Andrée Lafayette, Gabriel Gabrio. Megelőzi: Az Óriások. (Két szerelmes és egy kis nő kalandjai.) Jacqueline Logan, Willian Body.
Előadások kezdete: hétköznap 6 és 8, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

HOÓR-TEMPIS ERZSÉBET HANGVERSENYE A RÁDIÓBAN.

Alig pár hete aratott osztatlan sikert Hoór Tempis Erzsébet a rádióban, mikor is mindenfelől meleg ünneplésben részesitették a kiváló énekmüvésznőt. Most ismételten felkérte a studió vezetősege, hogy önálló hangverseny keretében szerepeljen a debreceniek dédelgetett énekmüvésznője. Hoór-Tempis Erzsébet el is fogadta a meghivást és hétfőn, december 6-án délután 6 óra 30 perckor fogja megkezdeni hangversenyét.

Bizonyára igen sokan lesznek Debrecenben is, de az egész Magyarországon is, kik nagy élvezetet fognak találni a kivételes tehetségü énekmüvésznő hangversenyében. A magyar dal és magyar zene diadalmas előretörését és világszerte hirességét hirdeti a hétfői hangverseny is ennek a remekhangu énekmüvésznőnek éneklésében a csodás hullámokon. Hoór-Tempis Erzsébet a gyakori szereplésével a magyar dal diadalát és a magyar zene dicsőségét hirdeti őszinte és igaz büszkeségére a debreceni zenei életnek.

Van aki letakarja, van aki nem takarja

Az ünnepek előtt óriási divatba jött Debrecenben, hogy az eredetileg szépen megfestett cégtáblákat fehérvászonnal letakarták és fehéren feketével hirdették, hogy a legolcsóbb bevásárlási forrás itt van. Az ingóságközvetitő nem takarta le se fehérrel, se feketével, még is saját érdekében tudnia kell mindenkinek, hogy a legolcsóbb bevásárlási forrás még is csak az Ingóságközvetitő. — Ha bármire szüksége van, azonnal jöjjön az Igóságközvetitőbe, raktáron vannak most is igen szép könyvszekrények, iróasztalok, bidermájerasztalok, lószőrmatracok, magános szekrények, antikbutorok, székek, hintaszékek, csillárok, kandellaberek, disztárgyak, mütárgyak, arany-ezüst ékszerek és minden elképzelhető ingóságok.

Mindent felsorolni nem lehet, ha bármilyen ingóságra szüksége van, jöjjön az Ingóságközvetitőbe, ahol a legolcsóbban vásárolhat.

Mindenkinek

érdeke, hogy ruhái olcsón és divatosan legyen elkészitve, — ezt meg találja Keresztesy uri szabónál, Varga-utca 1., a Piarista rendházzal szemben.

A debreceni fa- és szénkereskedők egységárai:

Érvényes 1929 december 1-től.

Hasábos fa ára mm.-ként	P 4.10
Vágott fa ára mm.-ként	P 4.70
Hazai szén ára mm.-ként minőség szerint P 3.60	P 5.20
Porosz szén ára mm. kent	P 8.50

Árak házhoz szállitva, udvaron lerakva, legfeljebb **harmine napi Fizetési határidő** alatti kiegyenlitésre értendő.

Készpénz-fizetés esetén métermázsánként 30 fillér engedmény.
Telepen átvéve fenti árak métermázsánként 20 fillérrel olcsóbbak.

Az elmult évben jelentősen növekedett a debreceni járásbiróság ügyforgalma

170.000 beadvány és 11.500 végrehajtás.

Alig pár hete annak, hogy a debreceni járásbiróság elfoglalta uj, hatalmas székházát, a törvényszéki palotával szemben. Az uj otthon felavatásának már éppen itt volt az ideje: a régi épület, lehetetlenül összezsufolt helyiségeivel, célszerütlen beosztásával rendkivül hátráltatta az igazságszolgáltatás ügymenetét. Pedig a járásbiróság ügyforgalma az utóbbi években állandóan erős emelkedést mutat, amire jellemzők az alábbi érdekes statisztikai adatok:

A debreceni járásbiróság főlajstrom irodájába az 1928. év folyamán 170.000 darab beadvány érkezett, ez a szám az 1929. évben 202.000-re ment fel. A telekkönyvi beadványok száma a mult évben is, azelőtt is 31.000-es szám körül mozgott. Ezen a téren tehát az ügyforgalom változást nem mutat. Most azonban az uj jelzálogtörvény életbelépésével emelkedés várható, miután az uj törvény a jelzálogos bekebelezéseknek igen nagy teret nyit.

A rendes birósági ügyforgalom főleg az 1600 pengőn aluli pereknél emelkedett. A büntető ügyek számában kis csökkenés észlelhető: 6041 az azelőtti 6900-al szemben. Az ügyek tulnyomó része becsületsértés

1929-ben 13.640 kereset lett a járásbirósághoz beadva, 1928-ban valamivel kevesebb. Ellentmondás azonban sokkal több volt; nem azért, mintha a keresetek nagyrésze alaptalan lett volna, hanem, mert az adósok ezzel is halasztani akarták a fizetés, vagy inkább a végrehajtás idejét. A fizetési meghagyások száma 17.565 volt az 1928-as 13.547-el szemben. Ezeknek a fizetési meghagyásoknak egyharmadrésze perré alakult át.

Igen sok volt az elmult évben a végrehajtások száma: 11.500, amelyeknek legnagyobb része Debrecenre esett. A hagyatéki ügyek körülbelül ugyanabban a körben mozogtak, mint az elmult évben; 1000—1200 volt a vagyonos hagyatékok száma.

Az uj járásbirósági épülettel a biróság megfelelő épülethez jutott. A szobák szépek, tiszták, világosak, a berendezés kiegészitése folyamatban van. Az uj butorok egyrészét a vállalkozók már leszállitották, mig a régi butorok átfestése most folyik. Csupán a fütőberendezés ellen merült fel kifogás, mert az még mindig nem müködik precizen.

A járásbiróság elnöke dr. Demjanovich Miklós, helyettese dr. Moldoványi László alelnök. A polgári ügyekben tiz biró müködik: dr. Moldoványi László, dr. Poszler Gyula (a sárvári járásbiróság ide kinevezett volt elnöke), dr. Sáfár László, dr. Mellán Dezső, dr. Beniske Imre, dr. Grigássy Lajos, dr. Unger József, dr. Horkay Gyula, dr. Fábián Antal, dr. Varrók Kálmán.

A négy büntető biró: dr. Janka Dezső, dr. Biró Barna, dr. Bényi Bertalan és dr. Gyöngyössy József. A telekkönyvi ügyeket dr Koós Gy. és dr. Unger József járásbirák intézik. Két önálló müködési körrel felruházott jegyzővel, mig a hagyatéki és a polgári megkereséseket egy önálló müködési körrel felruházott jegyző végzi. A munkásbiztositási biróság ügykörébe vágó ügyeket dr. Demjanovich Miklós elnök intézi, dr. Fábián Antal bíróval.

Szóbeli keresetek és feljelentések kedden és pénteken eszközölhetők, délelőtt 9—11-ig a járásbiróságon, II., 40. számu szobában. Büntető panaszok kedden tehetők. a III. emelet 51. számu szobában. Rendes törvénynapokat, mikor a felek idézés nélkül jelenhetnek meg a biróság előtt, dr. Sáfár László tart, minden pénteken 9—11-ig. Az irodákban felvilágositás ünnepnap és csütörtök kivételével reggel 9—10-ig nyerhető.

A végrehajtók beosztása a következő:

Bocskor László, lakása Szt. Anna ucca 9. Helyettese Rákóczy László. Betüi: U, N, Ny, R. Községei: Balmazujváros A—K-ig, Alsó- és Felsőjózsa, Álmosd, Kokad .

Lőrinc Endre, lakása Kut ucca 14. Helyettese Tihanyi Vilmos. Betüi : K, G. Községe: Nagyléta.

Rákóczy László, lakása Arany J. ucca 11. Helyettese Bocskor László. Betüi: C, Cs, L, Ly, O, Ő, P, V, W, Gy, Z, Zs, Y. Községei: Mikepércs, Hajdusámson.

Rápolthy János, lakása Vörösmarthy u. 8. Helyettese Szilágyi Lajos. Betüi: A, Á, B, H, I, J, U, Ü. Községei : Bagamér, Nyirmártonfalva, Ujléta, Vámospércs.

Szilágyi Lajos, lakása Vörösmarthy ucca 9. Helyettese Rápolthy János. Betüi: D, F, S, T, Ty. Községei: Egyek, Tiszacsege.

Tihanyi Vilmos, lakása Hunyadi ucca 2. Helyettese Lőrinczy Endre. Betüi: E, É, Sz. Községe: Balmazujváros, L—Z betüig.

„Édesanyám megöltem egy embert"

Borzalmas gyilkosság Nyiregyházán.

Borzalmas gyilkosság történt Nyíregyházán a Kótaji ucca 39. szám alatt. Egy 16 esztendős napszámos fiu baltával többször fejbesujtotta Kozma István cipészsegédet, aki az eset után a nyíregyházi Erzsébet kórházban kiszenvedett.

A csizma mint leányfogó.

Kozma István cipészsegéd és a fiatal tettes együtt laktak a Kótaji ucca 39. szám alatt egy kis hónapos szobában. Jó viszony volt közöttük és békességgel megosztották silány keresetüket.

A mult este a piricsei születésü fiatal ember elővette a baltát és fát aprított, majd befütött a kályhába. Mikor már jó meleg volt, kedélyesen odaszólt Kozmának :

— Pista bátyám, adja ide a csizmáját.

— Minek az neked, öcsém, — kérdezte Kozma a ravaszkásan hunyorgató fiutól.

— Felveszem és elmegyek a korzóra, hozok egy jóképü leányt, aztán kellemesen fogjuk eltölteni az éjszakát.

Éles szóváltás a nő és a csizma miatt.

Kozma dühös lett a tacskóra. Hogyne, majd még az én csizmámat fogja ez a gyerek felhasználni nőfogásra — gondolta és ki is fejezte véleményét. Gunyosan és fenhéjázva intette rendre a pelyhesállu dicsekvőt :

— Először szerezz csizmát magadnak és azután nőt — vágta oda megvetően és szemébe nevetett a kipirult arcu fiunak.

Ebből azonban éles szóváltás támadt közöttük. A nő és a csizma kérdése vad gyülöletre ingerelte a két jó barátot. A Jóska gyerekhiuságát sértette Kozma lekicsinylő, gunyos modora. Durván, gorombán vágott vissza.

Kozma baltát ragadott a vitatkozás hevében.

A két ingerült ember között a helyzet mind feszültebb lett. Durva, sértő szavakat vágtak egymáshoz. Jóska többizben felugrott és öklét fenyegetőleg rázta Kozma orra alatt. Kozma István tüdőbajos, vézna ember volt, míg a fiu erőteljes, izmos legény. Tudta ezt Kozma, mert hirtelen felugrott és felkapta a kályha mellett heverő baltát. Aztán leült az ágy szélére és most már bátrabban, merészebben szidta tovább a társát.

Lesujt az éles balta Kozma fejére.

De végzetes volt Kozmának ez a cselekedete. A balta látása még jobban felingerelte a dühöngő fiatalembert, aki egy óvatlan pillanatban hatalmas szökkenéssel Kozma mellett termet és egy villámgyors mozdulattal, mielőtt Kozma a védekezésre még csak gondolhatott is volna, kirántotta kezéből a baltát és teljes erejéből lesujtott vele. Kozma véres fejjel, hörögve esett az ágyra. A gyilkos balta éle a homlokát találta a szerencsétlen embernek.

Láttam a vért és megőrültem.

— Aztán, hogy mi történt velem, nem tudom, — mondja a fiatal gyilkos a vizsgálóbíró előtt.

— Láttam a vért, a vért láttam Kozma fejéből kifröccsenni és nem tudom mi történt velem, megőrültem. Valami vad inger fogott el és ütnivágni kényszerített. Lesujtottam a baltával még néhányszor Kozma véres fejére.

Édesanyám, megöltem egy embert.

— Aztán őrjöngve rohantam ki a szobából. Kint a hideg levegőn egyszerre magamhoz tértem és iszonyattal jöttem rá, hogy mit cselekedtem.

Hazamentem Piricsére anyámhoz. Feldultan, sápadt arccal taszítottam be az ajtót. Anyám rémülten, néman nézett a kabátomra. Véres volt.

— Édesanyám, megöltem egy embert, — vallottam be szörnyü tettemet. Anyám kétségbeesve siko'tott fel, de aztán erőt vett magán. Zokogva biztatott, vigasztalt, hogy még minden jóra fordulhat, még becsületes ember lehetek, csak menjek vissza Nyíregyházara és jelentkezzem. Megfogadtam tanácsát és jelentkeztem a rendőrségen, ahol azonnal letartóztattak.

A fiatal gyilkos a rendőrségről a kir. ügyészség fogházába került, ahol megtört lélekkel várja méltó büntetését.

Egy ellopott kabát érdekes története

Auschnitt Géza, az Angol Királynő pincére néhány nappal ezelőtt feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az Angol Királynő öltözőjéből, ahol a pincérek öltöznek át, ellopta 160 pengő értékü barna átmeneti kabátját.

A feljelentés következtében a rendőrség megindította a nyomozást, de a kabáttolvaj csak nem akart előkerülni és az ellopott kabátot sem lehetett felfedezni, sem az ócskaruha kereskedőknél, sem pedig a zsibvásáron.

A lopás ügyében aztán a véletlen érdekes fejleményeket idézett elő. — Székely Mihály, detektiv csoportvezető a szabójánál járt s csak ugy megszokásból átnézte az ott levő, javitásra átadott ruhákat is. Egyszerre a kezébe akadt egy jó minőségü felöltő. Székelynek gyanus volt a kabát, amely egyezett azzal, amelyet Auschnittől loptak el. A szabómester elmondta, hogy egy fiatalember hozta a kabátot és a nagyobb méretü kabátból kisebb méretü kabátot kell csinálni. Székely Mihály természetesen nem engedte, hogy a kabáthoz hozzányuljanak, hanem a szabó utmutatása alapján kinyomozta, hogy a kabátot V. Gy. nevü, fiatalkoru villanyszerelő lopta el az Angol Királynőből és vitte átalakitani a szabóhoz. Székely Mihály elő is állitotta fiatalkoru kabáttolvajt, aki ellen a fiatalkoruak bírósága megindította az eljárást.

x Városunk leghiresebb ruhafestője és vegytisztitója. Biró, Bikaudvar (aranyéremekkel kitüntetve).

Elszakitott kincseinkből. — A Magas-Tátra télen, sielőkkel.

A Magastátra télen.

A 76 ÉVES CSILLAG ANNA,
aki a legnagyobb nyomorban él, ujból megnövesztette haját.

Zalaegerszegről jelentik: Legutóbb csak a newyorki tőzsdén volt olyan nagy krach, mint amilyen katasztrófa érte manapság a divatos hölgyeket. Már nem is tudjuk, hogy kinek, de lehet, hogy Patounak támadt az a pokoli ötlete, hogy az 1930-as báli szezon divatkreációjává a hosszu toalettet teite. Estélyi ruhák már nem érhetnek térdig. Bokáig fognak érni, ujra visszatértünk a régi idők hosszu szoknyájához és már egyes divatcikkekben azt is olvashatjuk, hogy a hosszu ruhához hosszu hajat kell viselni...

Békeidők rózsaszínű ködén át hadd idézzük vissza ezzel a bá'i divat hírrel kapcsolatban Csillag Anna emlekét, akiről minden kis gyermek tudta, hogy haja a földig ért és békebeli mamák csak azt óhajtották, hogy leányaiknak olyan haja legyen, mint Csillag Annának. A rövid haj divatja óta Csi'lag Anna sorsa is megváltozott.

Szegény Csillag Anna már évek óta Zalaegerszegen él és mint a tudósítás hírül adja, a magyar Loreley a legnagyobb nyomorban tengődik. Élelmezéséről, lakásáról a zalaegerszegi zsidó hitközség gondoskodik. Csillag Anna, aki a napokban töltötte be életének hetvenhatodik évét, naphosszat ül az ablakná'. Évekkel ezelőtt a divat őrülete őt is hatalmába kerítette és Loreley levágatta a gyönyörü szép haját és bubisra nyiratta...

Csillag Anna most ujra megnövesztette haját. Már egy méter nosszu aranyszőke haja van és átkozza azt a ipllanatot, amikor szőke haját levágatta. Utálattal nyilatkozik a bubifrizuráról és nőietlennek tartja.

Csillag Anna most ujra megnöveszti egy méterre megnövesztett haját és zokogva gondol arra az időre, amikor még reklám volt.

Amikor még ő volt a nőideál.

EGY HETE BOLYONG BERLIN UTCAIN BECKER TITKOS TANÁCSOS.

Berlin, jan. 4. **Becker** György titkos tanácsos, a külügyminisztériumba beosztott főkonzul, titokzatos eltünésének rejtélye egyre jobban bonyolódik. Becker, mint emlékezetes, december 28-án azzal távozott a külügyminisztériumból, hogy hazamegy ebédelni, azóta azonban nyomtalanul eltünt. Miután sulyos idegbajban szenvedett, családja eleinte azt hitte, hogy a főkonzul öngyilkosságot követett el, ez a feltevés azonban legujabban tévesnek bizonyult. — Tegnap ugyan találtak a grunewaldi Ördögtóban egy holttestet, amelyről eleinte azt hitték, hogy az eltünt Beckerrel azonos, mára azonban kiderült, hogy a nyom téves volt. A tegnapi nap folyamán több tanu jelentkezett a rendőrfőnökségen, közölve, hogy december 28-ika után is látták Becker Györgyöt. — Ugy látszik, hogy az idegbajos férfi szelleme elhomályosult s teljesen megzavarodva bolyong most már napok óta a német fővárosban. Fényképét az utcákon is kiplakatirozták.

Alpakka evőszerek
korcsolyák, husgépek, bödönök
NAGY vasüzletében
Csapó-u. 77. (Kanyarsarok.)

A citrom, mint szépitő szer.

Valószínüleg még kevés nő tudja, hogy a citrom, amellett, hogy olcsó, egyike a legjobb szépitőszereknek. A citromlével bedörzsölt bőr sima és puha lesz, sőt helyes kezelés mellett egészséges, viruló szint kap. A bőratkák (mitesszerek) és más tisztátalanságai a bőrnek idővel teljesen elmulnak, mert a citromlé behatol a pórusokba, tisztítja, ezenkívül oxidálja a bőrt és elősegíti a bőr légzését. Maradék citromhéj is elegendő a bőr bedörzsölésére, éppen azért nem dobjuk el a sütés-főzésnél megmaradó citromhéjakat. Már a régi rómaiak, különösen pedig a római nők ismerték a citrom szépitő hatását és fürdőikhez használták. A bőrnek és izomzatnak egyaránt hasznos citromos fürdőt a következőkép készitjük el: A fürdőkádat 40—42 fokos vizzel töltjük meg és a citrom nagyságához mérten 2—4 citrom levét csavarjuk bele. Miután jól összekevertük a citromlét a vizzel, lehütjük ezt a szokott 36—37 és fél fok Celziusra.

Az arc és kéz ápolása a legalkalmasabb és legeredményesebb este, lefekvés előtt és untig elegendő naponta egyszer, mert nem szabad tulzásba vinni. Először mossuk meg kezünket és arcunkat szappannal és jó bő vizben öblitsük le. Az után vegyünk a mosdótálba körülbelül egy liter hideg vizet és abba csavarjunk egy negyed vagy fél citrom levét és locsoljuk vele néhány percig az arcunkat és kezünket. Ha nem akarunk egész citromot felhasználni, ugy mosdás után, amikor az arc még nedves, dörzsöljük be a citromhéj belével és utána kissé öblitsük le tiszta vizzel. Már rövid ideig tartó kezelés után látható eredményeket érhetünk el ezzel a valóban egyszerü és olcsó szerrel.

Anekdoták hires emberekről

Talleyrandtól, a hires, de anyagi ügyekben nem egészen megbizható diplomatától megkérdezte egy régi hitelezője:

— Uram, szeretném tudni, hogy mikor óhajt ön fizetni?

— Na, ön nagyon kiváncsi! — felelte Talleyrand.

*

IV. Henrik, Franciaország legnépszerűbb királya, egy napon négykézláb mászkált a szobában; hátán cipelve a trónörököst, amikor váratlanul belépett egy követ, aki csodálkozva bámult a királyra. De Henrik nem jött zavarba, hanem megkérdezte:

— Nagykövet úr, van önnek gyermeke?

— Igenis, felség, négy.

— No, akkor — mondta Henrik — nyugodtan körülvihetem a fiamat mégegyszer a szobában.

*

Dante egy alkalommal a misén Urfelmutatáskor nem térdelt le, miért aztán néhány ellensége bevádolta a firenzei püspöknél, hogy eretnek. A püspök megidézte Dantet és azt kérdezte, mit hoz fel mentségül.

— Nem én vagyok eretnek — felelte Dante — mert én annyira imába mélyedtem, hogy nem vettem észre, mi történik körülöttem, hanem azok, akik ahelyett, hogy istennel foglalkoztak volna, engem figyeltek.

Részletfizetésre tüzelőanyag
beszerezhető a
Köztisztviselők Szövetkezeténél
Iroda: Salétrom-u. 34. Telefon 14-34, 10-55, 9-90.

Ez a

DORCO SZIBÉRIA

gumitalpú posztócipő, a tökéletes meleget tartó és vízmentes téli cipő mindazok részére, akiket hivatásuk metsző hidegben, hóban, sárban is a szabadban tart.

ADORCO SZIBÉRIA **a legnemesebb anyagokból készült, a cipő finom, meleg gyapjúszövete és bélése a láb melegét feltétlenül biztosítja, háromszoros gumiszigetelése a nedvességet tökéletesen kizárja.**

ADORCO SZIBÉRIA **cipőben szárazon, egyenletes melegben pihen a láb**

Minden más téli cipőnél jobb
Minden más téli cipőnél olcsóbb

Elsikkasztotta az egri Munkás Otthonra gyüjtött pénzt

Az elmult esztendő junius hónapjában Schiller József, az egri szociáldemokrata párt vezetője, a párt vagyonát, mintegy 2400 pengőt magához vette és megszökött. A pénznek az lett volna a rendeltetése, hogy azon munkásotthont építsenek. A párt tagjai mindnyájan egy napi keresetüket adták oda erre a cé'ra és Schiller, aki a pénzt kezelte, kisebb összegekben elköltögette társainak nehezen szerzett filléreit.

Amikor a botrány kipattant, a szociáldemokrata párt központi vezetősége el akarta simitani és megígérte az egri csoportnak, hogy megtéríti az elsikkasztott összeget. Ekkorra azonban már megtették a feljelentést az ügyészségen, amely elrendelte a sikkasztó pártvezető országos körözését. Hónapokon át nem lehetett Schiller nyomába jutni, mignem most a budapesti rendőrségnek sikerült e'fogni. Schiller ugyanis junius óta Budapesten bujkált. A sikkasztott pénz természetesen már régen elfogyott és Schiller egy munkásnőnél élt, aki saját keresetéből tartotta el, mert házasságot igért neki. Hónapokon keresztül fogadta el az asszony pénzét azzal, hogy a betegpénztártól nagyobb összeget fog kapni és akkor nőül veszi. Mivel az asszony türelme elfogyott, gyanakodni kezdett, felment a szociáldemokrata pártba érdek'ődni és ott nagy meglepetéssel hallotta, hogy Schillernek Egerben felesége és gyermekei vannak s megtudta azt is, hogy miért bukál hónapok óta a vőlegénye.

Schillert letartóztatása után ma szállították az egri királyi ügyészség fogházába. A sikkasztáson kívül házasság szédelgésért is megindult ellene az eljárás.

Milliárdos üzleteket bonyolitott le, de sem irni, sem olvasni nem tud

Budapest, jannár 4. Emlékezetesek még azok a nagyszabásu felszólitási ügyek, amelyeknek bonyodalmai hosszu időn keresztül foglalkoztatták a nyilvánosságot. A hatalmas üzlet lebonyolitására egy konzorcium alakult, amelyben egész sereg magyar és külföldi cég volt érdekelve. Az üzletek azonban nem jártak eredménnyel, óriási veszteségek keletkeztek és ezekből kifolyólag egymásután indultak meg a különböző polgári perek is. Az egyik legérdekesebb polgári per néhány nap mulva nyer befejezést.

A pert Schlesinger Izidor, bécsi lókereskedő inditotta Kollarich és Társai pesti bankház és Halmos Károly földbirtokos ellen. Schlesinger 130.000 pengőt követel Kollarichon és Halmoson.

Mert ő annak idején háromezer fontot fektetett bele a konzorcium üzleteibe, a pénz visszafizetésére Spallrichék ötelezettséget vállaltak, azonban ennek nem tettek eleget és igy Schlésinger máig sem jutott a pénzéhez.

Gedeon Alajon dr. törvényszéki tanácselnökhöz került a per és eddig 15 tárgyalást tartottak benne. — A per során a bank közel 160.000 pengő erejéig viszontkereseiet indított Schlésinger ellen, mivel a lószállitással kapcsolatosan, csaknem félmilliós vesztesége támadt.

Hosszadalmas bizonyitási eljárás során Karch Kristófot, a közgazdasági egyetem dékánját hallgatták ki szakértőül. A professzor közel száz oldalas szakvéleményében elmondja, hogy a konzorcium 10.000 lovat exportált Magyarországon keresztül külföldre és a hatalmas üzletnek csak a kamatai kétszázezer pengőt tesznek ki.

Egész sereg tanut hallgatott ki a biróság az eljárás során. Az egyik tanu *Kurländer* Jakab lembergi lókereskedő, akiről a tárgyalás során kiderült, hogy sem irni, sem olvasni nem tud, de milliárdos üzleteket bonyolitott le. Kurländert kihallgatása során az előadott részletek annyira felizgatták, hogy *tanukihallgatás közben elájult és ugy kellett felmosni a tárgyalóteremben.* A lembergi lókereskedő állitólag nem kevesebb, mint 50.000 dollárt veszitett az üzleten. A széleskörü és rendkívül bonyolult bizonyitási eljárás még nem záródott le és a napokban ujabb tárgyalást tüzött ki Gedeon törvényszéki biró a perben.

Saját készitményü legjobb **butorok**
hálószoba keményfa, fényezett **300 P-től** kaphatók
Bálint Sándornál Piac-u. 85.
Asztalos tanulók felvétetnek. **Király ucca 2.**

Halálos mérgek és veszedelmes gonosztevők

HOGYAN DOLGOZNAK A MODERN CSEKKCSALÓK?

A modern kriminológia egyre agyafurtabb szélhámosokkal kerül szembe. Amilyen mértékben tökéletesedik a rendőrség, ugyanolyan fokozatosan fejlődnek a bünözők eszközei is. Lépést tartanak egymással, két szembenálló tábor, amely folyton forkasszemet néz és lesi a másik sakkhuzásait.

Csak nemrégiben derült ki, hogy a berlini detektíviskolában, ahol a detektívujoncok nyernek elsőrangú elméleti és gyakorlati kiképzést, több betörő is tanult. Felvették magukat a növendékek közé és itt az oroszlánbarlangban sajátították el a detektívek legféltettebb fogásait.

ELEGÁNS GAZFICKÓK.

A gonosztevők semmitől sem riadnak vissza. Példa rá a rengeteg amerikai rablás, betörés, amelyet hallatlan vakmerőséggel és bravuros lélekjelenléttel visznek véghez. A bankrablások napirenden vannak.

Van a gonosztevőknek egy másik csoportja is, amely, hogy úgy mondjuk, „kesztyüs kézzel" dolgozik és csak a legvégső esetben folyamodik az erőszakossághoz. Ezek a simamodoru, elegáns gazfickók jobban szeretik a békés, vértelen megoldást. Az áldozatot tehát léprecsalják és valamilyen ravasz szélhámossággal fosztják ki. Ilyenek a sikkasztók. Akármilyen nagy is az elővigyázatosság a bankoknál és más pénzintézeteknél, mégis elkerülhetetlen, hogy időnkint — persze utólag — rá ne jöjjenek egy csalásra. Hamis váltók, hamis levelek, aláírások, ezek a leggyakoribbak.

Ellenük védekeznek az írásszakértőkkel és a modern kémia kiváló tudósaival, a vegyészekkel.

Az olvasó nem is sejti, milyen erős segítőtársat kap a rendőrség a vegyészben. Hogy csak egy közelfekvő esetet vegyünk: a frankhamisitást is egy vegyész pattantotta ki. A gyanus frankokat elégették, de a hamit vegyi vizsgálat alá vették és ekkor kiderült, hogy a papiros anyaga nem a valódi bankjegypapirosból készült.

A VEGYÉSZ SZEREPE.

Kémeket lepleztek le a vegyészekkel.

Erre vonatkozólag érdekes dolgokat mesélt az egyik vegyvizsgáló laboratórium tudós vegyésze, aki maga már évtizedek óta dolgozik laboratóriumában és a rendőrség számtalan esetben fordult hozzá tanácsért, hogy világosságot deritsenek néhány homályos ügyre.

A kémek csak a legvégső esetben folyamodnak íráshoz, de ez sokszor elkerülhetetlen. Ilyenkor vegytintával írnak, amely, amikor megszárad, már el is tünik a papiron, úgy, hogy föléje rendes tintával egészen semleges dolgokat lehet irni. Ha már most elfognak ilyen gyanus levelet, tehetetlenül állnak mellette. Hisz annyiféle láthatatlan irású tinta van, ki tudja ezt ismét elővarázsolni?

A vegyész.

Néha napokig, máskor csak percekig tartó kísérletezések után már előtünnek a rejtett sorok, tervrajzok, utasitások, amelyekkel a kém a megbizóit informálja.

A békebeli háború: harc a gonosztevők ellen, szintén elég erős próbára teszi a vegyész fantáziáját, leleményességét és idegeit. Legutóbb Prágában lelpleztek le egy zseniális csalást, amelynek nyitjára vegyész nélkül talán sohasem jöttek volna rá. Az egyik előkelő pénzintézetnél megjelent egy elegánsan öltözött úr és egy bécsi bank levelét mutatta fel, amelyben utasítják a bankot, hogy a levél átadójának szolgáltassanak ki öt köteg ilyen és ilyen részvényt. A levelet tüzetesen megvizsgálták, de az a legnagyobb rendben volt, az aláírások kifogástalanok, valódiak, a részvényeket tehát kiadták.

Másnap telefonon jelentést tettek a bécsi banknak, hogy a részvényeket az utasítás értelmében kiszolgáltatták a megbízottnak.

— Miféle részvényeket? — kérdezte idegesen a bécsi bank vezérigazgatója.

Ekkor derült ki, hogy vakmerő módon elkövetett szélhámosságnak estek áldozatul. A levelet most ismét szemügyre vették, bemutatták Bécsben is, a rejtély csak fokozódott. Az aláírások tényleg valódiak voltak, a levélpapir, minden, csak éppen, hogy nem ők állitották ki.

A rendőrség tanácstalanul állott a rejtéllyel szemben. Ekkor valakinek eszébe jutott, hogy adják át a levelet egy vegyésznek.

A vegyész aztán világosságot derített az ügyre. A levél valóban a bécsi banktól származott, az aláírások is eredetiek voltak, csak éppen a levél szövege volt hamis. Az eredeti levelet ugyanis egyszerűen lemosták, csak az aláírásokat hagyták meg és föléje irták a hamis utasitást, ami aztán könnyűvé tette a csalást.

A vegyész különféle kémiai savak segítségével ujra előhívta a vegyileg lemosott részt. Ebből aztán megállapitották, hogy az eredeti levél kinek szólt. A többi már úgy ment, mint a karikacsapás. Három nap mulva — az első levél szövege alapján — elfogták a vakmerő szélhámost, aki már a legnagyobb kényelembe helyezkedett és sehogyse értette, hogy jöttek rá trükkjére...

A TISZAZUGI MÉRGEZÉSEK.

Mérgezéseknél, exhumálásoknál, amikor a halott maradványaiban talált idegen anyagból akarják megállapitani, hogy természetes halállal hunyt-e el az illető, fontos szerep jut a vegyésznek, akinek ítéletétől sokszor élet és halál függ.

A tiszazugi és nagyrévi arzénmérgezéseknél is a vegyész mondta ki a döntő szót.

Pár évvel ezelőtt rejtélyes eset tartotta rémületben egy osztrák városka lakóit. Több előkelő helyi kapacitás levelet kapott, amelyeket egy ismeretlen kézbesített. A címzettek gyanutlanul bontották fel a levelet, de alig fogtak az olvasásába, eszméletlenül rogytak össze. Csak sokára jöttek rá, hogy a rosszullét, amely egy esetben halállal végződött, a levéltől származott, amely valami különös, áthatló illatot árasztott. Ettől kábultak el azok, akik kézbe vették és az arcukhoz emelve olvasták.

A rendőrség nyomozás nem vezetett eredményre.

Ekkor egy vegyésznek adták ki a veszedelmes leveleket. A vegyész azután kianalizálta az illatos mérget, a mely egy indiai növénynek a gyökereiből készült és néhány szippantás elegendő volt hozzá, hogy aki a hatása alá került, elkábulva, örök álomba merüljön. A vegyész nyomban sejtette, hogy a rendkívül ritka méreg csak kémiával foglalkozó személytől származhat. Ezen az alapon kezdtek tehát kutatni és csakhamar rá is akadtak a tettesrt, egy őrült földbirtokos személyében, aki utazásai során megjárta Indiát is és mint szenvedélyes méreggyüjtő — egész szekrényrevaló különféle veszedelmes mérget találtak nála a házkutatáskor — a keleti mérgekkel is foglalkozott.

— Csak ki akartam próbálni a méreg hatását — felelte egykedvüen és nem értette, hogy miért raknak bilincset a kezeire...

Háromszázhetvenkét féle mérget ismert, valamennyi „kellemes halált" okozó, úgyszólván néhány csepp elegendő hozzá, hogy észrevétlenül a másvilágra expediáljon bennünket.

Amikor bevitték az ügyészség fogházába, egy észrevétlen pillanatban megmérgezte magát. Pedig előzetesen gondosan megmotozták. A mérget egy gyürüben rejtegette. Az összetételét ma sem ismerik, titkát magával vitte a sirba...

Németország leggazdagabb embere még ma is a volt császár

STATISZTIKA A LEGGAZDAGABB NÉMET CSALÁDOKRÓL.

A világháboru és az azt követő infláció teljesen megváltoztatták a német vagyonok elosztódását. Nagy társadalmi rétegek elszegényedtek. Poroszországban a háboru előtt mintegy 8000 milliomos volt. Ma a milliomosok száma csupán 1600 körül mozog Poroszországban. Míg azonban a háború előtt a legnagyobb vagyon kétmillió márkára rúgott, addig 1927-ben 2.2 millió márkát tett ki, 1927-ben pedig már 2.25 millió márka volt. Egész Németországban a milliomosok száma 1925-től 1927-ig 2355-ről 2465-re növekedett. Ezzel szemben a 100.000 márkán aluli vagyonok lényegesen csökkentek. A jelenleg, 1929-ben, 2767 milliomos közül 2000 úgynevezett egyszerű milliomos, 1.6 milliárd márka összvagyonnak. Mintegy 300 embernél a vagyont egyenként átlag 2 millióra lehet becsülni. A további 3.4 milliárd márka 110 ember, illetőleg család között oszlik meg. Ez a 110 család uralja a német mezőgazdaságot, ipart, forgalmat és kereskedelmet. A leggazdagabb emberek a földbirtokosok soraiban találhatók.

A volt német császár még mintegy **200 millió márka értékü birtokkal rendelkezik és ma is a birodalom leggazdagabb embere.**

Nyomban utána Thurn-Taxis fejedelme következik nem sokkal kisebb vagyonnal. A volt fejedelmek közül Sachsen-Weimar nagyhercegének vagyona 60 millió márka, Arenberg hercegé 50 millióra rug, Albrecht württembergi herceg, Ágoston szász király és Hohenzollern-Siegmaringen hercege egyenként 30 millió márka vagyont mondhatnak magukénak. A felsőszileziai arisztokraták közül Pless hercege, Hohenlohe-Oehringen hercege és Henkel-Donnersmarck hercege egyenként 100 millió márkával rendelkeznek.

Az ipar vezérei közül Fürstenberg hercege 100 milliót mondhat magáénak, Krupp 200 milliót, a Thyssen- és Haniel-családok egyenként 50 milliót és a Waldthausen-család 30 milliót.

Az uj gazdagok közül a cseh Petschek szénbányavállalkozó vezet 150 millió márkával, utána következik a kölni Otto Wolff és Ottmar Strauss egyenként 50 millió márkával.

A gépipar élénk az Opel-család áll, amely automobilgyárát 120 millióért adta el az amerikai tőkének.

A vegyiparban a Weinberg-fivérek vezetnek 50 millióval, majd a Bayer-család (Aspirin stb.) következik 20 millióval, azután a Meister-család (Pyramidon stb.) 10 millióval és a Brühning- és Merck-családok egyenként 15 millióval.

Carl Duisburg és Carl Bosch rajnai nagyiparosok vagyonát egyenként 20 millióra becsülik.

A kereskedelemben találhatjuk a legkevesebb nagy vagyont. A három Wertheim-fivér, az ismert áruháztulajdonosok 30 millió márkával rendelkeznek épügy, mint a Tietz-fivérek és sógoruk, Zwillenberg. Unokaöccsüket, Leonhard Titzet 20 millióra becsülik.

A bankárok közül a Mendelsohn-család vezet 120 millióval, majd a Goldschmidt-Rothschild-család következik 45 millió márkával.

A 100 milliósok soraiba tartoznak még Hugenberg Alfréd, a német nemzeti párt vezére, a Scherl-lapot, az ALA és az Ufa tulajdonosa, valamint Lachmann-Mosse, a Mosse-Verlag tulajdonosa.

A mezőgazdaság leggazdagabb emberei 1.7 milliárd márkát reprezentálnak, az ipar fejedelmei csupán 1.25 milliárdot, míg a kereskedelem és a pénzvilág vezetői, számszerint 32-en, csupán 800 milliót mondhatnak magukénak.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső Vizkereszt ünnepe miatt szerdán reggel jelenik meg.

UJABB ARAB-ZSIDÓ KONFLIKTUSTÓL FÉLNEK A SZENTFÖLDÖN.

London, jan. 4. Jeruzsálemből jelentik a Daily Mailnak, hogy a zsidók és arabok közötti feszültség kirobbanással fenyeget. Északpalesztinában arab agitátorok bujtogatnak a zottani druzok és sziriai fanatikus arabok között. Az angol rendőrséget megerősitették és a transjordániai határvédő csapatok két századát Jerichóból Szafedbe vezényelték. A lázadók felkutatására repülőgépeket küldenek ki.

40 év óta
fennálló jómenetelü füszerüzlet italengedélyivel a belvárosban más vállalkozás miatt, ott lakással átadó. Cim a kiadóban

Korcsolyák
Kerékpár táblák
Bészler és Dávid
vaskereskedésében,
Piac ucca 7.

A NAP HIREI

Tutankámen bosszuja

„Nekem ugyan hiába irnak a lapok romantikus szinezéssel Tutankámen bosszujáról, nem hiszek belle egy betüt sem. Hiába csoportositják a véletleneket, hiába sovaltoztatják fel mindazoknak a halálát, akik a derék Tutankámen siri nyugalmát megzavarták, én az egész mesterségesen összetákolt históriában Tamás vagyok.

Hiszen szó sem róla, megértem, hogy Tutankámen ő Felségének, aki három vagy négyezer esztendő óta — a pontos idő meghatározása végett bizony nem nézek utána a Lexikonban — ott aludta a maga csöndes álmát a maga sirüregében illatos papyrusokba póváltan, nem volt valami kellemes dolog amikor lord Carnavoru — hogy annak se akadt más okosabb dolga — kiásta és az álmélkodó világ bámész szemei elé vitte.

Elvégre ahhoz feltétlen joga volt ő Felségének, hiszen ez a joga meg van minden utolsó pórnak is, amikor lelép az élet szinpadáról, hogy hagyják békességben legalább a testét, az emlékét a legtöbb esetben ugyis eléggé megbolygatják és megtépázzák az emberek kiküll társaiknak. Dehát csöndes és passziv tiltakozáson kivül bizony akármilyen nagy hatalma volt is egykoron ő Felségének, akármennyi rabszolgája és gsoldosa, mást nem igen tehetett a vandalizmussal szemben még akkor sem, ha az ásatásra felfogadott beduin napszámos, sok millió rabszolgatársának szenvedéseit megboszulandó, szentségtörő módon ásójával kupán verte volna is ő Felségét. Még azt se tehette volna, hogy nyelvet kiáltson.

Hogy Tutankámen az ő siri nyugalmának megbolygatói közül már tizet küldött a másvilágra, mesebeszéd. Ez a tiz ember Tutankámen segitsége vagy bosszuja nélkül is elért volna oda, ahova ő Felsége három vagy négyezer évvel ezelőtt, az előttem egészen bizonyos. Az egyiknek nyilvánvalóan véredényelmeszesedése volt, a másiknak vesebaja, hiszen száz és száz halálos okot lehetne felsorolni, miért kenik ennek a tiz embernek tragikus egymásután való elhalálozását ő Felségére, aki annyira tehetetlen, hogy ha egy légy szállana az orrára, még azt se tudná elhessegetni.

Sőt többet mondok, annyira tehetetlen, hogy még sajtópört se tud inditani azok ellen a fránya ujságirók ellen sajtó utján elkövetett rágalmazás cimén, holott az a körülmény, hogy ezek ő Felségét megvádolják tiz ember halálával, kimeriti a rágalmazás tényálladékát, hiszen ezen hiresztelés valódisága esetén Ő Felsége, ha fegyelmi eljárásnak nem is, de közmegvetésnek lenne kitéve.

Nem ujságiró urak! legyenek kiméletlel ő Felsége emléke iránt. Lehet ugyan, hogy mindezt nem érdemli meg, mert vad érzésü, vért áhitó zsarnok volt, de hát ezért ő alaposan megbünhödött. Három vagy négyezer esztendeig papyrus tekercsekbe csomagolva heverni egy dohos sirüregben — nem utolsó purgatórium. Ne bün-tessük még azzal is, hogy tömeggyilkossággal vádoljuk Ő Felségét.

Tisztelet a tekintélyeknek. Elvégre Tutankámen nem volt bába Nagy Réven, hanem király — nem tudom, jól mondom-e? — Egyptomban. (!)

A Kassa uti városi kislakások közül 15 egyszobás-konyhás lakás még mindig üres

A lakásinség enyhitése céljából, de különösen azért, hogy a kislakásokat igénylők szükségletén a város enyhitsen, kisebb bérházakat épittetett a Kassa uton.

54 lakást tartalmazó épületekben még mindig több mint 15 lakás van üresen.

Érdeklődé van ugyan a lakások iránt, a bérlőjelöltek százával nézik meg a lakást, de a szerződés megkötése végett annál gyérebben jelentkeznek a városházán.

Ezeknek a lakásoknak a havibére 32 pengő,

ami a mai drága szabadlakásokhoz képest méltányosnak mondható. Ezek a lakások egy szoba, konyha kamarából állanak s az épület igen massziv. Egy-egy házban hat kislakás van.

Az egész kis lakótelep főközlekedési utvonal mellett a Vilmos kaszárnyai villamos megálló közvetlen közelében van, amely a főtérhez sem esik nagyon távol.

Abból a körülményből, hogy a bérlők nem nagy számmal jelentkeznek ezekért a kislakásokért, azt lehetne következtetni, hogy a lakásinség Debrecenben megszünt. Eddig csak a négyszobás és az ennél nagyobb lakásokat lehetett nehezen kiadni, abból az egyszerü okból, mert a szabadlakások még mindig megfizethetetlenül drágák. *Most már ugylátszik, a kislakások is nehezebben adhatók ki.* Mindenesetre jellemző, a kitünő közlekedési utvonal mellett fekvő városi kislakásokat, melyek aránylag mégis olcsók, nem igénylik olyan mértékben, mint kivánatos volna.

— Istentiszteleti rend a református templomokban, vasárnap január 5-én Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kardos Lajos, délután 5 órakor Márki Kálmán — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szabó Géza, 11 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Kovács József. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Madar Zoltán. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor Magyar Bertalan. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Szele György, délután 5 órakor vallásos-ünnepély: Gál Lajos. — Csapókertben délután félhárom órakor Gerda Sándor. — Ondód—Vedres dülő Halász András. — Fancsikán Vajda László. — Homokkertben délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy Gyula. — Nyilastelepen délután 3 órakor Papp Imre.

— A római katholikus templomban a rendes vasárnap miserend. Délelőtt féltiz órakor nagymise, legutolsó mise déli félegy órakor. Délután rendes ájtatosság.

— Az evangelikus templomban január hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor. Január hó 6-án, hétfőn, Vizkereszt-ünnepén, délelőtt 10 órakor istentisztelet: Rapos Viktor.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő baptista imaházban, vasárnap délelőtt fél 9—9 óráig imaáhitat. 9—10 óráig bibliamagyarázat, délután 6—7 óráig prédikáció, fél 8—9 óráig vallásos estély, vegyeskar és zenekari számokkal.

— Unitárius istentisztelet. Vasárnap, január hó 5-én, délelőtt 10 órakor a Hatvan uccai unitárius templomban prédikál dr. Csíki Gábor budapesti missziói lelkész.

— Nagy jelmezes táncestély a Bozzay-telepen. Január hó 18-án, — szombaton este nyolc órai kezdettel, nagyszabásu bál lesz a Kovács Béla, Dévai ucca 11. szám alatti „Öregtanyához" cimzett vendéglő külön nagytermében. A jelmezesek között sok szép értékes dij lesz kiosztva. Zenét elsőrangu zenekar szolgáltatja. A n. é. közönség szives megjelenését **kéri a rendezőség.**

— Doktorráavatás. A szegedi Ferenc József Tudományegyetem tanácsa, ifj. Iklódy János városi tisztviselőt, Iklódy János városi kiadó fiát, az államtudományok doktorává avatta.

— Dr. Karácsony Sándor előadása, Urav Magdolna zongorajátéka s más kiváló művészi számok teszik még eseménnyé a Csapó uccai egyházrésznek ma, (vasárnap) este pontosan 8 órakor, a Szappanos ucca 16. szám alatt kezdődő második közművelődési estélyét. Beléptidij nincs. Csupán önkéntes adományok s műsormegváltás a fenntartott helyeken, amelyekre és kizárólag csak ezekre, az olvasótermen keresztül lehet belépni. A terem fütve lesz és ruhatár áll rendelkezésre.

x Bartalis tánciskolájában, január hó hatodikán, új tánctanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalisnál tanulhat.

— Nem lesz bérkocsiállás a Piac u. 51. számú ház előtt. A debreceni bérkocsisok azzal a kéréssel fordultak a városhoz, hogy engedje meg a Piac u 51. számú ház előtt a bérkocsi-stand felállitását. Mivel ez az ügy a rendőrség hatáskörébe tartozik, a Városházán nem dönthettek benne. A városnak azonban az a véleménye, hogy a bérkocsi állomásra azon a helyen, ahova most kérték, nincs szükség és ezért a maga részéről a rendőrségnek nem javasolja a kérelem teljesitését. A város azonban ezzel a kéréssel kapcsolatban elhatározta, hogy felir a belügyminiszterhez és megkérdezi, hogy a Bádogos uccai bérkocsi állomás fellebbezési ügye elintézést nyert-e már.

— A Szív Ujság, a katholikus családok legkedvesebb hetilapja megjelenik minden vasárnap. Egyes szám ára 10 fillér. A Külföldi Missziós lap megjelenik havonként, egyes szám ára 20 fillér. Megjelent a Magyar Miseszöveg, minden vasárnap és ünnepnapi szám ára 14 fillér. Vegye és olvassa ezt mindenki, az olvasó közönség szives pártfogását kéri a Szív Ujság kiadóhivatala. — Kapható a római katholikus templom előtt, minden vasárnap reggel hat órától.

x Legelegánsabb ruhákat készit, hozott szövetből is, Szabó László, Széchenyi ucca 1. szám.

Hármas örömünnep

Ritka szép családi ünnepély szinhelye volt városunk egyik derék polgárának: Kegyes István és neje: Juhász Zsuzsánnának Bercsényi ucca 85. számu hajléka folyó hó 4-én délután és este. Ekkor tartotta fiok: István esküvőjét Burai Erzsébettel, néhai Burai Ferenc és Kovács Mária kedves leányával. Ez a nap azonban a szülők házasságának 25 éves évfordulója, tehát ezüstlakodalomnak napja is volt. S mivel a kettős örömünnepen az aranylakodalmat nemrégen megtartott nagyszülők: Kegyes Mihály és Debreceni Zsuzsánna is jó egészségbe nrészt vettek: az egyház részéről megjelent Molnár Ferenc ispotályi lelkipásztor méltán hivatkozott a 128. zsoltárban olvasható nagy isteni kegyelemre, amelyet ez az istenfélő magyar család teljes egészében megtapasztalt. Az örömünnepen megjelent rokonok és jóbarátok jókivánságokkal és ajándékokkal halmozták el az ünneplő házaspárokat, az áldást mondó lelkipásztor pedig mind a három házaspárnak egy-egy Ujszövetségi Szentirást nyujtott át, mint az egyház ajándékát.

x Képes és meséskönyvek, regény, újdonságok, szentképek, művészi olaj festmények, frószerkészletek, imakönyvek stb. legnagyobb választékban Antalffy József könyvkereskedésben, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— Fráter Erzsébet dohányárusitóbódét bérelt az Árpádtéren. A város által épittetett betonsátrak létesitésekor kimondották, hogy ott csak az árusithat, aki a bérletet megkapja. Ez okból Fráter Erzsébet, — aki dohány árusitásra kapott engedélyt és ennek a jogának gyakorlására betonsátrat bérelt, — azt kérte a várostól, engedje meg, hogy alkalmazottal végeztesse az árusitást a betonsátorban. A város tekintettel Fráter Erzsébet kiváló érdemeire, melyet a közélet terén szerzett, kivételes méltányosságból megengedte, hogy alkalmazottal árusithasson.

— Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák figyelmébe! Az Országos Nemzeti Szövetség helybeli csoportjába a tagok fölvétele 1930. évre most kezdődött. Érdeklődők szivesked-jenek a csoportirodát hétfőn délelőtt, vagy csütörtök délután felkeresni. — Csapó ucca 15 szám alatt. Folyó hó 9-én, csütörtökön 18 órakor választmányi ülés lesz. Csoportelnökség.

— Hol nem lesz villamosáram? — Tiszteletel értesitjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközlendő javitások miatt folyó hó 5-én, vasárnap, a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Délelőtt 11 órától délután 2 óráig: Magoss György-tér, Károly Ferenc József út, Simonyi út páros oldala, Vilmos császár körút, Komlóssy út, Poroszlai út, — Andrássy út, Ujkert, Vénkert, Csigekert és Böszörményi út külső vége.

Világitási Vállalat.

— A Szent Erzsébet Nőegylet 1930. évi január hó 9-én, csütörtökön délután 6 órakor a kath. reálgimnázium tanácstermében rendes választmányi ülést tart, melyre a tagokat ezúton is tisztelettel meghivja az elnökség és kéri, hogy minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

— A Közhasznu Munkáskert Egyesület tudatja a bérlő közönséggel, — hogy egyes telepeken még kiadó földek vannak, vizvezetékkel és gyümölcsössel. Széchenyi ucca 13. sz.]

Vallásos estély az Ispotály templomban

Ma délután 5 (öt) órakor az Ispotályi templomban vallásos estély lesz, amelynek tárgya a Heidelbergi Káté 27—28. kérdése és felelete a gondviselésről.

A vallásos estély részletes programja a következő:

1. Kezdő ének: 1. dicséret.
2. Főének: 115. dicséret 1. és 2. verse.
3. Kátét olvas és imádkozik: Felker János segédlelkész.
4. Közének: 7. dicséret 6. verse.
5. Kátét magyaráz és Uri imát mond Gál Lajos kollégiumi szénior.
6. Közének: 115. dicséret 3. verse.
7. Lévay: „Gondviselő jó Atyám vagy..." Szavalja: Molnár Erzsébet.
8. Vargha: „Beh régen vérezel.." Énekli Károlyi Dezsőné, orgonán kiséri Dávid Margit.
9. Imádkozik: Szabó Gyula segédlelkész.
10. Záróének: 115. dicséret 4. verse.

Gyászrovat

Kerékgyártó Sándorné szül. Erdélyi Erzsébet 42 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délután 2 órakor lesz a Kossuth-utcai temető halottasházából a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer tem. intézete rendezi.

Elhunyt kereskedősegéd. Belényesy László e hó 3-án, 29 éves korában meghalt. Temetése ma, vasárnap délután 3 órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint a Darabos-u. 53. számu gyászháztól.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon kedves ismerősök, jóbarátok, kik felejthetetlen édesapánk, dr Faller Gusztáv bányakerületi főorvos elhunyta alkalmából részvétükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. — Faller család.

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Bőde József földmives, fiú István. — Nagy István gazdálkodó, l. Katalin. Nagy Sándor gazdálkodó, l. Erzsébet. Rimóczi Antal földmives, lány Eszter. Jámbor Ferenc földmives, l. Erzsébet Kiss Mihály földmives, fiú Sándor. Szabó Mihály földmives, leány Eszter Steiner Sándor soffőr, fiú Pál.

— **Házasságok.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötéseket jelentették be: Jenei István—Nagy Mária Oláh András—Szilágyi Ilona. Illyés János—Papp Etelka. Rózsa Bálint—Mátyás Julia. Kostulán J—Csizmadia Róza. Antal József—Cseresznyés Jolán. T. Nagy Lajos—Nagy Eszter. Ménes János—Mező Róza. Hubner Károly—Brunner Gizella. Kegyes István—Burai Erzsébet. Siposs Bálint—Gyarmai Erzsébet. Bagi Sándor—Csobán Erzsébet. Fazekas István—Csomor Ida. Antalffy József—Károlyi Róza.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Belényesi László ref. 29 éves, — Darabos ucca 53. szám. — Dencs József izr. 48 éves, — Rácz Julia ref. 3 éves, Táncsics ucca 83. szám. — Melka Györgyné rk. 51 éves Fülöp ucca 3. szám. —

Leltári árban árusitok jan. 1--15-ig. Saját érdeke, hogy most vásároljon. Feuermann böröndös Piac-u. 26. szám (Gambrinus átjáró)

Február 2-án ujból megrendezik a debreceni ujságirók a hagyományos álarcos, jelmezes „Görbe Ejszakát"

Az elmult éveknek mindig a legsikerültebb mulatsága volt a debreceni ujságirók Görbe Éjszakája. — Ezen a bálon mindig korlátozás nélkül lett urrá a fesztelen jókedv és a debreceni ujságirók ötletet, fáradságot nem kimélve, igyekeztek mindig a közönségnek egy feledhetetlen szórakozásról, ponmpás báli éjszakáról gondoskodni. Ez a törekvése a multban mindig sikerrel járt a debreceni ujságíróknak; a közönség szeretettel és szivesen kereste fel az ujságirók Görbe Éjszakáját, ahol mindig jól mulatott a város aprajanagyja. Ezen az éjszakán a debreceni ujságirók, akik az esztendőn keresztül a legnagyobb fáradtsággal dolgoznak a köz érdekében, leteszik a tollat, nem csörög a telefon, nem zug a rádió, nem vág az olló, az ujságiró leveti a munkaköpenyt és egy estét önmagának szentel, a mikor azonban végül mégis a nagyközönséget szórakoztatja.

Az idén, február 2-án ismét megrendezik a debreceni ujságirók a „Görbe Éjszakát". Az ujságirók már megkezdték a Görbe Éjszaka előkészületeit és rendkivül nagy felkészültséggel igyekeznek azon, hogy ha lehetséges, a közönség még jobban mulasson a Görbe Éjszakán. — mint az előző években. A Görbe Éjszaka programja még nem alakult ki teljesen; 30 ujságiró dolgozik vállvetve, hogy minél több ötletet, vidámságot halmozzanak össze erre az éjszakára.

A Görbe Éjszaka az idén is álarcos, jelmezes mulatság lesz, melyre máris nagyban készülődik a hölgytársadalom, hogy minél szebb és ötletesebb jelmezekkel tegyék szinessé a Görbe Éjszakát. Lesz felvonulás, éjféli kabaré, különböző versenyek és pályázatok, ezernyi tréfa és ötlet, amelyeket részletesen most dolgoz ki a Görbe Éjszaka nagybizottsága. Annyi bizonyos, hogy a Görbe Éjszaka a hagyományokhoz hiven az idén is a szezon legsikerültebb mulatsága lesz és azon önfeledten fog mulatni mindenki, aki csak meg fog jelenni az Ujságirók Görbe Éjszakáján.

— **Felhivás.** A mai naptól kezdve tizenkét havi részletfizetés mellett vásárolhatnak elsőrendü férfi szöveteket, hitelképes vevők. Bíró Sándor, Szent Anna ucca, városi bérpalota, 10 számú üzletében.

x **Vastagh Gyula képkiállításának** megnyitása igen szépen sikerült. Már az első nap tömegesne keresték fel és gyönyörködtek a szebbnél-szebb festményekben és szobrokban. Az eladások is megindultak, ami az anyag változatosságát tekintve, előrelátható is volt.

x **Szepessy Ferenc táncintézetében** ma délután 6—8 óráig, este 8—12-ig össztánc. Holnap délután hat órakor s este nyolc órakor új tánctanfolyam veszi kezdetét. Aki szépen akar tudni bostont, tangót táncolni, az Szepessynél tanúlhat, Dégenfeld-tér 2. szám. Beíratás és különórák egész-nap.

x **Urilányok,** gyönyörüen elkészitik ruháikat, szabás-varrást, iparművészetet tanúlhatnak, Papolczynénál, Csapó ucca 10. szám alatt.

— **Kultúrdélután az Iparoskörben.** A debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköre, folyó hó 5-én, délután 4 órai kezdettel tartja szokásos kultúr délutánját, az Iparoskör dísztermében, a következő műsorral. 1. Nyitány, játsza Ujvárosy Béla és zenekara. 2. Az iparosság helyzete a múltban és a jelenben, cimmel előadást tart: dr. Csáthy Dezső. 3. Magyar dalokat énekel Kovács Gizella. 4. Cziczó Évike szavalata. 5. Műdalok. — Énekli Püspök Zoltán. 6. Fogoly lengyel. Szavalja: Sterbinszky László 7. Sanzon. Énekli: Stassik Mária. 8. Magyar dalokat játszik Ujvárosi Béla és zenekara. Zongorán kiséri Forrai István énektanár. Az Iparos Ifjúság Önképzőköre azzal a tiszteletteljes kéréssel hívja kultúrdélutánjára a kedves közönségét, hogy az előadás négy órai kezdetére való tekintettel helyeiket elfoglalni szíveskedjenek, lehetőleg még négy óra előtt.

Elnökség.

— **Az Egységespárt 31. és 32-es körzete,** folyó hó 6-án, este öt órai kezdettel értekezletet tart a Tóth-féle vendéglőben (Homokkert). Felkéri a választmányi tagokat és a választó polgárokat, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

Az Elnökség.

x **Gazdálkedó ifjak táncvizsgája, a Korona díszteremben,** 11-én, szombaton este nyolc órától, reggel négy óráig. Tisztelettel Schaff tánctanár.

— **A Katholikus Otthon új székháza javára befizetet önkéntes adományok, május hó 19-től, január 1-ig.** 1230 pengő 20 fillér. 21 gyűjtőíven 330 pengő a képleleplezés alkalmával, 500 pengőt dr. Láng Nándor, 225 pengőt Höffer Ferenc, 100—100 pengőt Dallmann Ferenc, dr. Ruffy Varga Kálmán, dr. Milleker Rezső, Kövy L. 80 pengőt Székely Adorján, 70 pengőt Csender György, 60 pengőt özv. Szent királyi Tivadarné, 50—50 pengőt Winter Félix, dr. Csikesz Lajos, Rozgonyi Dezső, N. N., 40—40 pengőt Suhajda Béla, Pulszky János, 30 pengőt N. N., 20—20 pengőt Ruténvi Árpád, Ábrahám Gábor, Zsimay Károly, Molnár Máté, Scheppelt Béla, Kovács Vilmos, 16 pengőt Neuhauser N, 15 pengőt Klamartsik Antal, 10—10 pengőt Bíró Ádám, dr. Preineszberger J. Jesch Mátyás, Urbanovics Miksa, Kuglics János, Ganofszky Lajos, Kiss Tivadar, Kmetty György, Neuhauser Károly, Béres Andor, Bánszky Tamás 5—5 pengőt N. N., dr Szarvas András Osváth József, Mike István, N. N., Albert Mátyás, Wattay József, Borka I. Márton, Neuhauser N., 4 pengőt Balogh Sándor, 3 pengőt Porcial Károly 2—2 pengőt Neuhauser Lajos, N. N., Kiss István, Egelen, özv. Frendenfeld né, 1—1 pengőt Neuhauser Jolán, N. N., Kukk János, Mónis László, dr. Erdélyi Gézáné, dr. Szabó Mihályné, — Baumann N, Palotay Lajosné, Pásthy Ferenc, Váradiné, Botó Kornél. — Összesen: 3539 pengő 20 fillér. — Az eddig befizetett adományok: 11.703 pengő 20 fillér.

Mindenféle bel- és külföldi szén, koksz, tolásbrikett, tüzifa és Berentei szén. Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban, házhoz szállitva is. Gabányi Sándor utóda Láng Miklós Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napiáron beszerezhető. Csapó-utca 28. Telefon 4 49.

Turisztika

A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya alakuló összejövetele vasárnap, január 5-én este 8 órakor, a Gambrinus kistermében lesz. Kérjük a turisztika iránt érdeklődőket, ugy a hölgyeket is, hogy alakuló összejövetelünkön minél számosabban megjelenni szíveskedjenek. A debreceni osztály Ecsedi István muzeumigazgató élén mindent el fog követni, hogy kidolgozott, pontos turákkal tagjai rendelkezésére álljon. Évi tagsági dij 6 pengő, családtagé 3 pengő, az összes kedvezményekkel. (Lásd MTE alapszabály 42. paragrafusát.)

Az osztályokkal szervezett tagesoportok ügyeik vezetésére alakulásuk után osztályelnököt, alelnököt és tisztikart választanak. Tagjaikat maguk veszik fel és utánuk évenként az egyesületi tagdijat a központba szolgáltatják. A központ választmánya indokolt esetben az osztályokat segélyben részesiti. Tagjárulékok ellenében kapják az osztályok tagjai az egyesület összes rendes kiadványait. Az Egyesület központját megillető összes kedvezményeket az egyesület (osztály) minden tagja élvezheti. Az egyesület célja érdeklődést kelteni a turistaság, általában a természet szépségei iránt; fejleszteni és terjeszteni a turistaságot és vele együtt gyarapitani a turisták és idegenek közgazdasági szempontból is nagyfontosságu forgalmát. E célból feladata főképpen hazánk hegyvidékeit kutatni s minél tágabb körben megismertetni és hozzáférhetővé tenni.

— **Nem azonos.** A 231. sz. Méliusz cserkészcsapat belörésével kapcsolatosan szereplő Balogh Miklós szűcstanulóval nem azonos a fenti csapat kötelékébe tartozó Balogh Miklós, 18 éves kötszövő-munkás, cserkészőrsvezető, 231. sz. Méliusz csapat parancsnoksága.

x **Schaff tánciskolájában a Korona-dísztermben,** hatodikán új tánctanfolyam kezdődik. Gazdálkodóifjak részére 5—7 óráig, iparos ifjak részére 8—10 óráig.

x **Barlalis tánciskolájában** tanúljon, ha szépen akar táncolni. Uj tánctanfolyam január hó hatodikán kezdődik.

— **Arzénpör Zalaegerszegen.** — A zalegearszegi törvényszék még régebben jogerős fegyházbüntetésre ítélte Orbán Józsefné 63 éves kerkaméttalusi asszonyt, aki a férjét arzénnel megmérgezte. A zalaegerszegi törvényszék az öregasszonynak szerdán két újabb arzénmérgezéses bünügyét tárgyalja. A tárgyalás iránt már most is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a környéken.

— **A Magyarországi Vas- és Fémmunkások központi Szövetsége** debreceni csoportjának vegyes és férfidalkara, folyó évi január hó 11-én, szombaton este nyolc órakor, a Munkásotthon nagytermében, teaestélyt rendez. Vége 12 órakor. Mindenkit szívesen lát a Rendezőség.

— **Ujab huntemetőt találtak a szegedi határban.** A Szegedtől mintegy hat kilométernyire levő Bak-tóban a szegedi—hódmezővásárhelyi vasútvonal mentén, karácsony előtt embercsontokat találtak. Móra Ferenc, a szegedi múzeum igazgatója, karácsony és újév között, próbaásatásokat végeztetett ezen a területen tizennégy sírt tárt fel, amelyben koporsó nélkül eltemetett csontvázakat talált, állati csontokkal, vaseszközökkel és bronzfüggőkkel. A sírok a hun-korból származnak, tehát körülbelül 1500 évesek lehetnek. Amint az idő engedi, az egész temetőt feltárják. Ez a tizenharmadik hun-temető, amelyet Szeged város határában találtak.

Csak egy mosolyt

Vacsora után a háziasszony megkérdi a művésznőt:

— Kedves kisasszony, most mindjárt kíván énekelni, vagy hagyunk még egy jó órát a vendégeknek?

*

— Bocsánatot kérek, az az úr nagyon türelmetlenkedik.

— Hagyjon már békét! Egy órája mondom, hogy azonnal fogadom.

*

Brumzala megkérdi egyik ismerősétől:

— Hol van a leányod, olyan regen nem láttam?

— Budapesten volt egy szanatóriumban, kioperáltatta a vakbelét.

— No és hol van a kisbaba?

*

A többszörös özvegy azt mondja a kérőjének:

— Köszönöm barátom a megtiszteltetést ajánlatát, de én, aki már három férjet temettem el, ezután inkább özvegyi sorban akarom leélni hátralevő napjaimat.

— Fogadjon el engem negyedik férjének, hátha megfordul a szerencse.

*

Jancsi: Neked nem volt influenzád? Én meg voltam hűlve, három hétig nem mehettem az iskolába.

Pista: Nekem sokkal sulyosabb bajom volt. Éppen a szünidőben voltam beteg.

*

Rendőr: Nem emlékszik a gázoló autó számára?

Nő: Nem. De arra emlékszem, hogy kék szeme van, szabályos orra, fehér fogai és szép szőke haja.

*

Tanár: Ki most a szórakozott? Te az esernyődet a kávéházban hagytad és én nemcsak az én ernyőmet hoztam haza, hanem a te esernyődet is.

Feleség: De férjecském, amikor elmentünk hazulról, egyikünknek sem volt esernyője.

*

A férj azt mondja a feleségének:

— Mondtam már, hogy ne olvasd azokat az izgató regényeket?

Oh, most nem is regényt olvasok. A Nagyáruház árjegyzékét.

— **Ingyenes kézimunkatanfolyam.** A II. számu állami gazdasági iskola ismét ingyenes kézimunkatanfolyamot rendez. Mindenki magának dolgozik, úgy mint a multban is. Felölelik a népies munkákat, valamint egy néhány modern technikáju kézimunkát is. A tanfolyam 12 hétig fog tartani. A régi hallgatók a felvételnél előnyben részesülnek. A tanfolyam végeztével a szorgalmasak jutalmat is kapnak. — Sem beiratási díj, sem pedig más költség, mint a kézimunkaanyagok beszerzése nem merül fel. A tanfolyamra jelentkezni lehet jan. 7-től 12-ig délelőttönként 10 és 12 óra között Kishegyesi ut 3. sz. alatt (Haivan uccai sorompónál) levő uj iskolában, vagy délutánonként Pápayné tan.-nőnél Szoboszlói ut 4d. Hallgatók korlátolt számban vétetnek fel. Igazgatóság.

.áksnrdl snrdlu cmfwyp vbgkqj cmp

— **Főbelőtte magát, mert nem birta el az agglegényéletet.** Szabadkáról jelentik: Jovanovics Jakics László levélhordó főbelőtte magát s azonnal meghalt. Az öngyilkos levélhordó agglegény volt és az utóbbi időben melankólika fogta el. — Nem ér semmit az élet, — panaszolta, — ha az ember egyedül van. Család nélkül úgy él és úgy hal meg az ember, mint a kutya. Levelet is hagyott hátra, amelyben megírja, hogy nem birta el az agglegényéletet. Ahhoz pedig hogy megnősüljön, már öregnek érezte magát, ezért inkább a halált választotta.

Szörnyü szerelmi dráma négy halottal

Két csendőr, testi-lelki jóbarátok, előzetes megegyezés alapján agyonlőtték menyasszonyukat, majd öngyilkosságot követek el.

Cegléden szörnyü szerelmi dráma játszódott le, négy halálos áldozattal.

Két fiatal csendőr, már hosszabb idő óta udvarol két nőnek, névszerint Kotlár Máriának és Kökény Matildnak. A csendőrök testi-lelki jóbarátok voltak, a leányok pedig barátnők. — Amint mondják, a csendőrök már el is jegyezték a leányokat. Csütörtökön reggel azután váratlan és példa nélkül álló esemény történt. A két jegyes párt holtan találták Homok uccai, illetve Nyár uccai lakásukon, átlőtt fejjel, a nőket is, a férfiakat is.

A nyomozás azonnal megindult az óriási szenzációt keltő, véres szerelmi dráma ügyében.

A városban azt beszélik, hogy a fiatalok mind a négyen közös elhatározással mentek a halálba. Először az egyik csendőr agyonlőtte menyasszonyát, majd önmaga ellen fordította a fegyvert. A másik haláiba készülő pár állítólag meggyőződött, — hogy a másik kettő betartotta-e elhatározását és azután lett öngyilkos. — Sokféle okát próbálják adni a ceglédiek a véres drámának. Egyesek szerint azért mentek a halálba, mert a csendőr harmincéves kora előtt nem nősülhet. Mások szerint az keserítette el őket, hogy Pestre helyeztettek el.

— **Egyméteres film, mint házasságtörési bizonyíték.** A modern technika vívmányait különös módon használta fel Armand Vaucluse párisi magánbankár. A bankár úgy vélte, hogy oka van arra a feltevésre, mely szerint ifjú felesége nem csupán fogait kezelteti fiatal és csinos fogorvosukkal. Ezért egy magánnyomozó irodát bízott meg felesége megfigyeltetésével. A detektív követte a feleségét, mint páciens jelentkezett a fogorvosnál és belopódzott annak hálószobájába. További részleteket — írja francia tudósítónk, — felesleges közölni. Elég annyi, hogy a detektívnek sikerült villanópor fényénél egy méter hosszúságú filmet készíteni a hálószobában lefolytakról és ezt a filmet le is pergették a válópör tárgyalásánál. — Eredmény: a bíróság kimondotta a válást.

— **A Vasútforgalmi új vicinálist épit a Tiszántúlon.** A kereskedelemügyi miniszterium engedélyt adott egy új vicinálisvasút építésére a Magyar Vasúti Forgalminak. Az új vonal a Máv. Sarkad állomásából kizárólag a Mátra—Körös vidéki egyesült HÉV. Vésztő állomásig és onnan folytatólag Berettyóújfaluig vezetne, esetleg pedig Kötegyán állomásból indulna és a bihari Hév. Komádi állomásán keresztül vezetne ugyancsak Berettyóújfaluig. Az új vonal a közforgalmú gazdasági vasútvonal jellegével fog birni és természetesen a Vasútforgalmi önálló üzletkezelésében fogja tartani.

— **Különös mérgezési eset Pócspetriben.** Érdekes mérgezési eset fordult elő Pócspetriben. Köbli Pál pócspetrii lakos ugyanis vasárnap csirkét evett ebédre. Amikor a csirke fejét kezdte bontogatni, egy éles csontszilánk a jobb hüvelykujját megsértette. Nem tulajdonított az esetnek nagyobb fontosságot, azonban ebéd után heves fájdalmaktól kísért rosszullétről kezdett panaszkodni. — Az előhívott orvos súlyos vérmérgezést állapított meg Köbli Pálon, akit azonnal beszállítottak az Erzsébet kórházba. Állapota javulófélben van.

— **Beiratkozás a debreceni tudományegyetemre.** A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem mind a négy (református hittudományi, jog és államtudományi, orvos-tudományi és bölcsészettudományi) karán a rendes beiratkozások az 1929—30. tanév második felére, 1930. január hó 7-én kezdődnek és bezárólag 22-ig tartatnak. Utólagos beiratásra 27-ig az illetékes kari dékán, február hó 6-ig bezárólag az egyetem rektora adhat engedélyt.

— **Öngyilkos lett az angyalcsinálónő, amikor meglátta a csendőröket.** Kenesei Györgyné gyenesdási kuruzsló öregasszony, akinek engedélynélküli bábaasszonyi tevékenysége miatt már többizben meggyült a baja a hatóságokkal, nemrég tiltott mütétet hajtott végre. A csendőrség megindította a nyomozást, amelynek a szálai Keneseinéhez vezettek. — Az öregasszony, amikor meglátta, hogy jönnek érte a csendőrök, nagyon erős lugköoldatot hajtott fel, amely úgyszólván pillanatok alatt végzett vele.

— **Bibliaterjesztés kerékpáron.** — Bácskában, Szlavóniában és általában ad élvidéken nagy lendületet vett a református ifjúsági munka. Ennek egyik legérdekesebb eredménye az a tény is, hogy Feketicsen, az ottani ifjúsági egyesület atgjai közül újabban néhány kerékpárra ülnek és elmennek a környékbeli községekbe bibliát terjeszteni. „A hetipiacon kirakodnak s miközben kínálgatják a Bibliát, egész evangizáló beszédeket tartanak, sőt hitvitákat is folytatnak az atyafiakkal".

— **A Katholikus Otthon első kultúrdélutánját** január hó 19-én, vasárnap délután öt órakor tartja a róm. kath. reálgimnázium dísztermében. Belépti díj nics. A müsort a hét folyamán közöljük. Pontos megjelenést kérünk.

Igazgatóság.

— **Mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyam.** A földmívelésügyi és kereskedelemügyi miniszter rendeletének megfelelően az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a jövő évben is traktorkezelő tanfolyamot szervez. A legközelebbi tanfolyam 1930 január 20-án kezdődik a Magyar Királyi Állami Felsőipariskolában — (Budapest, VIII. Népszínház u. 8.). A tanfolyam célja, hogy megismertesse a traktorok működését, helyes kezelését, karbantartását és kihasználását és ezzel kapcsolatban az okszerü talajmüvelés alapvető ismereteit. A traktorra vonatkozó tananyagon kívül ismertetni fogják a cséplőgépek üzemi karbantartását és a vetőmagtisztító gépek kezelését. A tanfolyam időtartama 18 tanítási nap, egész napi oktatással. Az oktatás előadásokból és gyakorlatokból áll. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18 életévét betöltött egyén, aki a traktorok kezelésével vagy vezetésével kíván foglalkozni. Sikeres vizsga után a hallgatók bizonyítványt kapnak. A jelentkezések levél formájában intézendők az OMGE tit kárihivatalához (Budapest, IX. Köztelek u. 8.) 15. pengő beiratási és tandij egyidejü beküldésével. Jelentkezési határidő január 10.

UJABB „KÉMKEDÉSI" AFFÉR KASSÁN.

Prága, január 4. A Slovenska politikai értesülése szerint Kassán letartóztatták Ferenczy László magán tisztviselőt, egy idegen állam javára elkövetett állitólagos kémkedés miatt.

— **A jövő évre nagy haladást jósolnak a rádiómérnökök.** Winnipegből jelentik: A jövő évben a felvevőkészülékeket hihetetlen olcsó árban és a mostaniaknál aránytalanul jobb minőségben fogják gyártani, úgyannyira, hogy az újfajta rádiókészülékek a sajtó hírszolgáltatását is tökéletesen meg fogják oldani. A nagy újságkiadó vállalatok olyan felvevő állomásokat fognak berendezni, — melyeknek a segitségével lehetővé válik, hogy a közvetlen eseményeket az események megtörténtekor a föld bármelyik tájáról azonnal nyomdába adhassák.

— **Perselyfosztogatás a szegedi fogadalmi templomban.** A szegedi fogadalmi templom egyik perselyét újév napján ismeretlen tettes feltörte és a bennelevő, körülbelül száz pengő készpénzt ellopta. A tolvajlás csak most derült ki, amikor a perselyben levő pénzt összeakarta számolni a plébániahivatal. A tolvaj kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Aki nem tudja, hogy miért lett gazdag...** Londonból jelentik: Herbert Loveless Goddard bournemothi rendőr, nagy meglepetésre virradt. Máról-holnapra gazdag emberré lett, mert gazdag polgártársa, Edvard Denhan Wilds végrendeletében háromezer fontot hagyott neki, fiának azifjú George Goddardnak pedig külön száz fontot adományozott. Goddard, aki már tizenhétéve szolgál a rendőrségnél, még további nyolc évet akar szolgálni s csak azután megy nyugalomba. A végrendelet megokolása igen érdekes. „Háromezer fontot hagyok Goddardnak, — szólott a végrendelet, — hogy elismerésemet fejezzem ki neki a múltban tanúsított szívességéért". Az egészben csak az a különös, hogy a rendőr nem tud arról, mintha vala ha is különös szolgálatot tett volna a nagylelkü hagyományozónak.

Értesítés

Az izr. szentegylet t. tagjait értesitjük, hogy az 1930. évre érvényes választói névjegyzéket jan. hó 20-án állitjuk össze. Az alapszabályok 74. §-a értelmében az 1930. évi névjegyzékbe csak azon egyleti tag vehető fel, aki a megelőző 1929. év első feléről tagsági dij járulékkal, vagy templomi kegyadománnyal hátralékban nincsen. A választói jog gyakorolhatása végett és hogy mint választók megválaszthatók is legyenek: felkérjük a t. egyleti tagokat, hogy évi tagsági dij- és kegyadomány hátralékaikat legkésőbben 1930 január 19. napjáig befizetni szíveskedjenek.

Debrecen, 1930 január 2.

Debreceni Izraelita Szentegylet elnöksége.

Január 31-ig lehet felmondani a megrögzitett kereseti-, jövedelem- és vagyonadót

Az adókezelésről szóló rendelkezések értelmében azok az adózók, akiknek általános kereseti és jövedelem adóalapja az évi 10.000 P-t nem haladja meg, nem kötelesek az idén ujabb adóvallomást beadni. Ezeknek az adózóknak az 1930-as évben is ugyanazt az adót kell leróniok, amit az előző esztendőben jogerősen vetettek ki rájuk. Ezeket az adókat megrögzitett adónak nevezik.

A megrögzitett adót ugy az illetékes pénzügyi hatóság, mint maga az adózó felmondhatja. Az adózó a megrögzitett adót abban az esetben mondhatja fel, ha üzleti viszonyai az 1929. év folyamán kedvezőtlenebbé váltak, mint amilyenek az ez évi adó alapjául szolgáló 1928-as esztendőben voltak. Ebben az esetben azonban az adózónak a legrészletesebben meg kell indoklnia, hogy mely oknál fogva kivánja adójának ujbóli kivetését. Ilye okok lehetnek az üzletbenetben beálló kedvezőtlen változások, a munkáslétszám csökkeése stb.

Felmondhatja azonban a megrögzitett adót a hatóság is, ha ugy látja, hogy az adózó üzleti viszonyaiban kedvező változások következtek be.

Az adózó mindkét esetben vallomást is tartozik beadni. A vallomás benyujtásának elmulasztása az adózó kérelmének figyelmen kivül hagyását, hatósági felszólitás esetében való be nem adása pedig pénzbirságot von maga után.

A megrögzitett adók felmondására és uj adókivetési eljárás iránt beynajtott egyes kérvények és azok mellékletei bélyegmentesek.

Azok az adózók, akiknek adóalapja meghaladja az évi 10.000 pengőt, vagy adójukat még nem pllapitották meg, vagy más kerületbe költöztek, február végéig kötelesek vallomást benyujtani.

GYÖKÉRGOLYVA FENYEGETI A GYUMÖLCSTERMELÉST.

Felülvizsgálják az összes faiskolákat.

A földmüvelésügyi miniszterhez érkezett jelentések szerint a gyümölcsfákon ujabban mind nagyobb mértékben lép fel egy uj fertőző növényi betegség: a gyökérgolyva, mely a gyümölcstermesztést mindinkább fenyegetően veszélyezteti. — sőt az erdei fák kivételével feltalálható a gyümölcsfákon kivül a gyümölcstermő cserjék, diszfák, gazdasági fák és rózsák gyökérzetén is.

A földmüvelésügyi miniszter ezért rendelte, hogy az összes faiskolákat bizottság vizsgálja felül s a vizsgálat eredményéhez képest intézkedés történik az egyes faiskolák, vagy azok egyrészének zár alá helyezése, vagy az egyes fák kiirtása és megsemmisitése iránt. Kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással büntetik azt, aki a szakközegek eljárását akadályozza, a rendelkezéseknek nem tesz eleget és az előirt fertőtlenitéseket elmulasztja.

Kocsitáblák, korcsolyák
legolcsóbban
NAGY vasüzletében, Csapó-u. 77
Kanyar sarok.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Debreceni piaci árak

A *zöldségpiacon* a felhozatal rendes, a kereslet csekély volt. Árak: fehérkáposzta 8—10, vereskáposzta 15, kelkáposzta 2—10, spenót 2, torma 80—100, sárgarépa 8—15, petrezselyem 10—15 kilója, zeller 1—6 darabja, retek 2—8 darabja, hagyma 6—10, fokhagyma 150—160, burgonya 6—10 fillér kg-ja.

A *baromfipiacon* a felhozatal közepes. Árak: tyuk 6—8 párja, tojás 11—13 darabja, kilónként liba 200—230, kacsa 190—210, pulyka 140—150, tyuk 160—170 fillér.

A *gyümölcspiacon* a felhozatal arány lag kicsiny. Árak: alma 50—90, szőlő 130, körte 70 fillér.

Terménytőzsde

A készárupiacon ma is tartózkodás mutatkozott a kinálat részéről, nemcsak a vidéki állobási áru kínálata hiányzik, de a közraktári üzlettulajdonosok sem hoznak piacra buzát. Ennek tulajdonítható, hogy az ujesztendő első napjaiban teljes tétlenségre van kényszerítve a készárupiac. Ma is csak 20 vagon buza eladását jelentették be, jól lehet a malmok részéről volt érdkelődés egyelőre szünetel, sőt a határidőpiacon az árbtrázscégek eladóként szerepelnek. Hivatalosan változatlan a buza ára.

A rozspiacon mintegy 8 vagonos forgalmat bonyolitottak le 14.40—14.50 pengős árhatárok között. A rozs árát 10 fillérrel mérsékelték.

A takarmánypiacon csak tengeriben volt számottevő forgalom, mintegy 10 vagon tengeri cserélt gazdát, változatlan árak mellett; a felsőtiszai 12.80—12.90, a dunántuli 12.70 pengő. Középminőségü zabért 13.65 pengőt fizettek. A zab árát általában 10 fillérrel felemelték.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 23.50—23.90, 78 kg-os 23.80—24.10, 79 kg-os 24.10—25.55, 80 kg-os 24.40—24.70, felsőtiszai 77 kg-os 23.15—23.40, 78 kg-os 23.35—23.60, 79 kg-os 23.65—23.85, 80 kg-os 23.70—23.90, fejérmegyei 77 kg-os 22.05—22.30, 78 kg-os 22.30—22.50, 79 kg-os 22.55—22.75, 80 kg-os 22.65—22.85, dunántúli 77 kg-os 22.00—22.25, 78 kg-os 22.25—22.45, 79 kg-os 22.50—22.70, 80 kg-os 22.60—22.80, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 22.15—22.10, 78 kg-os 22.40—22.60, 79 kg-os 22.65—22.85, 80 kg-os 22.75—22.95.

Rozs pestvidéki 14.50—14.60, más 14.50—14.60, sörárpa 19.50—21.50, egyéb 17.50—19.50, takarmányárpa 15.30—15.75, Ia 15.80—16.50, köles 12.00—13.00, zab Ia 14.00—15.00, közép 13.25—13.65, tengeri tiszai 12.85—13.15, dunántuli 12.80—13.00, repce 52.00—53.00, korpa 9.80—10.00.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza márciusra 23.45, 23.50, 23.55, 23.50, 23.48, 23.45, 23.40, 23.46, 23.43, zárlat 23.43—23.44, májusra 24.43, 24.45, 24.41, 24.40, 24.38, 24.33, 24.41, zárlat 24.38—24.39, októberre 23.98, 24.00, 24.06, 23.94, 23.90, 23.84, 23.80, zárlat 23.82—23.83.

Rozs márciusra 16.00, 15.95, 15.86, 15.88, zárlat 15.87—15.88, októberre 17.40, 17.48, 17.50, 17.40, 17.42, 17.39, 17.38, 17.32, zárlat 17.32—17.33.

Tengeri májusra 15.42, 15.39, 15.37, 15.36, 15.35, 15.32, 15.29, 15.32, zárlat 15.30—15.31.

Tranzitó tengeri májusra 17.40, 14.72, zárlat 14.72—14.73.

DEBRECENI VÁSÁRI KERESKEDŐK ÉS PIACI ÁRUSOK TÁRSULATÁNAK KÖZGYÜLÉSE.

A debreceni Vásári és Piaci Árusok Társulata folyó évi január hó 6-án, hétfőn d. u. 2 órakor az Ipartestület disztermében (Simonffy u. 2.) tartja évi rendes közgyülését. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Évi jelentés. 4. Alapszabályok. 5. Tisztikara választások. 6. Indítványok.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYVÁSÁR ÁRAI.

Buza 23.00—22.00, rozs 14.00—13, árpa 14—13, zab 12—10, tengeri (szemes) 11—10.20, lucerna 11—9.90, széna 7.90—9.00, lóhere 8—6.90, bükköny 5.50—4.50, szalma (alom) 4.90—3.80, szalma (rozs) 4.90—4.20, répa (cukor) 2.00—1.60, répa (takarmány) 1.20—0.80 P.

A MÉSZÁROS SZAKOSZTÁLY JELENTÉSE.

Levágatott: Nagy marha 93 darab, növendékmarha 48 darab, borju 53 darab, juh 20 darab, ló és csikó 3 darab, összesen 217 darab. Nyersbőrárak: Tarka marhabőr 1.20, magyar marhabőr 1.10, borjubőr 2.20. Husárak: I. rendü marhahus 1.80, II. r. marhahus 1.40, I. rendü borjuhus 2.80, II. rendü borjuhus 2.20, juhhus 1.40.

A Philips rádió
6, 8, 12 havi
részletre is kapható.
Villany gyorsforralók vasalók és mindennemü villanycikkek nagy raktára.
Dallmann rádiólaboratoriuma
PIAC-UTCA 72. TELEFON 16-64.
Cégem a Takarékosság tagja.

SPORTHIREK

ISMÉT NEHÉZ FELADAT ELÖTT ÁLLNAK A TURÁZÓ CSAPATOK.

A külföldön turázó magyar csapatok ismét kemény küzdelem előtt állnak a kettős ünnepen. Ujpest Alexandriában játszik a válogatottak ellen, míg a Hungária visszatért Németországba és Mannheimban játszik a Rasenspiele ellen. A III. ker. FC Luganóban mérkőzik, a Bohn SC a Levante ellen, a Nemzeti Udinéban, a Bástya pedig Vigevanoban.

Hétfőn Ujpest pihen, míg a Hungária Stuttgartban játszik, a Bohn SC Luccában, a BSE Sevillában, a Bástya pedig Seregnoban.

NEVET KERES A BUDAI HARIHÁROM.

A belügyiminszter a Budai Hariháromnak nem engedélyezte a „Budai Harihárom" elnevezést. Azzal a megokolással tiltotta meg a névváltozást, hogy az nem komoly, mert ezt a becéző nevet a régi amatőr 33-asok kapták, már pedig az a cél, hogy az amatőr és profi klubbok között a különbség névben megfelelően kifejezésre jusson. A budaiak most uj elnevezést keresnek és valószínüleg Budai FC vagy Buda FC elnevezést veszik fel.

NYILT-TÉR

Mindazon jó akaróimnak, kik aranylakodalmunk alkalmával szivesek voltak jókivánságaikkal felkeresni, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Goldstein Bernát
halkereskedő és neje
szül. Fried Hermina.

Szerkesztői üzenetek

Bál, estély, hangverseny rendezőségek figyelmébe. — Beküldött kommünikéket dijtalanul nem közölhetünk olyan bálakról, estélyekről, hangversenyekről, stb., a melyek belépti-dijjal rendeztetnek. A lapkiadók együttes megállapodása szerint ilyen közlemények ezentul mérsékelt dijazás alá esnek, tehát kérjük a jövőben a vonatkozó reklámokat a kiadóhivatalban feladni.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A Baromvásártéren f. évi január hó 7-én, kedden délelőtt 10 órakor a mázsaház előtt 12 m³ hasáb tüzifa, 2 m³ botfa s 2 drb szerszámfa kerül nyilvános árverésen eladásra.

Városgazdai hivatal.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A Debrecen sz. kir. város városgazdai hivatala udvarán Dégenfeld tér 5. szám alatt f. évi január hó 8-án szerdán délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen eladásra kerülnek faanyagok, ócska szekerek, hintók és egy mentőkocsi.

Debrecen, 1930 jan. 4.

Városgazdai hivatal.

Jó minőségü tégla és cserep
kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Hatvan ucca 1—3. sz. III. em. Telefon 610.

Hajdumegyében örvendetesen csökkent a gümőkor pusztitása

A halvaszületett csecsemők száma is kisebb az országos átlagnál. — A tanyákra is ki kell terjeszteni a védőintézetek müködését. — Az elmult időszakban 380 lélekkel emelkedett a vármegye közönségének száma.

Dr. Görgey Márton, Hajdú vármegye kiváló tiszti főorvosa nemrégiben állította össze a vármegye népmozgalmi és közegészségügyi adatait. Az időszaki jelentés felöleli a szeptember hó 1-től november hó 30-ig terjedő idő összes vonatkozó adatait, amelyek általában kielégitők.

A tiszti főorvosi jelentés a következőkben számol be Hajdú vármegye népmozgalmáról és közegészségügyéről:

Hajdú vármegye népmozgalma az elmult időszakban (1929. évi szeptember hó 1-től november hó 30-ig) elég jó volt s az előző már hanyatló jelenséget felmutató időszak népmozgalmánál nem mondható rosszabbnak. Ebben az esztendőben (1929) a születések száma, összehasonlítva az elmult évek születések számával, lényegesen kevesebb s mert a halálozások száma ennek megfelelően nem kevesebb, hanem számra nézve eléri a mult évi halálozásokat, a természetes szaporodás is lényegesen kevesebb lesz.

ÖSSZESEN 1026 EGYÉN HALT MEG.

Az elmult időszakban összesen 1436 gyermek született, akik közül halvaszületett gyermek volt 30. Meghalt összesen 1026 egyén s igy a természetes szaporodás 380 lélek.

Örvendetes jelenségként kell elkönyvelnünk, hogy az elmult időszakban a halvaszületetteknek arányszáma nem rosszabbodott. — Száz élveszülöttre esik kereken 2 halvaszületés, ami az országos átlagnál 2.2%) kisebb.

A halálozások magas számában lényeges szerepet játszik a csecsemők és kisdedek emésztőszerveinek hurutos és gyulladásos betegsége, amely betegség különösen szeptember hónapban követelt magának számos áldozatot. Szeptember hónapban ugyanis az elhaltaknak csaknem 50 százaléka bélhurutban halt el s különösen Hajdúböszörményben. — Hajdunánáson hunytak el sokan a csecsemők közül.

Uralkodó kóralak volt az elmult időszakban a csecsemők és kisdedek emésztőszerveinek hurutos betegsége, továbbá a légzőszervek hurutos és gyulladásos megbetegedése, amely szintén sok áldozatot követelt.

MINDENÜTT ERŐSEN PUSZTITOTT A TIFUSZJÁRVÁNY.

A hevenyfertőző betegségek közül Hajdú vármegyének minden részében s minden községében a hastifusz terjedt el nagyobb mértékben. Különösen Hajdúböszörmény megyei város, továbbá Balmazújváros, Hajdusámson, Téglás községekben lépett fel nagyobb számban. Sajátságos ennél a betegségnél az a jelenség, hogy nyár végén és gyümölcsérvezet idején akkor terjed leginkább, amikor a legyek nagy tömegben vannak s nagy tömegben dongják körül a betegeket, azok evőeszközeit s tovább repülve, fertőzik meg az enni- és innivalókat.

Dr. Görgey Márton vármegyei tiszti főorvos a jelentésében beszámol arról a megfigyeléséről is, — hogy a hastifusz inkább a községek külső részein és nagy csomóban, nem nagy kiterjedésü körzetben terjed el, a betegek a városok és községek egy-egy részén közel egymáshoz feküsznek s a betegség főként olyan családoknál lép fel, akiknél a tisztaság ellen kifogások vannak. Meggyőződése, hogy a betegséget nem az ivóvíz terjeszti a nyár végén, hanem a legyek az okozói a hastifusz tömeges elterjedésének.

Egyéb fertőző betegségek közül a szamárhurut különösen Egyek község területén terjedt el nagyobb mértékben, miért is az óvodát 1929 december 31-ig be kellett záratni, minthogy a szamárhurutos gyermekek jórésze az óvodaköteles gyermekek közül került ki.

STATISZTIKA A FERTŐZŐBETEGSÉGEKRŐL.

Egyéb fertőzőbetegségek közül előfordult:

Roncsoló toroklob 14 községben 68 esetben. Meggyógyult 48, meghalt 8 s ápolás alatt maradt 6 beteg.

Kanyaró 8 községben 58 esetben. Meggyógyult 48, meghalt 1, ápolás alatt maradt 9 beteg.

Vörheny 7 községben 53 esetben. Meggyógyult 31, ápolás alatt maradt 22 beteg. Ennek a betegségnek a főfészke Hajduhadház, ahol is az ápolás alatt maradt 22 beteg közül 18 van nyilvántartva.

Hastifusz-hasihagymáz a vármegye minden megyei városában és községében összesen 898 esetben. — Meggyógyult 621, meghalt 83, ápolás alatt maradt 195 beteg.

Szamárhurut 3 községben 82 esetben. Meggyógyult 66, meghalt 3 és ápolás alatt maradt 13 beteg.

Vérhas 5 községben, 16 esetben. Meggyógyult 14, meghalt 2 beteg.

Gyermekágyiláz 7 községben, 8 esetben. Meggyógyult 5, meghalt 3 beteg.

Járványos fültőmirigyleb 1 községben, 2 gyógyult esetben.

Az idült fertőző betegségek közül gümőkór 84 esetben volt a halál oka, ami örvendetes javulásra mutat, mert körülbelül felényien haltak meg az év második felében, mint az első felében, amikor 8% volt a halálozási arányszám.

A trachomás megbetegedésekről lényegesebb jelentés nincs. A betegek gyógykezelés alatt vannak s a betegség a kórfolyamat súlyosságához viszonyitva, lényegesen javul. A tiszti főorvos intézkedésére a fertőzött területekről a vármegyébe jövő gazdasági munkásokat a helyhatósági orvosok azonnal megvizsgálják s itt tartózkodásuk ideje alatt is többször vizsgálat alá veszik.

Az elmult időszakban Hajdú vármegyében öngyilkosság folytán meghalt 14, baleset folytán 9 egyén, míg 2 egyén gyilkosság áldozata lett. Ebben két utóbbi esetben az orvostörvényszéki bonc olás megtörtént.

A BODAI GOLYVÁSOK.

A bodai golyvások jódozása folyamatban van. Az eredmény jó, bár a jódozás eredménye az ivóvízzel való gyógykezelés eredményét nem éri el. Az alójózsai iskolás gyermekeknek, valamint az egyeki iskolás gyermekeknek 30—50 százaléka tantermenkint golyvás. A szükséges intézkedéseket a főorvos itt is megtette, egyben Balmazújvároson, Hajdusámsonban és Téglás on a tifusz ellen elrendelt óvintézkedések szigorú foganatosítás érdekében járványellenőröket alkalmaztatott mindaddig, amíg a betegség erősségéből nem veszít.

Az ősz folyamán a főorvos megindította a tárgyalásokat, hogy a Hajdú vármegye területén működő 12 védőintézet működési körét miként lehetne a tanyákra is kiterjeszteni. Jelenleg a négy megyei városban, azonkivül Balmazújvároson, Püspökladányban, Nádudvaron, Kabán, Hajdudorogon, — Egyeken, Hajdusámsonban és Tiszacsegén működik ilyen védőintézet, amelynek ha működését a tanyákra is kiterjesztenék, a még mindég nagyszámú gyermekhalandóságot a lehető legkisebb számra le tudnák szoritani.

A gazdasági élet megjavulásának kilátásai

Temesváry Imre kincstári főtanácsos, — országgyűlési képviselő nyilatkozata.

Munkatársunk beszélgetést folytatott a gazdasági élet legfontosabb problemáiról és várható alakulásáról Temesváry Imre dr. kincstári főtanácsos, országgyülési képviselővel, aki a következőket mondotta:

— Egész Európában a gazdasági kérdések állnak a megoldandó legfontosabb feladatok homlokterében Ugyanez a helyzet nálunk is és a gazdasági élet megjavulásának akadálya leginkább abban az elzárkózásban jelentkezik, amely a háború óta fennáll országunkkal szemben. De nemcsak magyar jelenség ez, hanem egész Európában mindenütt érzik annak az érthetetlen nemzetközi gazdasági politikának káros hatását, amely ugy látszik urrá lett mindazok lelkén, a kiknek kezében van Európa sorsának intézése.

— Amig jobb belátásra nem jutnak, nemcsak nekünk tesznek kárt, hanem maguknak is. Kétségtelen azonban az, hogy mi érezzük legnagyobb mértékben a káros folyamatnak nyomasztó hatását. Sulyos bitotta a helyzetet ránk nézve az általános pénztelenség is, amely részben szintén az előbbi okokra vezethető vissza.

Most azonban bizonyos enyhülés látszik ezen a fronton is, amennyiben az amerikai pénzpiacon felszabaduló tőkék elhelyeződést keresnek Európában. Remélhető, — hogy rövidesen a termelő munka is megfelelőbb tőkéhez fog jutni, amire a nagy munkanélküliség enyhitése szempontjából is igen nagy szükség van.

— Mindez azonban csak kis mértékü életelixirként hat gazdasági életünkre, mert azok a függő kérdések, amelyek még elintézetlenek a nagyhatalmak részéről és amelyek állandó Damokleskardként lebegnek kizsákmányolt országunk felett, lehetetlenné teszik a gazdasági fellendülést. Amig ezek a kérdések méltányos elintézést nem nyernek, addig nálunk a nyugodt termelő munka nem indulhat meg Reméljük, hogy a nagyhatalmak jobb belátásra jutnak és ez talán meg fogja hozni a szorosabb gazdasági kapcsolatot azokkal az államokkal is, amelyek ma még mereven elzárkóznak előlünk.

— Nem szabad feladnunk a reményt, hogy a mostani helyzet megjavitására nemcsak a mi érdekünkben, hanem a saját érdekükben is törekedni fognak, akik eddig megsemmisiteni igyekeztek gazdasági életünket, mert nem feledjük, hogy ezek a hatalmak is fogyasztó piacok hiányában sulyosan érzik eddig követett téves gazdasági politikájuk káros hatását. Legsulyosabban érezzük mezőgazdasági terményeink értékesitésének visszaesését, mely magával vonzza a többi gazdasági ág romlását is. Remény van azonban arra, hogy ezen a téren bizonyos mértékü javulás fog beállni, ha sikerülne a jól megalapozott exporttevékenységünket fokozni.

— Ezzel kapcsolatosan gondolnunk kell arra is, hogy a mezőgazdaságnál jelentkező többlet munkaerőt olyan ipari tevékenységre kellene a jövőben átvinni, amely iparok életképesek és amelyeknek exportlehetőségei keleti viszonylatban ma még a német iparral szemben is fennállanak. Itt mezőgazdasági gépiparunkra kell gondolni. Mi közelebb vagyunk a kelethez, mint a németek és igy a szállitási költségek különbözete a javunkra dönthet el különböző megrendeléseket.

— Mindenesetre itt is javitani fogja a helyzetet, ha azok a függő kérdések, amelyek annyi nehézséget okoznak, kedvező megoldást nyernek. Szeretnénk remélni, hogy az uj esztendő meghozza a kivánt javulást, amelyre sulyos helyzetben lévő gazdasági életünknek feltétlenül szüksége van.

China vasbor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2·50 P.

Kapható: a készitő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárában.

Szinház mellett.

Rubinstein Antal

Irta: Füredy F. Gusztáv

Első közleményt lásd a „Debreczen" 1929 december 29-iki számában.

Rubinstein zongorázásának lényege az volt, hogy fel tudta emelni a lelkeket a szépségre, a bensőségre áhítozók előtt ki tudta tárni a költészet aranykapuját és el tudta vezetni az embereket olyan világokba, ahol tisztultabb ízlés honol. Viszont Bülow zenetudósoknak játszott. A műalkotás organizmusát ízekre szedte a zongorán, feltárta teljes mélységeit, kihámozta belőle a legelszórtabb gondolat morzsákat, bevilágított a legelrejtettebb zugokba, kiélesítette a kontrasztusokat, hogy végül azokat letompítsa, mindent bámulatosan kiegyenlítve. Bülow is győzedelmes zongorista volt, de az ilyen győzelmekkel a világ mindig is úgy volt, hogy azokat megcsodálta ugyan, de igazán felmelegedni rajtuk mégsem tudott, mint szerette volna. A doktrinér játék sohasem volt a tömegeknek való. A tömeg nem szereti, ha lekötik, ha utángondolkodásra kényszerítik és ezzel békóba verik. A tömeg produkciót akar, szédületeset, izgatót, a tömeg azt akarja, hogy az, aki előtte fent a pódiumon kiül a zongora elé, kiverje őt nyugalmából, frappirozza, megdöbbentse, felkorbácsolja az idegeit és ehhez senki sem értett úgy, mint Rubinstein. A végletekig tudta fokozni zongorájáu a lelke mélyén viharzó szenvedélyeket, a vulkanikus errupciók olyan lávatömegét dobta ki magából, hogy mindent elperzselt maga körül és a szenzációkra éhes vén Európa tombolva tapsolta őt, mint előtte csak Liszt Ferencet.

Sokan panaszolták, hogy leginkább a saját műveit tűzte műsorára. Nem játszotta ezeket senki, legalább ő akart bennük gyönyörködni. Pedig a világ szivesebben hallgatta tőle a klasszikusokat, hogy felfogását tanulmányozhassa. A saját műveivel nem is voltak soha valami nagy sikerei. Az emberek megcsodálták ezeket a bravuros extravaganciákat, aztán napirendre tértek felettük. Voltak azonban jobb napjai is, amikor a közönség kedvenceit vette elő. Kezdte Beethovennel és innen ment tovább a modernekig. A közönség ilyenkor elárasztotta el koncerttermeket mindenütt, északon és délen, Európában és Amerikában, ember, ember hátán szorongott a Rubistein estélyein és ünnepelte a zongora géniuszát. Mert az volt. A zongora géniusza. Mert ha játéka nem is volt oly finom és ideges, mint a Liszté, de sohasem volt fásult és eltompult, mint gyakran a Liszté, aki ilyenkor szentimentális lett és ironikusan ült a közönséggel szemben. Rubinsteinnél az ilyesmit sohasem lehetett tapasztalni, amikor játszott mindig őszinte volt, naiv és egészen lelke mélyéből beszélő.

Elsőrangú produkciója volt, amikor virtuózpályája befejezéséül bemutatta Európa közönségének a zongora fejlődését kezdettől, napjainkig. Ezek Rubinstein híres történeti hangversenyei. 1885—86-iki szezónban hét európai metropolisban (Szent Pétervár, Moszkva, Bécs, Berlin, London, Páris, Lipcse) végigjátszotta az egész zongorairodalmat Byrdtől a modern oroszokig. Ezeket hagyta legutoljára, a hetedik napra. E hangversenyeit minden városban másnap megismételte a zenét tanulók számára, így összesen 98-szor játszott egymásután. Egy művészélet méltó befejezése volt ez. A maga nemében akkor még egészen új valami. Emlékirataiban ő maga meséli, hogy például két este játszott az orosz fővárosban, aztán két este Moszkvában. Ide-oda. Igy ment ez tizennégyszer, ami szinte emberfeletti. A közönség valósággal megostromolta a hangversenytermet, amikor játszott. Mindez cseppet sem tárasztotta és az emlékezőtehetsége sem hagyta el.

(A hét este 160 művet játszott, mind kivülről.) Kedves, amikor azt írja, hogy „sugóra" sem volt szüksége. E vállalkozás üzleti részét a berlini Wolff cég vette át, Rubinsteinnek egyedüli dolga csak a játék volt és ezt nagyon kellemesnek találta.

E történeti hangversenyeivel Rubinstein a maga művészetét az emberszeretet szolgálatába akarta állítani, ez volt vállalkozásának pozitiv célja. Sokat tanult tőle Európa is, de különösen figyelembe kell itt vennünk, milyen hatással volt ő hazájára, Oroszország zenei kulturájára, mely ez időben, mikor még ő kezdte, gyermekkorát élte. És mire ráköszöntött a késő ősz, az öregség, egy egész hálás nemzet hajtotta meg zsenije előtt az elismerés lobogóját. Ő a szentpétervári konzervatórium első igazgatója és tehetségét, fényes tapasztalatait a tanügy szolgálatába is állítva, az ő szellemében szervezték egész Oroszországban a zenei nevelést, mely rövidesen oly eredményeket mutatott fel, mint Csajkovszki (az orosz Beethoven), Cui, Balakireff, Liadov, Riemsky Korsakoff, a világhírű Essipoff Anette, Timanov Vera stb., stb. Egész életét a művészetnek szentelte, azt sem tudta, mikor tanult meg írni és olvasni, mert csak a zenében élt és nevelkedett, mégis a legkiválóbbak közé küzdötte fel magát nemcsak hazája történetében, hanem Európa kulturájában is, mely nevét a magáénak vallja.

Rubinstein fénykora arra az időre esett, amikor az emberek még tudtak lelkesedni, a művészben nem a földi halandót látták, viszont róla magáról boldogító művészetén kívül alig tudtak valamit. Ma mindez másként van. Az olyanfajta virtuózt, mint Rubinstein is volt, ma már nem csodálják meg olyan naivul, mint egykoron, művész és közönség egymáshoz közelebb férkőztek. Felhőkben trónoló istenségéből ma már sokat leszabdalnak és keresik benne, vagy mögötte az embert is, kutatják azokat a jellemző vonásokat, melyekből az a hérosz ott fent a dobogón összetevődött.

Kik Rubinsteint ismerték, azt mondják, mint ember is rendkívüli volt. Nagy művész és az elképzelhető legegyszerűbb ember. Igénytelen, természetes, végtelenül naiv, a lelke olyan tiszta és átlátszó, mint egy gyermeké, mindig a természethez közel, mint géniusza mindig a művészethez. Jellemének alapvonása a feltétlen őszinteség, mely sokszor a legistenibb gorombaságig fokozódott. Gyűlölt minden kicsinyességet, szerette az igazságot, de bántó fegyverül sohasem használta. Ha valamiben véleményét kérdezték, kimondta, de felszólítás nélkül sohasem nyilatkozott. Zongorázó kollégái érdemeit mindig becsülte, sohasem kicsinyelte le azokat csípős megjegyzésekkel. A maga értékének teljes tudatában volt, de erős művészöntudatát a valódi szerénység aranysugara ragyogta be. Lisztről kétségtelen meggyőződéssel mondta: „Istenem! A legnagyobb zongoraművész mégis csak ő!"

A rengeteg komponálás mellett állandóan gyakorolt. „Ennek meg kell lenni, — mondta — mert látja, ha csak egy napig nem játszom, én veszem észre, másnap már a kritika, harmadnap a közönség és a negyedik nap — kifütyölnek".

Dacára, hogy sohasem járt iskolába, rengeteg műveltségre tett szert. Fogékony is volt minden iránt. Több nyelvet beszélt tökéletesen. Hazájában történeti kurzusokat tartott a konzervatóriumban bemutatásokkal és az itt tett megjegyzéseit és magyarázatait feljegyezték. Ezek még ma is értékesek. A német iskolának és művészetnek volt rendíthetetlen híve. — Minden alkotásából német szellem beszél hozzánk. Itt-ott megpróbálta, hogy orosz legyen, de ez nem sikerült neki. Ezért mondták róla, zsidónak keresztény, kereszténynek zsidó, orosznak német, németnek orosz, klasszikusnak progresszista, progresszistának klasszikus, szóval, mint a német mondja, „weder Fisch, noch Fleisch". Ő pedig csodálatos önmegtagadással viselte ezt a tragikumát.

Egy nyomoruságos podoliai faluban született most 100 éve, Balta mellett. Az apja bérlő volt. Tönkrement. Aztán ceruzagyárat alapított Moszkvában. Tönkrement. Összeköltözött a család és a kis Rubinstein kereste meg a betevő falatot. Semmit sem használt. Nem volt elég. Később már az ajándékok is zálogba kerültek. A zálogház napirenden volt. — Ilyen volt a kezdet. Közbe sok minden történt. Sok nyomoruság, sok nélkülözés, sok keserves küzdelem hatvanöt éven át 1894-ig, amikor Rubinstein Antalt fent északon, az orosz fővárosban, százezer hálás honfitársa kísérte utolsó útjára . . .

(Vége.)

Szathmáry Zoltán siremléke

1928 december 15.

Őszi rózsák, álmok őrizője
Márvány oszlop, emlékednek őre . . .
Arany betüknek kiáltó sora.
— Bús őszi szellő bánatos dala —
. . . Résztvevő szivek könnyezve nézik,
Néma bánattal kutatják, — kérdik:
Miért égett el sorvasztó lázban;
Álmatlan, kinos éjszakában ?
Miért hullatott drága gyöngyöt ?
Öntözött vele sár-göröngyöt!
Miért égette lelkének tüzét ?
Világos lett nála a sötét !
Öntüzében miért égett el? . . .
Arany betük ! Óh mondjátok el !

Kiáltsátok túl a fellegeket;
Napsugárban tündöklő eget . . .
Minden fásult vagy gyötört szivet,
Melyre a bánat mély sebet éget !
— Az élet fáradt vándorának
Jeltelen sír is nyugalmat ad —
De az, akit e hantok fednek,
Időtlen idők nem felednek !
A láng, melynél szive elégett,
Bevilágít évezredeket . .
Könnye, mosolya, lelke selyme :
Égig érő nagy szerelme . . .
— Arany betük! E márvány körül
Szóljatok : Élő szeretetről ! !

TÖRÖNÉ KORPÁSSY MÁRIA.

A megzenésített buza...

VIDÉKI IGAZ TÖRTÉNET A SZENTESI TANYA-VILÁGBÓL.

Szentesen egy Feuer nevü gabonakereskedő megbukott és többszáz gazdát károsított meg spekulációival.

A nagy port felvert Feuer-üggyel kapcsolatosan az egyik szentesi ujságban mulatságos esetet olvasunk.

Mikor a Feuer-ügy kipattant, a helybeli lapok szép sorjában leirták a feljelentők nevét, foglalkozását és lakását, sőt még azt is, hogy kicsoda, hány métermázsa búza elsikkasztása miatt tett feljelentést a jeles ember ellen.

Igy értesült aztán a város egyik legmódosabb gazdálkodójának a felesége arról, hogy az ő hites életpárja is a károsultak közé tartozik s első nagy rémülete után csak azon csodálkozott, hogy miért irnak a helybeli lapok 19 mázsa búza elsikkasztásáról, mikor az ő ura 22 mázsát rakott a szekérre s vitte be a városba azzal, hogy majd ott elraktározza Feuer urnál. Balsejtelmektől gyötörve várta haza az urát a határból s mikor az megérkezett, — nekitámadt.

— Hallja-e kend, maga vén zsivány! — Hány mázsa búzát vitt be kend a multkor Feuerékhez?

— Huszonkettőt, — feleli a gazda.

Az asszony itt előrántotta az ujságot s életepárja orra elé tartotta.

— Hát akkor az ujság miért ir tizenkilencet?

— Mert igaza van, — válaszolja hasonló nyugalommal a gazda. — Elvégre azt csak nem irhatja meg, hogy útközben egy korcsmában „hármat megzenésítettem ! . . ."

Órajavításokat
felelősség mellett legjobban végez
Gramantik, József kir. herceg-u. 1.

Hova akarták épiteni a szinházat?

Az erdélyi rendek az erdélyi, a magyarországi rendek a pozsonyi országgyülésen tették szóvá a magyar szinügyet. Törekedtek nemzeti szinház felállitására. Ez a törekvés kettős célt szolgált: a magyarság nyelvének megvédelmezését idegen áramlatok ellenében; nemzeti erkölcsök megoltalmazását a külföldieskedéssel szemben. A törekvés eredménye: a kolozsvári s pesti magyar szinház felépitése. Mindkett őországos fontosságú esemény: az országgyülés akaratának egységes megnyilvánulása.

A debreceni szinház ügye lokális jelentőségü. Bár a rendek elismerték a szinészet óriási szerepét, arra mégsem gondoltak, hogy hajlékot épitsenek Debrecenben is a művészetnek. Debrecen ezen a téren magára volt hagyatva. Idegen segitséget nem várhatott, polgáraihoz fordult csupán némi segélyért.

Állandó szinház épitésének eszméje már 1832 táján felmerül. Ettől kezdve csaknem három évtizeden keresztül folyton a felszinen van a szinház ügy. A pozsonyi nagyszombati s más szinházak rajzait megszerezte magának a tanács. Több izben készittetett költségvetést is. Nem hiányzott a kezdeményezésre való akarat, csupán a határozott lépéshez szükséges bátorság.

E határozatlanság magyarázatát némileg abban találja, hogy a szinház épitésére kijelölt bizottmány tagjai nem tudtak egy véleményre jutni a szinház helyét illetőleg. Majdnem mindegyik tagnak meg volt a maga kiszemelt helye, amely — szerinte — legalkalmasabb arra, hogy azon épitsék fel a monumentális épületet. A bizottmányi tagok által javasolt helyek, illetve telkek:

1. A fűvészkert szomszédságában fekvő ephorium s énekvezéri lak. A szinházat itt nagy kert vette volna körül. Ide azért nem épitették, mert a két legnagyobb — nagytemplom és kollegium — épület mellett elenyészett volna, viszont a város más helyén a monumentális épületek hiányát pótolja.

2. A Bika vendéglő s az ezzel szomszédos két telek. Az épület szabadon állott volna, köröskörül utca övezte volna.

3. A Csapó s Bádogos utcai tér. Itt az épület minden oldalról szabad. E tervet Dégenfeld Imre gróf hiusitotta meg, ki midőn meghallotta, hogy e térre szinházat terveznek, 5000 forintot ajánlott állandó szinház épitésére a városnak azzal a kikötéssel, hogy azt a teret a város soha semmiféle épülettel be nem épiti, hanem szabadon hagyja. A város erről az igéretéről kötelező-levelet adott a grófnak.

4. Egy-két telek a Nagy- és Kicsiny-utca között; ez a hely félreeső lévén, nem pártoltatott.

5. A Kisuj utcának a piacra eső torkolata a két szomszéd telekkel. Itt uccát vágtak volna el. Ez a terv a szomszéd telek tulajdonosainak tulságos követelése miatt hiusult meg. A szinház tervezetét, melybe fel volt véve a szinházon kivül egy hatalmas diszterem és több bolthelyiség, Hild bécsi épitész el is készitette. De a költségvetés oly magas volt — 301,000 frt. — hogy le kellett mondani nemcsak a telekről, hanem az épitkezésről is.

6. A ref. superintendensi lak lak elej, a Széchenyi utca elején balról. Az épitést a kistemplom szomszédsága hiusitotta meg.

7. A Kádas utcának a piacra néző szöglete, a Tarnay kávéház helyén. Ap épitkezés akadálya itt az volt, hogy a szinház épülethez szükséges két-három telekért a tulajdonosok 40,000 forintot kértek.

8. A Várad-utcai mészárszék hátamögötti telek. Ez a hely szük s a központtól távol esik.

9. A Rakovszky örökösök telke. Ez a telek, a mellette levő két szomszéd telekkel csaknem annyiba került volna, mint maga a szinház.

10. Gondoltak némelyek a Csapó utcának a zöld piacra néző szögletére, hozzávéve ehez a város istálló telkét is.

11. Mások viszont a Nagy-Cegléd utcának ama részét, mely a Burgundia s Candia utcák betorkolása közé esik, tartották alkalmasnak szinház épitésére. Itt főként az anyagi szempontot tartották szem előtt: a szinház helye kitelik az utcából, anélkül, hogy elzárná a közlekedést s ami fontosabb: az utca városi tulajdon, igy nem kell érte pénzt adni. Ez az egyetlen előny azon hátrányok ellenében, melyek a helyre félre és a központtól távol fekvéséből mutatkoznak. Ez a terv a bizottmány egy részének véleményével ellenkezett. Másik része, ezekhez tartozott a tervező épitész, Ybl Miklós is, helyeselte. A szinház tervezet e helyhez alkalmazva készült el. — A terv azonban oly költséges volt, hogy az épitéstől még a leglelkesebbek is elriadtak. A sok pénzbe került rajzot félretették s új telek után néztek.

12. Magán körökben megfordult azon eszme is, hogy a szinházat a Kovács-féle ház (az ócska szinház helyén épült — ma: a Kossuth- és Piac-utca sarkán) vagy a Fehérló fogadó elé épitsék, hogy ezáltal a főutca ferdesége némileg kiegyenesedjék. A bizottmány egy része az utóbbi mellett foglalt állást.

13. A szinházépitési bizottmány munkássága a tervezgetésekben merült ki. A nagyfontosságú ügy megkezdéséig nem jutottak el. — Nagyot fordult a helyzet, mikor az ügyet Simonffy Imre polgármester vette a kezébe. 1860-ban már egyöntetü véleményre jutott a szinházi bizottmány. Az összes, eddig tervbe vett telkeket elejtette s a Cegléd-utcai Komáromy-féle háztelket hozza javaslatba. Megvette a mellette fekvő Klein Ignác-féle telket is 15,000 forintért.

Meg volt tehát a telek. — Ybl a költséges szinháztervezetet, az uj telekhez alkalmazva, átdolgozta. A tanács felkérte tervezet készitésére Szkalniczky pesti épitészt is. Ekkor Ybl a személye iránt tapasztalt bizalmatlanság miatt visszalépett.

A bizottmány elfogadta Szkalniczky tervét s költségvetését, a mely szerint az épitkezés 145,000 forintnál többe nem kerül. A szinházi bizottmánynak ekkor tájban körülbelül 100,000 forint állott a rendelkezésére. Pályázatot hirdetett az épitésre. Az épitkezést helybeli épitészre, Vecsey Imrére bizta, mivel az ő ajánlata volt a legelőnyösebb. Vecsey kötelezte magát, hogy 1862-ben fedél alá teszi az épületet, 1863 augusztusában pedig teljesen elkészíti.

Ily előzmények után fogtak a Nagy-Cegléd (Kossuth) utcai szinház épitéséhez 1861 augusztus 21-én.

Dercze Lajos.

Madárvédelem — állatvédelem

Telenként, mikor az erdők, ligetek, dus lombozatukat már elvesztették, a még nálunk maradt madárvilág nagyrésze kóbor életet kezd, bejönnek a gyümölcsösökbe, kertekbe, sőt még a házak közé is betévednek, ahol egy pár fa és bokor is van.

A táplálék hiánya teszi azt szükségessé, hogy e kis madarak, — főkép a cinegék — oly nagy utakat megtegyenek. Ha mármost eleséget helyezünk el számunkra kertünkben, természetes, hogy ott hosszab bideig fognak tartózkodni s végre oly mennyiségben oda szoknak, amennyit máskülönben sehol sem fogunk találni.

Ha pedig a hasznos madaraink nagyszámban járnak kertünkbe, csak természetes, hogy dacára annak, hogy kész táplálékot — napraforgót — kapnak, mégis csak végig keresgélik a gyümölcsfákat s megtisztitják azokat a bogár és lepke petéktől, amelyek a következő évben férgessé tennék a gyümölcstermést. Ez az egyik anyagi haszna a madáretetésnek; a másik pedig az, hogy az odaszokott madarak, ha egyébiránt a hely megfelelő, akkor az ott kitett fészekodvakban töltik el az éjszakát s ha már ezeket is megszokták, akkor nagy a valószinüség, hogy tavasszal is fognak ott fészkelni a már megszokott fészekodvakban.

Hogy pedig mit jelent a gyümölcsösben az ott fészkelő hasznos madár, amely a sok apró fiókájának összes élelmét — bogarat, hernyót — a környék fáiról szerzi be, ez ugy hisszük mindenki előtt világos.

Ezért kell tehát kertünkben tetetni és fészekodvakat kihelyezni.

Ez a kevés költség az egészségesebb és bővebb gyümölcstermésben busásan megtérül.

De nemcsak anyagi haszon miatt kell óvnunk és védenünk madarainkat, hanem azért is, — mert ők mozgékony, eleven lényükkel, énekükkel, megélénkitik erdeinket, mezeinket, kerteinket s ott is, az ablakunkkon levő etetőben is kedves sürgés-forgásukkal igazi nemes szórakozást és élvezetet is nyujtanak.

Aki csak egyszer megpróbálta a cinegéket az ablakához szoktatni: az már mindenkor lelkes harcosa lesz a madárvédelemnek.

Ablakra való tetők kaphatók a Sesztina vaskereskedésben és a Madárvédő Egyesület raktárában, ref. főgimnázium; hogy hogyan s mikép kell etetni — a legcélszerübb napraforgó maggal — arra nézve és minden más madárvédelmi kérdésre szivesen szolgál utmutatással az Egyesület vezetősége ugyanott.

A Madárvédő Egylet tagjai azonban még máskép is gyakorolhatják ilyenkor télen a madárvédelmet.

Ez az az idő, amikor durva lelkü, munkanélküli suhancok madárfogásra vetemednek s akár lépel, akár lószőrhurokkal, részint durva időtöltésből, részint pénzszerzés reményében cinegét, tengelicét vagy csízeket fogdosnak.

A természet szeretetére ránevelt s a madárvédelemben kioktatott tanulóifjuság itt megbecsülhetetlen szolgálatot végezhet; az iskolák növendékei mindenütt ott vannak, mindent meglátnak, meghallanak, ők az igazi apostolai a madárvédelemnek; először szép szóval világositják el az illetőket cselekedetük bünös voltáról s ama madárfajok hasznosságáról; mivel azonban ez az ilyen romlott lelkü embereknél nem sokat használ, megtudakolják az illetőnek nevét, lakását s az Egyesület utján megteszik ellenünk a feljelentést a rendőrségnél.

A ref. főgimnázium madárvédő egyesületének buzgó ellenőrző működése nemcsak a városra, hanem a vidéki falvakra is kiterjed s a rend- és csendőrség megmondhatója annak, hogy hány esetben került már büntetésre ilyen elvetemült, rosszlelkü siheder.

Ugyanigy kell eljárni a flóbert és levente fegyvereket oktalanul madárlövésre felhasználó gyerekek, suhancok, sőt felnőttek ellen is; megjegyzendő, hogy a verebek, hamvasvarjak és szarkáknak, mint nagyon elszaporodott kártékony fajoknak irtását a madárvédelem nem ellenzi, sőt ezeknek helyenként és időnként való irtása elengedhetetlenül szükséges is a hasznos éneklő madarak védelme és elszaporodása érdekében.

A madárvédelemmel szoros kapcsolatban van a háziállatok védelme is; egyesületi tagjainkat, de egyuttal minden jóérzésü embert is felhivunk, hogy most a tél folyamán fokozottabb mértékben figyeljék a kocsisokat, és sikos uton tulterhelt szekereknél a gyakran előforuló állatkinzást ne hagyják szónélkül s ha a figyelmeztetés nem használ, kérjék segitségül a legközelebbi rendőrőrszemet; a közeljövőben az ily lelketlen kocsilok ellen annyival könnyebb lesz majd eljárni, mert a kocsikon szekereken a tulajdonos neve is rajta lesz.

Mily buzgósággal járnak el ily esetekben is a ref. főgimnázium madárvédő egyesületének tagjai, arra sok esetünk van; brutális kocsisoktól közbelépésük jutalmául itt-ott egy-egy ostorütés is előfordult, de ez nem riasztja vissza őket a további lelkes munkától, mert tudják, hogy hivásukra a kellően kioktatott rendőrszemélyzet segitségükre siet az állatok szenvedésének enyhitésében.

Valamennyi közép- és elemi iskola növendékének részt kellene venni a természet, madár- és állatvédelem nemes eszméinek terjesztésében s az ezel kapcsolatos ellenőrzésben. Miniszteri rendeletek és ajánlások is vannak ezirányban, de sajnos ezek a legtöbb esetben csap papiron maradnak, pedig az ifjuság révén kerülhetnének el e lelket nemesitő eszmék a társadalom minden rétegébe.

(Ajánljuk a fentieket a helybeli tanügyi főhatóságok figyelmébe. Szerk.)

Ezek a madárkedvelőknek téli teendői, amiknek eredményeképen kerjteink a tavasz beköszöntésével visszhangozni fognak a madárdaltól — mig enélkül a tavasz el sem képzelhető s hogy ennek nem csak a szivet-lelket felüditő gyönyörüségét, hanem egyuttal gazdasági hasznot is jelent: azt a fentiekben már kifejtettük.

Aki a madár- és állatvédelem iránt érdeklődik s eddig még nem tagja a Tiszántuli Madárvédő Egyesületnek: az tagul Bőhm Ferenc könyvkereskedésében, Piac-utca 9., vagy a ref. főgimnáziumban jelentkezhet, ahol is mindenféle felvilágositással készségesen szolgál az Egyesület alelnöke, dr. Nagy Jenő.

A bolgárok földjén

ECSEDI ISTVÁN LEGUJABB KÖNYVE A MAGYAR KÖNYVPIAC SZENZÁCIÓJA.

Az intelligensebb olvasóközönség az utóbbi években egyre fokozódó érdeklődéssel fordul az útirajzok, útileírások s általában a földrajzi, néprajzi művek felé. A XX. század művelt embere ma már nemcsak pusztán szórakozni, gyönyörködni akar, hanem tanulni is — gyönyörködve és szórakozva. Erre a célra a legmegfelelőbb könyvek kétségtelenül a jól megirt utirajzok. Sajnos azonban, hogy ezeket a könyveket a legtöbb esetben vagy lelkes, de dilettáns globetrotterek, vagy ötletes, de felületes riporterek, vagy pedig alapos, de száraz tudósok irták.

Ecsedi István a legújabb útirajz-könyvében e háromfajta író erényeit hiánytalanul érvényesíteni tudja — a hibák nélkül. Ezért nem túlzok, ha azt állitom, hogy a magyar karácsonyi könyvpiac egyik különleges szenzációja a nagynevű, kiváló professzor és ethnografus nemrégiben megjelent útirajza, ami szerényen azt az egyszerű címet kapta: „A bolgárok földjén".

Ez a kitünő illusztrált, nagyon érdekes és értékes munka valóban páratlan a maga nemében. Ecsedi István irásából nem hiányzik sem a lelkesedés, sem az ötletesség, sem pedig a tudós alaposság. — Rendkívül éles szemmel, mindenre kiterjeszkedő figyelemmel, tökéletes irásművészettel rajzolja meg a balkáni népek, közelebbről a bolgár nép szokásait, gazdasági, társadalmi berendezkedését. A könyv fejezetei úgy hatnak az olvasóra, mint valami abszolut irodalmi értékű és mégis szenzációsan érdekes riportok, — amelyek egyszersmint egy bámulatos felkészültségű, széles látókorű ethnografus tudományos megállapításait, eredeti megfigyeléseit az emberiség közkincseivé teszik.

Csak akkor látja az ember, hogy tulajdonképpen milyen keveset tud a Balkánról, hogy milyen hiányos ismeretei voltak az ottani népekről, mikor Ecsedi könyvét mindig büszkék voltunk rá, hogy mindég büszkék voltunk rá, hogy általános történelmi és földrajzi tudásunk az összes nemzetek között az első helyen áll, mindeddig csak valamivel tudtunk többet például a velünk annyira együttérző bolgárokról, mint amennyit a középiskolákban tanultunk és az ujságok világpolitikai híreiből véletlenül megtartottunk. — Arról nem is beszélek, hogy a bolgár nép pszichéjét, lelki strukturáját egyáltalán nem ismertük, vagy félreismertük.

Ecsedi Istvánnak kellett jönni, hogy egy pompásan megirt útikönyvben megismertesse a magyar közönséget a bolgár néppel s annak egész kultúrájával.

De a kitünő debreceni professzor, a Déri-múzeum tudós igazgatója nem elégszik meg a balkáni népek kultúrájának, pszichéjének szellemes és biztos leirásával. — A globetrotterek lelkesedésén, az ujságirók ötletességén, az ethnografusok alaposságán felül a nagytehetségű irók megejtő irásművészete mellett még egy páratlan értéke van Ecsedi könyvének. — A szerző mindenütt, ahol megfordult, összegyűjtötte a magyar történelmi, kultúrális és egyéb vonatkozású adatokat is s ezeket olyan mesteri stilusművészettel dolgozta fel útirajzaiban, hogy az olvasó szinte lelkendezve, az érdeklődéstől felgyúlva rohan végig a könyv lapjain.

És még egy! Amikor a történelmi emlékek, a tájak szépsége, az uj meglátások élménnyé magasztosulnak a szerző lelkében, a reálitások mellett is fel tud emelkedni a költészet legmagasabb csúcsára. Ilyenkor a prózában leirt mondatokat a legtisztább poézis fűti át s halk líra zenél a sűrű betüsorok között, hogy azután egy-egy éles rajzú képpel, vagy prózai mondással vissza varázsolja az olvasót a valóságba.

Külön lehetne szólni Ecsedi István stilusáról, mely megközelíti Gárdonyi stilművészetét. Csupa közvetlenség, természetesség, tömörség és csupa szín. — Nincsen benne semmi affektáció s az ember, mikor Ecsedi könyvét olvassa, úgy érzi, hogy a fehér lapokról maga a szerző beszél hozzája az ő utólérhetetlen közvetlenségével és meleg derűjével.

A könyve végén a szerző rövid, de alapos summáját adja Bulgáriának és személyes tapasztalatai alapján szinte prófétaszerüen hangzik az a megállapitása, hogy: „A bolgár a Balkán a legszorgalmasabb, legbecsületesebb és legkultúráltabb népe. Nagyra van hivatva a jövőben."

Ugyanezeket a jelzőket mi is elmondhatjuk Ecsedi Istvánról és „A bolgárok földjén" című könyvéről, mely dísze a magyar könyvpiacnak.

Csikós Tóth András stilusos, művészi illusztrációi és a sikerült fényképek hozzájárulnak a könyv értékének emeléséhez. A remek kiállitású könyvet a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R.-T. adta ki.

(b. p.)

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.
Kedvező fizetési feltételek.
Alacsony havi részletek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Debrecen, Piac-u. 79

Sodrony ágybetét
legjobb minőséget készit
Neumann Dóttia utca 17

Ismét elmult egy év...

Az élet — mint a homokóra —
Lassan lepereg s int bucsuzóra!
Kevés boldogság és sok-sok bánat...
Az ember lelke elfásult — fáradt.
Van azért, kiknek könnyű az élet
S azoknak jajj, de hamar ér véget,
Kik fenékig isszák a mámor poharát...
Azok nem érzik meg az élet rohamát!
És akiknek csak bút, csak szenvedést adott,
Kik óhajtva várják az utolsó napot,
Kinek poharába keserű könny hullhat...
Azoknak az évek oly nehezen mulnak.
Ismét eltelt egy év... öregedve — aggva...
Sok fáradt vállakon nehéz terhet hagyva.
És eljött az újév... ifjú ragyogással...
Megtölti a lelket reménységgel — vággyal.
Minden magyar ajak, most csak egyet kérhet —
Adjon a jó Isten boldogabb Újévet!

1929—30. **GAYNÉ, ÉDY.**

Jelzőtáblával kell ellátni a járműveket

Milyennek kell lenni a személy- és teherkocsik jelzőtáblájának? —

Ismeretes, hogy a közlekedési rendelet értelmében január elsejétől jelzőtáblával kell ellátni minden járművet, melyen a tulajdonos nevének és lakóhelyének rajta kell lenni. A teherkocsikra 25 cm. széles és 35 cm. hosszu, a személyszállitó kocsikra és kézikocsikra pedig 15 cm. széles és 20 cm. hosszu tábla alkalmazását irja elő a rendelet.

A táblán a névnek, lakó (telep) helyének és a vármegyének jól olvashatóan kell feltüntetve lenni.

A tábla anyaga horganyozott vasbádog, vagy ennél jobb minőségü anyag legyen.

A betük lehetőleg domboru nyomással állittassanak elő.

A betük a tulajdonos és a vármegye megjelölésénél 42 mm. magasak és 5 mm. szélesek, a község nevénél, mely a középre kerül, 52 mm. és 6 mm. szélesek legyenek.

A betük domboruan kiálló felülete fekete, az alapon fehér olajfestékkel mázolandó, a tábla köröskörül piros szinü 6 mm. széles domboru kerettel látandó el, mely a lemez szélétől legalább 3 mm-re legyen.

A jelzőtáblák beszerzésénél figyelembe ajánlják a nagy munkanélküliségre tekintettel a helyi iparosok foglalkoztatását.

Amennyiben a jelzőtáblát valaki már beszerezte, ha a táblák az előirásnak nem mindenben felelnek meg, de a méret és olvashatóság tekintetében megfelelnek, ilyeneket szabad alkalmazni, illetve az ellen kifogást nem emelnek.

„Ne merjetek magyarul beszélni"

Gocan főigazgató Nagyváradon kikutatta a diákok zsebeit is, hogy nincs-e bennük magyar nyelvű tankönyv.

Nagyváradról irják: Néhány hete már, hogy Gocan Simon tankerületi főigazgató inspiciált a nagyváradi felsőkereskedelmi iskolában. Az akkor történt dolgok azonban nem kerültek nyilvánosságra, mert a tanári kar szigoruan felszólitotta a tanuló ifjuságot, hogy ne beszéljen el semmit abból, ami Gocan Simon látogatása alkalmával történt.

A főigazgató, miután megjelent az osztályokban és drákói kijelentésekkel rémitette meg a diákokat, ezzel a nem egészen iskolaszerü kijelentéssel lepte meg a diákokat:

— Felszólitalak benneteket, hogy magyarul ne beszéljetek. Ne beszéljetek sem az iskola falai között sem egymásközötti társalgásban!

Néma csend fogadta az intő szavakat, amelyek után egy egészen szokatlan inzultusban részesitette az inspektor ugy az iskolát, a tanárokat, mint a tanuló ifjuságot. Kiment a folyosóra és átkutatta a diákok felakasztott télikabátjait, hogy azokban nincs-e valami „tiltott' dolog elrejtve.

Tiltott dolog persze valamilyen magyar nyelvű tankönyvre kell gondolni, vagy jegyzetre, amit netalán a fiuk maguk is készithettek.

A kutatás azonban eredménytelen volt. Nem követtek el a diákok merényletet. A felsőkereskedelmi iskola meguszta az inspektor ur látogatását.

A furcsa az egészben csak az, hogy Gocan Simon a magyar világban a budapesti Wesselényi-főgimnázium tanára volt, amely egyike Magyarország legexclusivebb középiskoláinak, hova különszerencse, elismerés, vagy protekció kellett a kinevezéshez. A történelmet tanitotta Gocan Simon. — A magyar történelmet.

Rákócziról, Zrinyiről, Dugovics Tituszról adott elő. Magyar hazaszeretetre nevelte az ifjuságot. — Vajjon hogyan?

Traktorok, benzinmotorok
és mindenféle speciális gazdasági gépek szakszerü javitását felelősséggel vállalom. Hivásra házhoz, uradalmakba, vagy vidékre — azonnal megyek.
SZENTPÉTERI GÁBOR
DEBRECEN, ISTVÁN-UT 20 SZÁM, — Kisállomás mögött.
Speciális **vas- és fémesztergályos munkát vállalok.** — 1902. év óta fenti szakmunkában specialista.

x **Egyetlen kultúrembernek s így Önnek a zsebéből sem hiányozhat a tökéletes Gold-Palaba elemmel felszerelt zseblámpa.**

Cserkészek a Mátrában

1. A recski aranybánya

A 167. Törekvés csapat tizennégy tagja loholva talpal felfelé a meredek ösvényen. Elől a direstor úr szaporázza lépteit, míg hátul Marci, a csapat kerékkötője bandukol s nagyokat sóhajtva, néz fel a messze magasban előtűnő bánya fehér épülete felé...

A Lahóca hegy oldalán megyünk Lépteink alatt dobog a szikla, a szegény bányász kenyere. Ezt vágja, vési, furja reggeltől estig a sötét tárnák fekete mélyén az alig pislogó lámpás sejtelmes fénye mellett...

Az előre nyargalt különítmény hangos „huj-huj-hajrá"-t üvölt le az alant elterülő völgybe, melynek közepén a szeszélyes Tarna ezüstös vize kígyózik. Egy néhány jámbor atyafi föltekint s fejcsóválva halad tova: mi jóság van abban az ordítozásban? Hej, hiszen ha tudná, amit nem tud, mindjárt másképen vélekedne a debreceni cserkész felől. Mert titokzatos erejű varázsa van a hangnak. Az ösvényen megmozdul egy csipkebogyótól pirosló bokor s előugrik Marci és száguldó rohanással egy perc alatt ő is ott terem a bánya kétszárnyú, fehér épülete előtt. Itt már van mit csodálni az alföldi diáknak. Egy 140 mázsás roppant vaskazánt vontat fölfelé egy láncoskerekű motor, de elakad, mert a a kolosszus fél méternyire süppedt a kőtörmelékbe. Marci neki veti a vállát s a hátul dolgozó 8—10 hévér segítségével kizökkenti a gödörből s aztán önérzetesen áll a filmező gép elé, melyet Laci bátyánk ez alkalommal filmnélkül csavarint.

Török tárnamester úr mutatkozik be a csapatnak s készségesen kalauzol végig további utunkon. hogyne, hisz ő is debreceni származású. Míg a földivel beszélünk, az „automata különbejáratú őrskülönítmény", Marci vezetésével eloldalog a fehér kőtörmeléken felfelé ahoz a bódéhoz, ahonnét a legéktelenebb zúgás, berregés hangzik elő. Mi is odamegyünk s egy szörnykinézésű traktorféle szerkezet előtt állunk meg. Tisztelettel nézünk rá, hiszen Amerikából hozták, mert ott drágább volt. Sűrített levegőt állít elő a fúrógépek hajtására. — Mikor ott hagyjuk, a bódé ajtaján már cédula lóg, rajta e piros ákombákom:

LEVEGŐGYAR.

A földi bevezet bennünket a nagy épületbe, de nemsok látnivaló van itt, mert még most rendezik be. Három éve vette át az állam régebbi tulajdonosától, — a Schmidektől. Azóta még mindig rendezik. Igaz, hogy a termelés most is folyik 26 munkással. A kivájt fakó ére ott porlad az Isten szabad ege alatt. Már van vagy 1000 vagon feldolgozásra való 2—3 százalékos ércartalommal.

Egy toronyszerű részébe mászunk az épületnek, ez a buktató. Ide fut a bányászkocsi, a csille s egy hengerszerkezet saját tengelye körül megfordítja és az ércartalmú kőzet a csusztatóba hull. A csapat zöme sietve tódul kifelé, e helynek még a hangzása is rossz: Buktató... Hú!... Isten óvjon a gonosztól!...

Amint megállunk az első tárna nyilása előtt, Marci megvetőleg világít be karbit lámpával az embermagas nyiláson.

— Tárnamester úr, — kérdi, — milyen hosszú ez a lyuk?

— Ezeregyszáz méter, fiam befelé.

— No, ná, — mörmög Marci, — nem is kifelé! Ezzel hátra somfordál s csak akkor hallottuk hangját, ha belelépett a sötét tárna vízbe.

egyik oldalán csordogáló bánya-

A „középső György" tárnába járunk. Kiterjesztett karral elérjük a két nedves oldalfalat, míg fejünk néha-néha beleütődik az emberderéknyi vastag levegőszállító csőbe, mely a boltozatra van felerősítve. Egy vékony acélcső is simul a nagy mellé, ezen jön a levegőgyár produktuma. A tárna sehol sincs alátámasztva, kár is lenne, mert tömör sziklába vésték a sötétség munkásai. Jobbról-balról számtalan folyó nyilik, egy-egy új ér után tört itt útat a bányász fúrója.

Az ilyen elágazásoknál bukdácsol a társaság, bár a vezetőnk figyelmeztet a vasutkeresztezésre. — Kaolin-rétegen megyünk keresztül. Porcellánnak való föld, de egy kevés vastartalma is van, így arra sem jó. Itt-ott megcsillan a falon valami érc, vezetőnk tör belőle egy-egy darabot, jó lesz a cserkészmúzeumba. Ugyis van már benne minden, legyen hát cserkészarany is.

Egy helyen hatalmas üreggé bővül ki a keskeny folyosó. Az egyik sarokban vályúszerű alkotmány áll, sötétben elmerengve magában.

— Madártető, — véli kerékkötőnk, — úgy-e atyamester úr, a bányalég jár ide delelni.

— Téved, fiam, a bányászok mossák itt meg magukat lizoformos vízben munka után.

Marcit a *fiam* kezdi kihozni sodrából. Meghúzza a kabátom:

— Gyere, hagyjuk itt ezt a bányatölteléket!

E pillanatban távoli mennydörgésszerű robaj suhant végig a folyosón s hosszan, elnyújtva enyészett el, mintha fájdalmas sóhaj tört volna elő a föld kebeléből. Egy percig csend lett, iszonyatos néma csend, amit sokáig csak a megszokott fül képes elviselni.

— Robbantottak, — szólt Török tárnamester egykedvüen.

Tovább akarunk menni, de a fal mellett megmozdult valami bizonytalan alakú tömeg s két tüzesvörös szempár tekintett ránk egy pillanatig, majd eltünt. Megborzadtunk.

— Huh!... Egészen a Mici szeme! — rettent meg Marci.

— A sötétnek is vannak lakói. Egerek ezek. Gyakran találkozni velük, itt élnek. Hogy mit esznek, azt nem tudjuk!

Labirintusok tömkelegében járunk. Sohasem találna ki, aki nem ismeri minden zegét-zugát a bányának. Néhol 60—70 méter mély kút köti össze az egyik tárnát a másikkal, ezek a lyukak a „szállítók". Embert és más egyéb bányászati eszközt visznek rajta át, óriási utat takarítanak meg vele.

A távolban egy csillag tűnik fel, egy bányászlámpa halvány sugara. Közelebb megyünk. Az eddig langyos, friss levegő nehéz, poros kezd lenni és mind sűrűbb porfellegtől lesz átlátszatlan annyira, hogy három-négy lépésnyiről is alig látni az alakokat. Ebben a pokolban dolgoznak a bányászok. Sápadt, beesett arccal tekintenek ránk, mint megannyi csontváz, mélyen beesett nagy fekete szemekkel, verejtékező homlokkal, szakadt, rongyos ruhában élnek itt alant. Nem jő el nekik a tavasz, nem mosolyog rájuk a nyiló ibolya, a zöldelő lombok, nem nevet rájuk az arany napsugár, a kék ég, örök sötétségben rójják le terhes életüket, nem érzik meg az idő változását, az egyhangú magányosság kiöli lelkükből a szeretet s legtöbbjük korán, az ifjú emberkor delén kell az egész életén át ásott sírba.

Kétségbeesett erővel dűl neki az egyik a furógépnek s testének lankadó erejével feszíti a sziklának s az acélfuró csattogva, szikrázva töri magát bele a kemény kőzetbe.

Olyas szerkezet kivülről, mint egy gépfegyver. Kancsuk csövön sűrített levegő nyomul bele az egyik oldalon, míg a másik részen vízvezető tömlő ereszti a vizet a lyukas furrócsőbe, melynek végén kifolyva, kimossa a furt lyukból a kőport. A gép robogását ezerszeresen verik vissza a falak s az iszonyú zörejben nem érti az ember a másikat. 18—20 lyukat furnak 1 m² sziklafelületre, majd megtömik egy fapálca segítségével dinamittal, a gyújtózsinór végére gyújtópatront húznak, a nyilást agyaggal betömik, elviszik a gépet, szerszámot, meggyújtják a zsinórt s elfutnak 2—33 m.-re. A felrobbant 8—9 kg. dinamit 3—4 m³ sziklát szakít le. Ezt csilléken kihordják s a sorvasztó munka elölről kezdődik. És így dolgoznak reggel 6-tól este 6-ig.

Kiváncsiak voltunk, hogy menynyi fizetést kapnak ezért a munkáért. Minden köbméter kő kifejtésséért 65 P-t kap a 3—4 munkás. Ebből levonják az elhasznált dinamit, furrókopás, sűrítettlevegő előállításának stb árát s ami megmarad, azt osztják fel egymás közt. Igy körülbelül átlag 4—5 P-t keresnek fejenkint, ami 120—150 P havi fizetésnek felel meg.

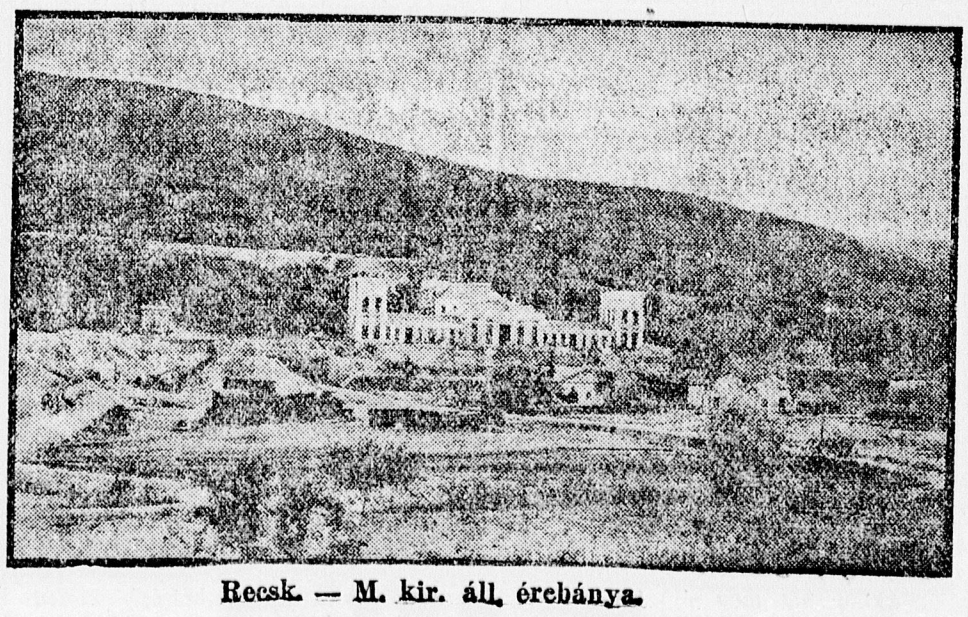
Megrendülve távoztunk e helyről. Soha sem éreztünk ember iránt még olyan szánalmat, mint itt. Azt hittük, hogy ennél gyilkolóbb munka nincs. Tévedtünk.

Egy szállíton a „felső György" tárnába mentünk át, itt kézzel dolgoznak. Toll képtelen leírni azt a munkát, amit itt végeznek. Amint balkézzel tartja a furót s jobbjával a nagy, súlyos kalapácsal a furó végére üt, mely millimétereket halad egy ütésre, amint teljesen kimerülve izmos karjára hajtja gondterhes fejét s lihegve szívja be a bűzös, poros levegőt, ezt még nézni sem képes az ember. És ők még annyit sem keresnek, mint társaik. Naponta 60—70 cm.-t vágnak befelé a sziklába öten s egy kilométer kivágásáért 60 P-t kapnak s ebből még szintén levonják az elhasznált anyagok árát.

De hát bányásznak is kell lenni.

Indultunk kifelé. Szokatlan csendes volt a társaság. Marci is hallgatott. Hosszú út után nagyott lélekzett a kis csapat. Künn voltunk a Lahóca oldalán. A lemenő nap tűzvörös fénnyel vonta be a környező hegyek ködös halvány csucsát s lakkan eltünt a Kékes égbenyuló orma megett. Gyorsan vágtunk neki a lejtőnek, betelve egy nap gazdag éleményeivel...

Vágó Elemér.

Recsk. — M. kir. áll. érebánya.

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyujtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve, módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Szinház
Kamara Szinház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park-szálloda
Budapest

szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával. — (Nincs kocsiköltsége.)

Buzgó Fülöp ur szivügyei

Irta: PARVUS.

Buzgó Fülöp úr, ökörnagykereskedővel fürdőn találkoztam először, hol a közös strandon minden délelőtt feltünt. Rövidesen rájöttem, hogy külső tulajdonságai élénk összhangban áll a lelkiekkel, ezért azt hiszem, nem lesz érdektelen ezeket leírnom.

Kellemesen gömbölyű alakja ijjesztően vékony lábszárakon nyugodott, melyek valószinüleg a testsúly alatt, de egyébként lehet valamely születési hiba folytán oválisra görbültek. Cipője orrai meleg szeretettel hajoltak össze, jó példát mutatva az egymástól ellenszenvvel eltávolodó sarkoknak. Borotvált fején, feketekeretes szemüveg közül ragyogott ki lila-pirosba játszó orra. A fürdőn azt beszélték felőle, hogy igen szenvedheti a boritalt s ennek következménye volt az a gyakran ismétlődő jelenség, mikor a vízben vette észre, hogy még nem vetközött le fürdőkosztümre.

Róla beszélik azt is, hogy egy rózsaszín ködös estén az étkezőben odafordult az egyik hölgyhöz:

— Bocsánat kisasszony, nem mondaná meg, hol van itt a túlsó oldal?

— Hát odaát'a — mutatta furcsa mosollyal a hölgy.

— Érdekes — vakarta a fejét Fülöp. — Az előbb ott kérdeztem, ott meg azt mondták, hogy itt van.

Este 10 órakor már annyira készen volt, hogy két pincérnek kellett szobájába felvinni, ami nem ment símán, mert Buzgó úr udvarias fiu és lefekvés előtt okvetlenül kezet akart csókolni a hölgyeknek. Nem is nyugodott, míg egy áldozatul odahívott mosogató lány kezére hatalmas csókot nem cuppanthatott, minek megtörténtével engedelmesen hagyta magát felvezetni és az ajtót rácsukatni. Ez saját kérésére történt, mióta egy hangulatos estén a felvezetés és levetköztetés után negyedórával visszaszökött a terembe, egy szál hálóingben, nagy derültséget keltve a még javában szórakozó, nagyrészt hölgytársaság tagjai között. Reggelenként viszont, valami atavisztikus szokás folytán korán kelt és gyenge oldala volt ezzel eldicsekedni. Ilyenkor sorra járta ismerőseit s akit ágyban talált, felverte. Egy reggel 5 órakor rányitott legközelebbi szomszédjára, akit még ágyban talált, egészen belemélyedve.

— Hát még most is aludni kell? — kiáltott rá és botjával odaütögetett, hol a takaró a legmagasabban feküdt.

De lehet képzelni az ábrázatot, amit Buzgó úr mutatott s a gyorsaságot, mellyel eltünt a szobából, midőn sajátságos „jóreggelt"-jére a párnák közül háló főkötőt látott kibontakozni. Egy ugrás és Buzgó úr az uccán volt. Csak később tudta meg, hogy ismerőse, akit felkölteni szokott, időközben azon szobából kiköltözött s helyét két nő foglalta el.

Buzgó Fülöp urral a Nagyerdőn találkoztam. Tavasszal, mely köztudomás szerint a lázak korszaka... Az asszonyok ilyenkor vesznek össze legelőször férjükkel és a lányok ilyenkor hagyják magukat először megcsókolni.

Már messziről integetett felém.

— Izé — mondta, hogy közel ért hozzám. — Izé, már régen keresem magát... Va'ami fontos mondanivalóm van... hehehe.

Parancsoljon velem mondtam.

— A tanácsát akartam kikérni... Maga biztosan jártas az ilyen dologban...

— Milyenben, — kérdeztem.

— Hehe... igazán nem gondolja... Hát... az ilyen asszonyi ügyekben.

Elővette zsebkendőjét és megtörülte arcát, melyen kiöntött a zsirráadat.

— Tudja, — mondta — hogy én eddig csak az üzletemmel törődtem és nem értem rá foglalkozni a nőkkel... Hát most izé... tavasz van... aztán az én koromban... Hihihi, nem gondolja.

Bedugta az ujját a hónom alá és megcsikolta.

— Értem, — mondottam. — Tavasz van és a maga kis szíve megszó'alt. Hát Istenem nem csodálom... Egy férfi az ön korában... Duzzadó erő, férfiui szépség, hamvas arcbőr... azt hiszem, minden asszony szívesen foglalkozna magával... Kár lenne ezeket a páratlan férfiui értékeket parlagon hevertetni... Őrült sikerei lennének az asszonyoknál.

Kihuzta magát. A melle félmétert nőtt.

— Hehe... én is éppen így gondoltam... Harminc év... ép fogak. Szóval gondolja, hogy sikereim lennének a nőknél. Én is tapasztaltam, minden nő utánam fordu' az uccán.

Elővette kézitükrét és jóleső mereangéssel bámult bele.

— Föltétlen sikerül, — biztattam.

— Talán már választott is.

Olyat csípett a karomon, hogy majd felordítottam és igenlően intett.

— Kicsoda az a szerencsés? — kérdeztem.

Ünnepélyes arcot vágott.

— Da adja becsületszavát, hogy nem mondja el senkinek.

Megesküdtem, mire ujjongva kimondta:

— Pupákné.

— Az ügyvédné... Teringettét magának remek izlése van. Szinte nekem is kedvem lenne...

Elborult arccal vágott közbe.

— Ez azonban nem lenne szép magától... miután az én ötletem volt.

— Természetes, — nyugtattam meg.

— Szó sincs róla, csak úgy mondtam.

Felvidult és közel hajolt hozzám.

— Ő itt sétál, — mondta. — Mondja, hogy lehetne hozzá kezdeni.

— Egyszerű, — feleltem. — Odamegy hozzá... mond neki valamit, aztán felkiséri a lakására... a többi már magától megy.

— És gondolja, hogy sikerül?...

— Magának?... Föltétlen.

A sétányon feltünt az ügyvédné. Elegáns kis ernyője alatt mosolyogva sétált a napfényben. Hajfürtjei, mint szintelen lángok csapdosták körül arcát... Szép volt, határozottan nagyon szép.

Ezt Buzgó Fülöp úr is érezte. Megköszörülte a torkát, húzott egyet a nyakkendőjén és kellemesen gömbölyü lábain az asszony után kartkázott.

A fordulónál beérte és belekarolt.

— Szép nagysád — mondta sétáljunk együtt.

Az asszony egy pillanatra megtepetten állt meg, aztán szabadon maradt jobbjával egy csattanós pofont helyezett Buzgó úr arculatjára.

— Takarodjon innen — mondta felháborodottan.

Buzgó úr leforrázva ballagott vissza hozzám. Már messziről integetett.

— De hiszen kapálózik — mondta.

— Óh azért megvagyok győződve arról, hogy maga mély benyomást tett rá... Csak a nők kiszámíthatatlanok, néha ütnek, néha csókolnak... A fontos az, hogy most már nem szabad abbahagyni... Az asszonyok szeretik a kitartó férfiakat.

Buzgó Fülöp az arcát simogatta, melyen enyhe rózsaszín formában rajzolódott ki egy kecses női kacsó.

— De minek azért mindjárt ütni? —mondta duzzogva.

— Mondtam már, hogy a nők kiszámíthatatlanok. És különben is a sétányon akárki megláthatta volna... A nők, ha imádják is az ilyen szép férfiakat, de vigyáznak a hírnevükre.

— Akkor hát még sikerülhet? — kérdezte reménykedve Buzgó úr.

— De mennyire, csak fogadjon szót nekem. Nézze amoda áll az asszony kocsija. Maga míg ő sétál szépen beleül és megvárja. Aztán a kocsiban míg mennek hazafelé megkezdi az ostromot.

— Hehehe... Micsoda ötlet. Ez igazán nagyszerű lesz, — mondta barátom felvillanyozva.

— Csak siessen — nógattam.

— Elindult, azaz inkább elgörgött. Szerencséje volt. A kocsis éppen egy gyermekekre ügyelő szobalányt csipkedett és nem vette észre, hogy barátom beszállt a kocsiba, ahonnan ujjai hegyével a csókok valóságos záporát zudította felém, aki illő távolságból figyeltem a fejleményeket.

Az ügyvédné hamar elunta a sétát és beakart szállni a kocsiba. De ijedten hökkent vissza, mikor a sarokban kucorgó és karjait a hölgy láttára áhítattal széttáró Buzgó Fülöpöt megpillantotta.

De egy pillanat mulva nevetve szólt a kocsisnak.

— Péter, jöjjön dobja ki ezt az idiótát... Jaj de szerencséje ennek, hogy nincs itthon az uram, máskép elbánatnék vele... Most pedig haza.

A kocsis ölelő karjai közé vette a szerelmes Fülöpöt és hatalmasat ródított rajta.

Feléje siettem, kezemet nyujtva.

— Brávó — mondtam. Gratulálok. Maga egy szerencsés fickó. Az ügy a legjobban megy.

Hüledezve nézett rám.

— De hiszen kirugatott és azt mondta... hogy idióta vagyok.

— No igen... de ezt csak úgy mondta. Az már a végső kétségbeesett erőfeszítés volt, hogy ellenálljon a maga férfiui bájainak... De utána mindjárt megbánta és nem figyelt a szavaira, „szerencséje, hogy a férjem nincs itthon", ez azt jelenti, hogy szabad a vásár. És „Péter most haza. Eszerint egyenesen hazamegy és várja magát.

Felderült az arca.

— Hm... igaza van... csak úgy kell lenni... Máskép miért mondta volna, hogy a férje nincsen itthon... Dehát — kérdezte, miközben elindultunk az ügyvédné lakása felé, — miért volt a kocsiban olyan szigorú.

— Hja, a külszínt szeretik a nők megőrizni. És maga elfelejtette lehúzni a kocsi függönyét.

Megérkeztünk. Buzgó Fülöp, a szerelmes szívű lovag felkecmergett a lépcsőkön. Én pedig várakozó ál'áspontra helyezkedtem.

Nem sokáig kellett várnom. Tíz pere mulva nyillott az ajtó s előbb kirepült egy kalap, majd egy sétapálca és legvégül Bugzó Fülöp. Kezét vörös foltokban égő arcára tapasztva. Előugrottam.

— Gratulálok — mondtam, — látom az arcán, hogy sikerült.

— Igen... — mondta fanyarul, — sikerült.

— Csókot is kapott?

— Csókot is.

— Hányat?

— Hm. Körülbelül ötöt.

— Látja, Ugye mindjárt mondtam, hogy csak kitartás és magának sikerülni kell. — Azzal sarkon fordultam és otthagytam... a férfit, aki kereste a szerelmet és nem találta meg.

15,000 törvénytelen gyermeket hagytak hátra a Rajna vidékről kivonult angol katonák

A sexuáreform nemzetközi kongreszusára készülődik Bécs. —

Bécs, január 4.

Három világhírű név: Forel Ágoston, Ellis Havelock és Hirschfeld Magnus nevei szerepelnek egy proklamáción, amely 1930 szeptember 6-ára Bécsbe hívja össze a szexuálreform nemzetközi kongresszusát. Hirschfeld Magnus, a berlini egyetem nagynevű professzora a napokban Bécsben tartózkodott, hogy megbeszéléseket folytasson a kongresszus bécsi előkészitő bizottságának vezetőivel, Tandler professzorral és Friedjung magántanárral.

Hirschfeld professzor itt tartózkodása alkalmával rendkívül érdekes közléseket tett a szeptemberi kongresszusról, amelyre a világ összes államaiból a tudósok serege vesz részt.

— A kongresszus első programja — mondotta Hirschfeld professzor, — a lakásinség és a szexuális kérdés lesz. Azután Freud referátuma alapján a pszychoanalyzis és a szexuálreform kapcsolataival fogunk foglalkozni. A program többi többi pontjai a következők: „A születések szabályozása és a szociális biztosítás", „A szexualitás és a nevelés", „A szexualitás és az öngyilkosságok" és végül „A szexualitás a törvényekben".

— A kongresszus valószinüleg foglalkozni fog a sajtó problémájával is. Én ellene vagyok minden cenzurának és azt tartom, hogy a kimondott pornagrafián kivül semmi sem káros az ifjuságra. Hiszen valamikor „Faust"-ot is erkölcstelennek minősítették.

A beszélgetés további során Hirschfeld professzor most megjelent hatalmas könyvéről mesél:

— Uj könyvem a háborunak a szexuális viszonyokra való hatását tárgyalja. A világháború kétségkivül kedvezőtlen hatással volt a szexuális problémára. A világháború legelején az összes országokban azt hirdették, hogy a háború erősiteni fogja az erkölcsöket. Ekkor csinálták az „acé'fürdő" szót. A valóságban azonban az „acélfürdő" nem járt tisztító hatással. A prostitució növekedett és a nemek viszonya sajátságos változáson ment keresztül. Az „acélfürdő" végül is a durva, nyers erotika győzelmével végződött. A tisztult szerelem helyett a lealacsonyító szexualitás diadalmaskodott.

— Most, hogy az utolsó angol csapatok is kivonu'tak a Rajna vidékéről megtudtuk, hogy *az angol katonák 15.000 törvénytelen gyermeket hagytak ott.* Bizony, ez igen szomorú jelenség.

— A szexuálreformmal azt akarjuk elérni, hogy az uj viszonyok között a szexualitás megoldatlan problémái a mai idők követelményei szerint rendeződjenek és mindenekelőtt a serdülő ifjuság nevelése a felvilágositás jegyében történjék. Reméljük, hogy mozgalmunk eredményeként a következő generáció már egészségesebb, nyiltabb és ezért boldogabb lesz, mint mi.

Kölcsönöket

smét folyósittatunk a legolcsóbb feltételek mellett. — „Gazdakölcsönöket" olcsó kamat mellett pár nap alatt folyósittatunk. 35 éves törlesztéses kölcsönre előjegyzést elfogadunk. — Felvilágositást dijmentesen adunk.

Frenkel Miklós bankháza

Debrecen, Hatvan-u. 2.

Sirius mester az 1930. évre sok szépet és jót igér

Januárban túlnyomóan borult, ködös, hideg idő. Az ország nagy részében havazni fog. Nemcsak hazánkban, Európa többi részeiben esni fog. Sőt hóviharokban is lesz részünk. Több napokban zord hideg idő igérkezik.

Februárban igen szeszélyes és kritikus napokban lesz részünk. Több helyen lesz havazás és viharos szelek vonulnak át hazánk felett és több napokban erős hideg időt állapitok meg.

Márciusban átlagvéve kevés szép időjárásban lesz részünk, eső, hó viharos hidek. Északi és keleti szél fuj. Egy kis márciusi hóban is lesz részünk. 14. és 20. között szép meleg idő igérkezik. 21-től igen változó és hüvös szeles idő jön.

Április az első felében elég szeszélyesnek, sőt kritikusnak mondható, mert igen erős lehülést állapitok meg. Esős, hüvös, viharos időt várhatunk. A második felében már lesznek szép meleg napok. Több helyen zivataros eső igérkezik. Áprilisban kisebb-nagyobb földrengések lesznek észlelhetők.

Május első és utolsó hete kevés esőt igér. A középső két fele bő záporokat és nagyobb zivataros esőt igér. Több napokban igen meleg idő jön. Utána igen hüvös, viharos idő lesz. Három-négy napra és ujra meleg időt várhatunk.

Juniusban több szép meleg nap igérkezik, sok helyütt esővel, itt-ott zivatarokkal fog járni. Nagyobb zivataros esőben lesz részünk 5, 11, 12, 14., 19., 20. 27. és 28-án. Junius hónap csapadékos jellegünek mondható. Egy pár szép meleg nap, utána erős lehülés igérkezik.

Julius átlag véve igen melegnek, sőt forrónak igérkezik. Csak helyenkint lesznek zivataros esők, 12., 14., 15., 22., 23 és 24-én. Európa több részében igen nagy hőség igérkezik 28—30, 33—35 Celsius fok hőségben lesz több helyen részünk.

Augusztus első és utolsó hetében kevés eső igérkezik. Míg a középső hetekben nagyobb zivataros esőkben lesz részünk. Több helyütt nagy viharok vonulnak át hazánk felett és Európa több részében. Egy pár napi lehülés igérkezik, 1., 4., 5., 6., 7-ig, 8-ról már szép meleg idő jön. Nagyobb zivataros esők jönnek 6., 7., 10., 12., 14., 16., 18., 21., 23. és 26-án.

Szeptemberben több szép meleg napokban lesz részünk. Félcsapadékos jellegünek állapitom meg. Szeptemberben a változó és csapadékos napok a következők: 2., 4., 10., 15., 16., 23., 25 és 29-ike.

Október félcsapadékos jellegünek mondható. Több szép enyhe, sőt meleg napokra van kilátás. Az utolsó és első hete csapadékos, míg a középső két hete szép és melegnek igérkezik. Csak helyenkint jön eső, sőt még zivatarra is van kilátás. Októberben nagy köd ereszkedik az éjjeli és reggeli órákban, de később szép időt jelez.

Novemberben az időjárás átlagvéve esős, ködös,, sőt az éjjelek igen hüvösek lesznek, dér és éjjeli fagyok jönnek. Az első felében még jönnek enyhe napok, 12., 16-tól igen változónak igérkezik, úgy, hogy itt-ott havazások is lesznek. Különösen a hegyes vidékeken.

December átlag véve csapadékos jellegünek mondható. Eső, köd, hó és csapadék váltakozik. Különösen a hónap második felében. Több helyen lesz havazás és gyengébb hideg idő.

A termés közepes jónak igérkezik.

Európa nagyobb részeiben a tél és a tavaszi hónapokban nagyobb árvizek lesznek. A tél közepesnek, de erős télnek mondható és tartósnak igérkezik.

Januárban és februárban több napokon zord hideg igérkezik. A tavaszi hónapok is szeszélyesnek és kritikusnak mondható.

A nyár forrónak és száraz jellegünek igérkezik, csak helyenkinti zivatarok várhatók.

Európa több részében kisebb és nagyobb földrengések lesznek. Nálunk is lesz, de csak kisebb földrengés várható.

A gazdasági téren javulás igérkezik.

Pénzünk jó és értékes lesz még külföldön is.

Irodalom terén sok ifju tünik fel nagy tehetségével.

Kereskedelem szintén javulás igér.

Szinházaknak jobb jövőt állapitok meg. Szinészeknek és szinésznőknek, művészeknek jobb jövő igérkezik.

A sport minden ágazatában nagy javulás igérkezik. Igen sok ifju tehetség tünik fel nagy tudásával, akiket még nem ismerünk.

Nagy háboru nem lesz több évig. 24 év mulva 1952—53-ban Oroszország nagy háborút kezd.

A Jótékony Nőegylet elszámolása a karácsonyi adományokról

Köszönet azoknak, akik a december 18. és 21-iki karácsonyi segélyt adományozták.

A Jótékony Nőegylet kétízben, 18-án és 21-én eszközölte a szeretet karácsonyi adományok kiosztását, december 18-án az árvaház helyiségében 300—350 szegényt részesitett segélyben, úgymint pénzt, ruhanemüt, kenyeret, burgonyát és fát osztott ki, december 21-én pedig az árvaházban tartott a leány árvagyermekeknek karácsonyfaünnepélyt, itt már szép karácsonyfa volt a gyermekek részére, akik imádkoztak, énekeltek, szavaltak több választmányi tag és a vezetőség jelenlétében, itt is sok hasznos ajándékokat kaptak a gyermekek és az alkalmazottak is.

Ezt a kettős karácsonyi adakozást csakis a nemes szivü emberek hozzájárulásával volt képes megtenni, akiknek ezuton mond hálás köszönetet a Jótékony Nőegylet.

A következők voltak szivesek pénz vagy természetbeni adományokkal hozzájárulni.

Fráter Erzsébet és Sass Béláné ivén: dr. Baltazár Dezső 100 P, Első Takarékpénztár, Városi Takarék és Hitelintézet 30—30 P, Magyar Leszámitoló Bank, Kölcsönössegélyző, Budapesti Községi Tak., Gazdasági Tak. Pénztár. Magyar Általános Tak., Magyar Orsz. Tak., Belvárosi Tak. Pénztár, Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara, MÁV Üzletvezetőség, Ulwisch Jenő, Sass Béláné, Balogh Istvánné, Tóth Béla 10—10 P, Vig- és Apolló mozi 15—15 P, Nemzeti Hitelintézet 12 mázsa fa.

Garda Dezsőné, Fráter Erzsébet, dr. Hüt Tivadar, dr. Gergely Jenő, özv. Zoltán Jánosné, Tóth Béláné, Varga Pálné, dr. Belák Sándorné, Komlóssy Dezsőné, Koszorus Ferencné, Kovalitzky Antalné, dr. Papp Károlyné, Fehértói Dánielné, Olchváry Zoltánné, dr. Oláh Miklósné, dr. Szabó Zsigmondné, Versényi Tiborné, özv. Vecsey Zoltánné, Mike Jánosné, dr. Magoss Györgyné, Schlachta Jánosné, Pákozdy Sándorné, Schläser Ernőné, dr. Benkő Gézáné, özv. Szuttor Ferencné, dr. Darkó Jenőné, May Andorné, Láng Imréné, Tóth Aurélné, Rácz Lajosné, dr. Benedek László, Vidoni János, Jogász és Tisztviselő Kör, Mihalovits Jenő 5—5 P.

Komoróczy Imréné, Szalay Józsefné, dr. Nyiry Ernőné 4—4 P.

Dr. Hegedüs Istvánné, Kubek Erzsébet, dr. Tóth Endréné, dr. Nrgy Lajosné, dr. Tervey Tamásné, dr. Nagy Gáborné, dr. Kesserü Lajosné, dr. Ceglédy Mihályné, Kardos Lászlóné, Mező Endréné, Tóth és Sebestyén, dr. Kertész Sándor, özv. Polgári Bálintné, Juhász Nagy Sándorné, ifj. Balogh Istvánné, Gardi Sándor, Gödény Lászlóné, Rikl László, Eszenyi Józsefné, Jurinek Dezsőné, Giczy Tihamér, Uray Sándorné, Rott Sándor, dr. Boldizsár Kálmánné, Korbély Józsefné, özv. Killer Edéné, dr. Szabó Mártonné, Dalmi Tiborné, dr. R. Kiss Istvánné, Demjanovits Miklósné, Szél' Gézáné, Csóka Sámuelné, Karai Sándorné, Suhajda Béláné, Neubauer Sándorné, dr. Hutiray Józsefné, dr. Brockes Gézáné, Lábos Béláné, dr. Fráter Pálné dr. Csürös Ferencné, Balogh Péterné, dr. Kováts Jenőné, dr. Tüdős Kálmánné, Grosz Nagy Ferencné, özv. Beszler Károlyné, dr. Hajdu Lajosné, dr. Tatay Zoltánné, Bárdos Gézáné, Pokoly Józsefné, özv. Wolff Jánosné, dr. Verzár Frigyesné, özv. Kondor Zsigmondné, dr. Lánczy Béla, Sulyok József, Dömötör István, Fux József, Gaál Samu, Gödény Lászlóné, Gazdák Sütődéje, Cs. Sz., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N.,özv. Grasseli Norbertné, Sulyok Istvánné, Kataszteri Mérnökség, Dohánybevá'tó főnök, N. N., Havas Károly, Nagy István 2—2 P.

Dr. Nagy Gyula, Prosz Márton, Csomor Gyuláné, dr. Sz G., Horváthné, Létayné, özv. Tóth Gergelyné, N. N., N. N., dr. Bessenyey Lajosné, Szeremley Béláné, Szoboszlay Sándorné, Bernáth Kálmánné, özv. Vadászné, Balázs Gáborné, Kónyáné, Tóthné, Kukai Mihályné, Lindenfeld Jenő, Szabó Józsefné, Milotai Andrésné, Meskoné, N. N., N. N. 1—1 P, továbbá 50, 20 és 10 filléreket többen voltak szivesek adományozni olvashatatlan és N. N. aláirással.

Természetbeni adományokat adakoztak: Steinfe'd István 2 zsák liszt, István Gőzmalom 1 zsák liszt, özv. Böszörményi Pálné 50 kg búza, 50 kg rozs, Horvay Róbertné fehérnemű, özv Vásáry Andrásné 1 pár kappan, szalona, zsir és burgonya, Kovássyné édességek, Gyarmatyné sütemény, Bányay Péterné 1 pár tyuk, 5 kg liszt, Szabó Lajosné fehérnemű és sütemény, Nagy Lajosné 20 drb kalacs, Bánya Istvánné élelmiszer, Diószegi alezredes cukorka.

Kardos László, Petrik Károly, Boszna J. és Társa, Kontsek Kornél, Kontsek Géza, Horváth Gábor, Németh Nándor, dr. Szabó Mihály, Böde Gyula, Krausz Gyula utódai, Joszt Ferenc, Tóth Gyula, Csillag Arthur, Gyürki Sándor, Hegedüs és Sándor, Méliusz, Ecker, Klein és Sugár, Stühmer, Józsa és Jóna, Bernfeld Sámuel, Sesztina Lajos, Rózsa Jajosné, Mandel Lipót, Springer József, Mihály Sámuel, Halász Nándor, Engel László, Sándor Ármin, Kostya János, Csáthy Ferenc, Frank Imre, Fekete Jakab, Marosi Gizella, Blattner, Füszerkereskedelmi rt., Hangya, Köztisztv. Szöv., Illatszertár, Rex-szappangyár, Deutsch Lajos, Czobor Károlyné, Frank Ede, özv. Szászné, Mentze Henrik, Rosenberg, Linoleum, Feuermann, Vitárius Sándor, Böhm, Békeáruház, Nemes Gábor, Benyáts Emil, Schön Artur, Üvegkereskedelmi rt., Friedmann, Fritzi, Asztalos József, Népáruház, Bináth, Grosznó, Kántor Ernő és Társa, Deutsch Albert, Párisi áruház, Verner Sándor, Nagy István, Lindenfeld, Galambos, Bikfalvy, Kerékgyártó László, Kovács János, Nagy János, Papp Lajos, Tóth Emil, Epstein, Meinl, Blumenstein, Medvigyné, Jóna Aladár, N. N., Glück Izidor, Kultsár Imre, Ruhanemű, papiráru, cukorka, fűszer, porcellán, cipő, ékszer, szalona, sütemeny, zsir, vagy más adományokkal járultak hozzá. Simkovits kertész a karácsonyfát adományozta.

Jámbor Jánosné és Hegedüs Károlyné ivén a következők adományoztak:

Alföldi Takarék Pénztár, Városi Takarék és Hitelintézet 20—20 P, dr. Vásáry Istvánné, Kölcsönössegélyző 10—10 P, Angol-Magyar Bank, Általános Forgalmi Bank, Malatinszky, Kállay Sándorné, dr. Julowné, Menetjegyiroda, Killer Ede, Müller H., Feldmann Sándor, Belvárosi Takarékpénztár, Fürst Ödönné, N. N., Fehértói Dánielné, Gebauer Ferencné, Debreceni Gazdák Bankja, Bernfeld Sámuel, Budapesti Községi Takp. 5—5 P.

Fejér Ferenc, Wiener Adolf, Biró Sándor 3—3 P.

Makai Ferenc, Magyar Általános Hitelbank, Liener Béla, Kegyes Ferenc, Perczel Béla, N. N., Nagy Ferenc, N. N., S. D., Milotay András 2—2 P.

Böhmné, Luczné, Deák Józsefné, N. N., dr. Balla, N. N., Hegedüs, Kiss János, N. N., Takács, Neumann Nándor, Bödény, Kiszel Károly, Puchy, N. N. 1—1 P, továbbá 50, 20 és 10 filléreket N. N. és olvashatatlan aláírással.

Természetbeni adományokat adakoztak: Jámbor Ferencné 10 kg liszt, galamb, 30 drb kalács, Barna Mihály 5 kg liszt, Mike János 5 kg liszt és 1 kg szalonna, Zöld János 5 kg liszt, 1 kg zsir, Ecker, Klein és Sugár, Kardosné, N. N., Iványi, Textilgyár, Hangya, Blumenstein, Schön Sándor, özv. Bagamerynė, Scheitl Gizella, Nagy Józsefné, Farkas Andor, Brüll Ernő, Haas-cég, kik külörféle dolgokat voltak szivesek adományozni.

Rendkivüli olcsó árak!

RENDKIVÜL OLCSÓ ÁRAK.		**Grenadin fehér dupla-széles** „	**1.76**
Molino, sárga vászon . . mtr	**0.52**	**1000 yardos Ia. cérna**	**0.90**
Inlet toltartónak . . . . . „	**0.96**	**Harisnya pamut**	**0.40**
Jóminőségü siffon . . . . . „	**0.67.**	**Férfi ing gallérral**	**2.20**
Erősszálu vászon . . . . . „	**0.78**	**Férfi ing gallérral**	**2.20**
Ia. vászon, mosott . . . . . „	**1.—**	**Cvott kötő Ia., gyermek**	**1.76**
Ágynemü damaszt . . . . . „	**1.75**	**Jambó sapka téli**	**1.30**
I. „ „ külöldi „	**1.98**	**Csipke**	**0.10**
Nanszung színes, fehérnemü . . . . . „	**0.90**	**Türülköző rojos**	**1.08**
Ia. Nanszung színes fehérnemüre, külföldi . . .	**1.60**	**Abrosz**	**2.80**
		Sálkendő	**4.00**
		Cérna-gomb, 1 levél	**0.56**

Pamut, flór, gyapju és selyemharisnyák nagyon olcsón.

Gutmann vászonraktárban

Széchenyi-u. 19. Simonyi-u. 20.

Hirek Amerikából

ROCKEFELLER III. DOLGOZNI MEGY.

Az amerikai lapok nagy ünnepélyességgel jelentik be, hogy John D. Rockefeller III. 23 éves korában megkezdte munkáját, mint a hatalmas Rockefeller-vállalat egyik rendes munkása. Rockefeller III., amikor elindult a munkába, kijelentette, hogy komolyan akar dolgozni és megkérdezte az apját, ifj. John D. Rockefelliert, hogy mennyi lesz a fizetése: — nem tudom, öt vagy tizezer dollár. Az apa abbeli örömében, hogy a fia munkába indult, a 26. Broadway Avenue alatti pénzpalotában nagy ünnepségeket rendezett, amelyre az amerikai világ előkelőségei voltak hivatalosak.

MAGYAR RÁDIÓT HALLGATTAK KANADÁBAN.

Windsorból írják: A windsori ref. templom dísztermében, az ott felszerelt rádió útján a kanadai magyarok budapesti műsort hallgattak végig. Lelkesedés és meghatottság sugárzott a magyarok arcáról, amidőn Radics István zenekara rágyujtott a magyar hallgatóra és csárdásokra. A magyar hallgatóság lelkébe markolt a kuruc nóta és a Rákóczi induló. Az egybegyült magyar és angol közönség úgy fejezte ki hálaját a magyar rádióval szemben, hogy a következő kábelt küldötte Budapestre: Ma Budapestet hallgattuk rádión. Köszönjük édesanyánk csókját. Álmunk, imánk: Nagymagyarország. Isten áldja Kormányzónkat és magyar népünket. Kanadai magyarok.

A MATYÓ NÉPMŰVÉSZET MEGHÓDITOTTA KANADÁT.

Montrealból írják: A Canadian Handricraft Guéed kiállítást rendezett a szépművészeti múzeumban, amely kiállításon a kanadai magyar asszonyok magyar motivumú munkáikkal vettek részt. A kiállításon a matyó népművészet termékei és a magyar csipkék és varrottasok egész sor kitüntetést kaptak. A magyar sikerről a Montreal Gazett is megemlékezett és áradó lelkesedéssel írt a magyar népművészet remekeiről. A kanadai magyarok tiszteletreméltó munkát végeznek, hogy országukban a magyar nép becsületét növeljék.

FORD SZÁLLODÁT ÉPIT.

A Ford-repülőtéren nemsokára megkezdik egy repülőszállodának az építését, amelyet olyan utasok rendelkezésére bocsájtanak, akik késő este érkeznek meg a Ford-repülőtérre vagy korán reggel indulnak, az éjszakát tehát kényelmesen tölthetik az ujonnan épülő szállodában. A szálloda felépítését az tette szükségessé, hogy az utóbbi időben nagy forgalmat bonyolított le a Ford személyszállító vállalat mint az előző években és hogy a Ford-repülőtelep messze van a várostól.

LEHORGONYZOTT SZIGETEK AZ OCEÁNON.

A technika nem ismer lehetetlenséget s most már a Csendes Oceáni forgalom lebonyolításán dolgozik. Lehorgonyozható szigeteket készit, melyek állomásokul szolgálnak az Oceánon. Néhány hónap óta titokzatos kísérletek folynak a Cheasepeake öbölben, Armstrong és Wilston mérnökök 35 láb sülyedés mélységü próbaszigetekkel kísérleteznek és a kísérletek hir szerint már eddig is rendkivül kedvező eredménnyel jártak. December közepén már megkezdik az első úszósziget épitését, amelyel a jövő év nyarára készülnek el. Ezt az első szigetet 350 mértföldnyire Newyorktól horgonyozzák le az Atlanti Oceánon. A szigget méretei: hosszusága 320, szélessége 120, magassága 105 méter. A szigget felszine 24 méterre lesz a viz szinétől, tehát kétszer olyan magasan, mint az elképzelhető legmagasabb hullám s az úszósziget összsúlya 30.000 tonna, megterhelése pedig 5000 tonna lesz. Az építési költségeket 1½ millió dollárban irányozták elő. A vállalkozás legnagyobb részét a Dupont-bankház finanszírozza. Az első sziget felépítése után kerül sor a többi 7 sziget építésére, amelyeket 700 kilométeres szakaszokban horgonyoznak majd le az Oceánon. Az úszószigeteken a repülőhangárokon kívül mentőállomás és rádióállomások is lesznek.

MILLIÓK, AMELYET NEM LEHET ELKÖLTENI.

Amerikában eddig 180 millió dollárt adtak jótékony célra. Ezek között többmillió dollár úgynevezett holt tőke akad, amiket nem lehet sehova sem kifizetni, mert olyan lehetetlen feltételekhez van kötve. Pl. Edgar Thomson, a híres milliomos alapítványt tett. amelyből 1 fontot kell kifizetni minden szerencsétlenül járt vasuti hivatalnok leányának. Vasuti hivatalnokok gyakran járnak szerencsétlenül, azonban rendszerint nincs leányuk. A pénz igy egyre halmozódik a kamataival, de eddig mindössze csak 4 fontot tudtak kifizetni belőle.

Egy másik bogaras milliárdos a matrózvegyek számára hagyott nagyobb összeget. Kikötötte azonban, hogy csak az olyan matrózok hozzátartozói részesülhetnek segitségben, akik vitorláson közlekednek a tengeren, gőzhajósok ki vannak zárva a jogosultságból. A milliomos ugyanis haragudott a gőzösökre, amelyek megölték a vitorlások romantikáját. Ez az alapítvány is egyre dagad, szaporodik, mert nincs kinek kifizetni. Hisz az Oceánokon ma már senki sem jár vitorlással.

A legfurcsább alapítványt azonban egy bostoni özvegy tette. Kóbor macskák számára alapított intézetet és tett nagyösszegü alapítványt. Az intézetben kiváló szakorvosok gondozzák az árva macskákat. Ha betegek, költséget nem kímélve ápolják, sőt ha szükségét látják, műtéti beavatkozásokra is sor kerül. A macskáknak nem kell egeret fogniok, úgy tálalják elébe sülve vagy főve. A macskák azonban nem vágynak ebbe a paradicsomba s na szerét ejthetik, megszöknek.

UJABB TILTAKOZÁS KÁROLYI MIHÁLY BEBOCSÁTÁSA ELLEN.

Washingtonból jelentik: a National Patriotic League nevében annak ügyvésze, H. Ralph Burton tegnap tiltakozást nyujtott be a külügyi hivatalnál Károlyi Mihály és nejének bebocsájtása ellen. A tiltakozás szövege többek között azt tartalmazza, hogy Károlyi Mihálynak és feleségének bebocsájtása nemcsak ellenkezik a fennálló rendeletekkel, de az a tisztviselő, aki Károlyi Mihálynak és nejének bejövetelében segédkezik, az a törvényt szegi meg.

HUSZONÖT BILLIÓ DOLLÁR VÁSÁRLÁS ADÓSSÁGRA.

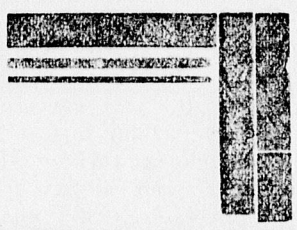
Nehéz ma már megállapitani, hogy mi az előnyösebb az általános jólétre. A készpénz vásárlás-e vagy a hitelre való vásárlás. A konzervativ ember a készpénzvásárlást helyezi előtérbe, de kinek volna háza, farmja, autója, rádiója, ha mindent készpénzzel kellene vásárolni. Az automobilok kétharmadrészét, a fűszerfélék felét s az áruházak cikkeinek egyharmadrészét hitelre vásárolja az amerikai ember. Ez a kimutatása Julius Kliennak, az Egyesült Államok helyettes kereskedelmi miniszterének. Valamikor az emberek nagyrésze megvetéssel nézett azokra, akik az üzletekben tartoztak, a mult 12 hónap folyamán azonban már huszonöt billióra (azaz 25 ezer millió dollár) szaporodott a hitelüzlet, azaz a vásárlás, amelynek megfizetése heti vagy havi részletekben történik. Ha valaki azt hiszi, hogy a hitelre kötött üzlet nem jó és nem biztos, tehát, hogy az árukért a hitelbe vásárló nem fog megfizetni, az nagyon téved. A hitelüzletek kiszámított vesztesége csupán az egy százaléknak egy tizedrészét képezi, tehát a veszteség minden száz dollár után csak 40 centimes. Az automobil eladott vesztesége a legnagyobb. Egy percentnek kilenctizedrésze, tehát 100 dollár után 90 centimes a veszteség, míg a fűszeresek vesztesége egy százalék héttizedrésze, azaz 100 dolláronként 60 centimes. Ebből az összeállításból láthatjuk, hogy Amerika még a részletüzletekre is jobban be van rendezve, mint a vén Európa országai.

Simai Tivadar által kezelt csukott bérautónk uj soffőrünk által megrendelhető. VERES-U. 4. Telefon 16-13

Fiat autók keveset használt állapotban kifogástalan, üzemképesek! 2 személyes sportautó, több használt teher- és luxusautó kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Benzinolaj állomás, éjjeli és nappali szolgálat!!!
PATAKY GARAGE, Erzsébet ucca 32.
Telefon 12-52.

Saját készitésü mosószarvasbőr és antilop-
KESZTYŰK
minden szin- és kivitelben
SCHÖN SÁNDORNÁL
DEBRECEN, PIAC UCCA 14.

GYENES ANTAL szerelő mester, Debrecen, Arany János ucca 27. Telefon 937. Alapitva 1905. Kitüntetve 1926.
KÉSZIT:
Modern fürdőszobákat, angol closetteket, fagymentes udvari kutakat, mosókonyhai, fodrász, vendéglő, szállodai, hideg és melegvizet szolgáltató berendezéseket. — Kis- és nagy lakások, iskolák, várótermek, mozgószinházak üzletek legideálisabb központi melegvizfütés berendezéseit. — Mintaraktár mindenkor és minden időben megtekinthető.
TERVEZÉS, KÖLTSÉGVETÉS VIDÉKRE IS DIJTALAN.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Házasságokat,
a legelőkelőbb körökben is, diszkréten és biztos sikerrel közvetit intelligens úriasszony, Batthyányi ucca 2. sz. emeleten. 349

Negyvenéves özvegy
férjhez menne biztos egzisztenciáju férfihoz szépen berendezett lakása, nyugdija, foglalkozása van. „Családszerető" jeligére a kiadóban. 372

Caenfiled!
A kép nem készíthető

Kereskedő
vagyok, házasság céljából megismerkednék komoly lányokkal. Leveleket „Szeretlek" jeligére. 183

38 éves
özvegyasszony férjhez menne berendezett lakással józanéletü nyugdijképes emberhez — vagy iparoshoz, negyvenhárom évesig. „Józanéletü" jeligére. 252

Állást kereső nők

Fehérnemü
varrónő házhoz menne varrni, otthon is vállalok, Csokonai u. 34. sz. keresztépület 68

Sorsüldözött!
fiatal uriasszony elmenne gyermekek mellé, esetleg tanitását is vállalja. Cim a kiadóban. K

Mosni,
vasalni házhoz megyek Munkám gyors és szép. Rákóczi u. 56. Utolsó ajtó az udvarabn. 211

Állást kereső férfiak

Soffőr,
egyéves gyakorlattal állást keres, elmenne uradalomba, traktorra is. Cím a kiadóban. — 317

Fiatal,
nőtlen vaskereskedősegéd, ki ausig-traktor kezelő állást keres. — Cim a kiadóban. 146

Intelligens férfi
kaucióképes állást keres, Erzsébet ucca 12. szám. 309

Irodai,
raktárnoki, segédi vagy hasonló állást betöltenék. — „Jómunkaerő" jeligére. 184

Jómegjelenésü
szorgalmas, fűszerkereskedősegéd, nagyobb, vagy kisebb üzletben alkalmazást keres Szives megkeresést „Fűszer" jeligére a kiadóba kérek.

Vizsgázott
traktorkezelői állást keresek, Hofer-traktorhoz is értek. Levelet kérek Téglavető 223. sz. Balogh Zsigmond. 257

Uj házaspár
február hó elsejére, — éves kommenciós helyet keres, tanyára. Értekezni lehet Kigyó u. 20. szám, hétfőn, kedd délig. 273

Hangszerek

Gramofon
jóhangu, lemezekkel eladó. Teleki u. 26. 322

Betöltendő állás nők részére

Egy
bejáró takarítónő délelőtti órára könyvvel vagy bizonyitvánnyal felvételik. Jelentkezni délelőtt 9—11, délután 2—3-ig. Lukácsné, Károly Ferenc József ut 3., Margit fürdő mellett. 177

Ügyes
takarítónő délelőtti órákra felvételik. Zöldfa ucca 15. 269

Jobbegzistenciü
urinő elvállalna házvezetőnői vagy más bizalmi állást, csekély fizetésért. Cim a kiadóban „300" jeligére.

Bejárólányt
felveszek. Bethlen u. 20, ötödik ajó. 130

Komoly
tisztességes asszonyt mindenes bentlakónak felveszek. Szent Anna ucca 14. I. emelet. 391

Jó házból
tanulóleányt felvesz — Papolczayné divatszalonja. Csapó u. 10. sz. 373

Cirokseprü üzembe
16—18 éves leányok felvételnek. — jelentkezés kedden. Rónai, Budai Ézsaiás u. 21. 381

Bejárónő
felvétetik, Péterfia u. 19. 311

Gyakorl munkára
keresek fiatal nőt, ki szobaleány volt. Címet kérem „Napszám" jeligére a kiadóba. 342

Egyszerűbb
értelmes nő és férfi 3 ezer pengő készpénzóvadékkal, fővárosi — iparvállaatunkhoz Budapestre, kényelmes — munkára azonnal fölvétetik Fizetés havonkint 80 pengő és ebédkoszt. Bővebbet Nagy hirdetőirodában, Csapó ucca 56. 215c.

Mindenes
szakácsnő, aki a baromfinevelésben jártas, — azonnali belépésre keresteik. Csakis olyanok pályázzanak, akik jól tudnak főzni és hosszabb bizonyítványuk van. Irásbeli ajánlatokat Beszterczey jószágigazgató Cirkópuszta, u p. Kótpuszta, kérek. 218f.

Für den 15-ten
d. M. word ein kinderliebes, pflichttreures — deutsches Mädchen zu drei Kindern gesucht. Szentannagasse 25., I. Stock 176

Betöltendő állás férfiak részére

Négy
középiskolát végzett — fiut fogtechnikus tanulónak felveszek. Simon laboratórium, Piac 64. szám. 217

3 ezer pengő
készpénzóvadékkal rendelkező egyszerűbb, értelmes férfi és nő fővárosi iparvállalatunkhoz Budapestre, kényelmes munkára azonnal felvétetik. Fizetés havonkint 80 pengő és ebédkoszt. — Bővebbet Nagy hirdetőirodában, Csapó u. 56. 213c.

1500—2000 pengő
készpénzóvadékkal rendelkező férfi vagy nő alkalmazást nyer helybeli kereskedőnél, mint bevásárló és inkasszáns! Cím Nagy hirdető irodában! 213d.

Uriszabósághoz
fiut vagy leányt tanulónak fizetéssel felveszek Varga u. 13. 288

Házmesternek
gyermektelen házaspár 15-ére felvétetik. Verőczy u. 14. 238

Jó családból
való jobb megjelenésű nagyobb fiut tanulónak felveszek. Képkeretezést, üvegezést olcsón szakszerüen készítek. Tóth Gyula üveges és képkeretező, Bocskay-tér 8. szám. Demke hátánál. Telefonhívó 2—87 sz. 208

Asztalostanuló
fizetéssel felvétetik. — Teleki u. 16. 219

Tanuló
fizetéssel, vagy bentkosztra felvétetik, Zsinór-üzem, Csapó ucca 12. szám. 393

Házmestert
keresek február 1-ére. Péterfia u. 14. 264

Hentes-segéd,
sertésvágást jutányos áron elvállal. Timár u. 26. sz. 280

Házmestert
keresek. Monti ezredes (Magos) u. 14. 279

Cipész-tanuló
fizetéssel felvétetik. Salamon, Erzsébet-ut 115. 363

Fogtechnikus
tanulót fölveszek. Ivanovits, Dégenfeld-tér 2 szám. 303

Kereskedelmi
szakmában jártas jobb megjelenésü fiatalember, foglalkozást keres, ötszáz pengő esetleges óvadékkal, Nyíl ucca 21. szám. csak vasárnap. 181

Ügyes
detailista segédet és helyi ügynököt keres Lindenfeld, Dégenfeld tér 7 szám 194

Borbélytanuló
ellátással felvétetik. — Ugyanott egy mesterhegedü eladó. Vedres Béla Hajdúhöszörmény 167

Teljes ellátás

Uriesalád
középiskolást olcsón elvállal, teljes ellátásra, külön szobába, Rákóczi ucca 12. 385

Két kis diákot
teljes ellátásra elfogadok havi 40 pengoért. Rákóczi u. 29. 249

Gyermektelen
házaspárnál 1 vagy 2 kvártélyos felvétetik, tiszta, világos hátulsó pincelakás. Cserepes ucca 5. szám. 296

Intelligens
fiatal ember külön szobába kvártélyt kaphat. Erzsébet u. 12. 308

Kvártélyt
adok két fiatal embernek. Gázgyár u. 6. kapu alatt. 292

Két gyermeket
8 hónaponfelülit tartásra elvállalok. Kishegyesi-ut 32. 356

Gyermeket,
tartásra elfogadok. — Lovászffy u. 21. 333

Bútorok

Eladó
alig használt világos hálószoba berendezés. — Arany János u. 50. 330

Fényezett
ebédlőasztal, új 12 személyes, csokoládébarna, eladó, Kigyó ucca 24. szám. 198

Modern
uj vagy keveset használt telehálót megvételre keresek. — Választ „Butor" jeligére kiadóba. 397

Eladó
egy konyhaszekrény. Hatvan u. 36. egészen hátul. (x)

Eladó
komplett világos keményfa hálószobabútor, Ovoda ucca 11. (Homokkert). 348

Hálo
és ebédlő berendezés kifogástalan karban bérbeadó tiszta, rendes helyre. Cim a kiadóban. 334

Elköltözés
miatt sürgősen és olcsón eladó egy komplett modern hálószoba, keresztbúros rövid zongora, két iróasztal, könyvszekrény, pamlag jégszekrény és különböző más butorok és háztartási tárgyak Piac utca 26-b. I. 312

Konyhaszékek,
varróasztalok, konyhaasztal eladó Piac harminc. Hegedüsné, csak reggeli órákban 307

Autó, motor, kerékpár

Kerékpár,
majdnem új, olcsón eladó. Kispipa vendéglőben 9ile

Oktatás

Német játékdélelőttök
hat éven aluli gyermekeknek. Német nyelvoktatás iskolás gyermekeknek a teljes kiképzésig, Piac ucca 34. szám (lift). — Német Gyermekotthon. 343

Németül tanít
született német tanerő gyors, biztos sikerrel. Rothermere u. 7. kollégium mellett. 378

Szabni tanítok
rövid időn, szülővel tárgyalok, 3 órától. Olcsón készítek női ruhákat. Jezerniczkyné Veres u. 5. ajtó 3. 253

Szabni tanítok
január hónapban. Bardócz nőiszabó, Csapó u. 59. 254

Kereskedelmistákat
német, francia nyelvre és gyorsírásra olcsón tanítok. Kigyó ucca harminc. 259

Élelmiszer és ital

Bor,
sajáttermésű, igen jó, literenként kapható. — Farkas, Rákóczi 9. 125

Három hektoliter
fajtiszta Rizling bor, eladó, Rákóczi ucca 12 szám. 384

Zsidsertés,
180 kg és 160 kg felerésze eladó, házihizlalás, Rákóczi ucca 31. szám. 360

Borárjegyzék.
Ó-bor literje 64, ó-bor literje 80, ó-bor literje 100, ó-bor literje 120. kecskeméti furmin 180 Glück, Magoss György tér 9. szám, volt Péterfia ucca. Ugyanott mérlegek s lisztes láda eladó. — Tanulót felveszek. 4-a

Sajáttermésü
újlétai ó-boraim 80 fillérért árúsítom, — Arany János ucca 19. szám. 18-a

Kereslet

Elveszett
kávébarna, fehérfoltos pettyeslábu, alacsony Nelli nevü fiók spaniel vadászkutyám. Megtaláló, nyomravezető nagy pénzjutalomban részesül. Teleki u. 25. sz. 388

Szerény nőt
lakótársul fogad özvegy uri asszony. Cim a kiadóban. 263

Kellő biztosíték
mellett ki adna 150 P kölcsönt egy évre, kamat öt mázsa porosz szén. Cimüket kiadóba „Sürgős" jelige alatt leadni kéretik. 289

Csíz-madarat,
hímest, veszek, amely szépen énekel. Csonka ucca 6. x

Cséplőgép főszíjat
jó állapotban lévőt keresek megvételre, Bordás János soffőr, vármegyeházán. 326

Egy fokszi kutya
elveszett, megtalálója szíveskedjék tulajdonosának átadni. Burgundia u. 5. szám. keresztépület. 355

Ajánlat

Nőidivat szalonomban
bámulatos olcsón készülnek a legújabb szőrmével díszített bunda kabátok 16 pengőtől, szövet selyem és estélyi ruhák 6 pengőtől. Áraim olcsósága mellett a legfinomabb izlessel állítok elő úgy angol, mint francia munkát. Az ünnepekre a megrendelést minél előbb kérem leadni. — Leányokat a legrövidebb időre is felveszek fizetéssel, Bálint Irén Nyigáné, Kossuth ucca 42 szám 1

Tudomásra hozom
az úrhölgyeknek, hogy a most készítendő estélyi alkalmi ruhák, s kosztümök, szőrmés kabátok választására a legújabb divatlapok tömege áll rendelkezésre A meglepő olcsó ár mellett kedvezményt is nyújtok. — Tanuló lányokat azonnal felveszek, Bálint Margit, női-divatszalon, Péterfia ucca 30 szám.

Leirási
és szokszorosítási munkák azonnal elkészülnek Remington Irógép Rt. fiókja, Piac u. 58. sz. 2a.

Disznóölésre
rizskása 50 fillértől — kezdve, továbbá bors, gyömbér, paprika és más fűszerek a legjobb minőségben kaphatók Deutsch Albert és Fia üzletében. 26-a

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre galvanizál, Földvári Széchenyi ucca 55 sz

Patkányt, egeret, poloskát, svábbogarat, azonnal kiirthat, biztoshatásu, speciális irtószerrel. Egyetlen kisérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben).

HA ÉRZÉKENY, fájós a lába, vegyen cipőt Griczmannál, városház alatt. 11a.

Kézimunkát,
függönyöket, kelengyét montirozást, olcsón készit „Vénusz" kézimunka szalon, Kossuth u. 4. szám. Előnyomda. 206

Akácfa
Hasábfa mázsánként P 3.30, apritva P 3.60, akác dorongfa P 3.10. Akácfánk tavalyi őszi vágású, I. osztályú. — Hazaszállítva mázsánként 20 fillérrel drágább. Csak mig a készlet tart! Fakereskedelmi Vállalat, Hadházi u 4 szám. A közkórház mögött. Telefon 13-01. Porosz-, salgótarjáni szén. — Hazai, alacskai, berentei szenek. 1

Hócipőt,
sárcipőt tökéletesen javít gumiüzem, Piac u 9 Kapu alatt 5a

Cipő
és csizmaszükségletét rendkívüli olcsó árban csakis Nagynál szerezheti be. Hunyadi u. 18 320

Nőikalapok
legolcsóbban Ábrahám E. és Társánál kaphatók. Alakítások 2 pengőért vállaltatnak. — Batthyány u. 10. 337

Uj építkezést,
alakítást, tatarozást vállal Szabó Mihály kőművesmester. Lakás: Kassa uti városi kisbérház. fdsz. 33. ajtó 316

Bor
sajáttermésü, igen jó, literenként kapható. — Farkas. Rákóczi 9. sz.

Jó házikoszt
1—2 uriember részére. Darabos u. 1., I. em. 1838

Gazdálkodók,
kik len- és kenderterm esztéssel akarnak foglalkozni, jelentkezzenek Révi István terménykereskedőnél, — Nyugati u. 2., hol kellő felvilágosítást nyernek. 233

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alakban, csomagja reklám árban 1.60 pengő, Piac ucca 64. sz. trafikban. 1886

Óra- és ékszer-
javítások legolcsóbban jótállással „óraüzem". Aranyat vesz, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. szám alatt. 398

Szekér és kerékpárra
hatóságilag előírott méret szerinti, névjelző tábla, készen kapható és megrendelhető olcsó árban, Bocskai-tér 7. szám. 400

Órajavítás
darabja már 2 pengőtől, jótállással, „óraüzem". Aranyat, brilliánsat, zálogcédulát a legmagasabb árban vesz Bercsényi Béla, Csapó ucca 38. (Iparos tanonciskolával szemben). 389

Mindenféle kőművesmunkát vállal, tervet s költségvetést készít, — Kiss István kőművesmester, Nyíl ucca 127 szám. (P)

Ondódon,
Veréb-dülő, Németi-féle 4b. sz. tanyán 3 öl buza pelyva eladó. Értekezni hétfőn egész nap. 274

Árverési hirdetmény.
A debreceni kir. járásbíróságnak Pk. II. 43901—1929. sz. végzése folytán bírói árverésen elárverezek Egyeker 1930 január 7-én dé előtt fél 11 órakor Fő ucca 2. sz. és folytatólag Füredi ut 1091. sz. a. 1070 P-re becsült ingókat, u. m. butor, rádió kerékpár stb. Debrecen, 1929 december 9-én. Szilágyi Lajos bir. végrehajtó. 298

Takaréktüzhelyek
kétsütősök és csempések, továbbá egyszerűbbek, kedvező fizetési feltétellel kaphatók. — Kandia u. 15. 366

Lakás kereslet

4—5 szobás,
komfortos lakást keresek, Szent Anna ucca közelében, csak földszint, vagy első emelet. Telefon 5-58 189

Kiadó lakás

Szoba,
konyha fáskamrával, külön udvarral azonnal kiadó. Domokos Lajos-ucca 26. 216

Udvari
szoba üresen azonnalra kiadó. Maróthy Gy. ucca 24. 215

Egy
kis szoba üresen vagy bútorozva kiadó. Csillag u. 23. 214

Egy szoba,
konyha azonnal kiadó. Homok u. 118. 245

Azonnal
kiadó egy szoba, konyha mellékhelyiséggel. Csemete utca 15. sz. 361

Kiadó
ujonnan festett szoba, konyha, villany, jószágtartás, Sámsoni út 13. Tüzérlaktanyával szemben. 350

Két
utcai szoba, előszobával, konyha és egy utcai szoba, konyha február 1-re kiadó. Apafi u. 18. 345

Egy szoba,
konyha azonnal kiadó Poroszlai út 1-c. 344

Egy szoba,
konyha azonnal kiadó. Csigekert u. 27. sz. 328

Kiadó
február 1-re egy udvarra nyiló utcai szoba butorral vagy butor nélkül. Késes u. 33. 336

Kis lakás
parkettes szobával zárt verandával minden mellékhelyiséggel olcsón. Böszörményi út 59. sz. Villamosmegállónál. 178

Kiadó
Rákóczi husz, egy különbejáratú kapualatti ujonnan átfestett szoba előszobával irodának vagy orvosi rendelőnek megfelel, vagy bútorozva egy házaspárnak azonnal kiadó. 319

Kiadó
azonnal egy külön bejáratu szoba egy pár személynek vagy esetleg egy jogásznak. Rákóczi 20. 318

A főtérhez
három percre két lakás mellékhelyiséggel azonnal kiadó. József kir. herceg u. 75. Nyugoti u. sarokház. 301

Uccai
szoba konyhás lakás kiadó, valamint 6 darab jószág után való jászol és hidlás deszka eladó Monti ezredes (Magos) u. 5. 325

Uj lakás
egy szoba konyha speiz január 15-re kiadó. Tóhötöm u. 36. Köntöskert. 304

Kiadó
Monostorpályi uton 88. számu egy szoba és konyha, spájz. Értekezni Mester ucca 25. 225

Kiadó
szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Monostorpályi ut 48., vasuthoz közel Deczkiék. 246

Egy szoba,
konyha kiadó. Bercsényi u. 10 251

Régi
Téglavető 1. sz. egy — szoba, konyha és sertésól azonnal kiadó. — Tizenöt pengőért. 248

Kiadó
szoba, konyha, kamara beköltözhető. Nyil u. 128. 247

Szoba,
konyha, kamara Szoboszlai ut 4d. alatt. — Február 1-ére kiadó. Értekezni Nay u. 22. 234

Kiadó
2 uccai szoba mellékhelyiségekkel január 15 re. Barna u. 14. 287

Kiadó
egy kettőszobás, konyhás lakás. Bercsényi ucca 16. 285

Kiadó
szoba, konyha azonnalra, vaskályhát megvételre keresek. Kölcsey ucca 15. 294

Szoba,
konyha, speiz január 15-ére kiadó. Dobó u. 23. szám. 197

Két szoba,
előszoba mellékhelyiségekkel, február 1-re kiadó, József kir. herceg ucca 43. sz. 394

Modern
4, 3, 2, szobás lakások a főtéri új Svetits palotában kiadók. Értekezés Svetits-intézet igazgatójánál, Szent A. ucca 28. 3-a

Kiadó
egy uccai szoba, konyha azonnal jószágatrtással. Tócóskert, Szondi ucca 23. sz. 368

Kiadó
egy udvarra nyiló szoba butorral vagy anélkül is 15-re vagy február 1-re. Kurucz ucca 25. 367

Kiadó
két szoba, elő-, fürdőszoba, mellékhelyiségek Kardos uccán. Értekezhetni Cserepes ucca 7. 380

Háromszobás
lakás, konyha, kamara, kézi pince február 1-re kiadó keresztépületben. Péterfia u. 14. Értekezni lehet ugyanott első lakásban d. u. 3—4-ig 265

Két kis lakás
Honvédtemető u. 10. szám alatt olcsón kiadó. 273

Kiadó
félszoba. Kar ucca 3 szám. 59

Tisztviselő-telepen
5 szobás comfortos villa, házi kert, gyümölcsössel február 1-től kiadó. III. u. 6. 168

Egy szoba,
konyha, fáskamara és egy udvarra nyiló szoba 15-ére kiadó. Erzsébet u. 26. 286

Egy szoba,
konyha, speiz, fáskamara január 15-re kiadó. Virág u. 13. 281

Egy szoba,
konyha, speiz január 15-re kiadó. Értekezni Harsányi Gusztáv u. 9. 284

Egy szoba,
konyha minden órán kiadó. Tócós-kert, Faiskola u. 7. sz. a. 255

Kiadó
három szoba és konyhás lakás Nyil u. 101. sz. alatt. Értekezhetni Eötvös u. 90. 119

Egy
szép szoba, konyha és spájz, fáskamra azonnal kiadó. K. Tóth u. 6. sz. 165

Egy szoba
kiadó. Késes u. 28. 218

Kiadó
azonnal beköltözhető udvari 2 szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiséggel. Bethlen utca 46. 358

Urilakás
2 szoba, előszoba, konyha, speiz, 204 négyszögöl telekkel hosszabb időre is kiadó. Csapókert, Vasutsor, Dembinszky uccával szemben. 364

Uccai
butorozott szoba kiadó, esetleg ellátással is. — Széchenyi utca 25. — Emeleten. 362

Egy
uccai szép szoba, konyha, speiz január 15-re kiadó. Eötvös ucca 114. 271

Kétszobás
konyhás udvari lakás pincével kiadó. Attila-tér 5. 276

Egy szoba,
konyha azonnal kiadó. Hatvan uccai kert, Diófa ucca 4. sz. 278

Egy szoba,
konyhás udvari lakás, azonnal kiadó, Timár ucca 9. sz. 197

Kiadó
egy szoba bútorral vagy bútor nélkül. Tisztességes kvártélyost is felveszek. Honvéd u. 55. szám. 170

Kiadó
többrendbeli egy, kettő és háromszobás urilaká sok. Vendég 43. 134

Csöndes
lakás 15-től kiadó. Egy uccai szoba, konyha, kamara nyári kanyhával. Korponay u. öt. 128

Butorozott szoba

Tisztviselőnőnek
bútorozott szoba, esetleg ellátással azonnal kiadó. Novákné, Verbőczy u. 8. sz. x

Bútorozott
szoba kiadó. Zöldfa u. 13., keresztépület. 176

Különbejáratú
bútorozott szoba azonnal kiadó. Ferenc József ut 73. 232

Egy
udvarranyiló szoba kiadó. Zsák 2. 229

Különbejáratú
csinosan bútorozott — tiszta szoba 40 pengőért idősebb urnak v. urhölgynek azonnal kiadó. Szent Anna u. 64. Keresztépület balra. 224

Egy
udvari bútorozott szoba kiadó. Szent Anna-u. 31. 221

Egy
tisztességes fiatalember kvártélyra felvétetik, Beresényi ucca 37. sz 223

Bútorozott
szoba kiadó tisztviselőnek, Kereszturi Benjámin. Széchenyi u. 9. 331

Különbejáratú
butorozott szoba kiadó. Kossuth utca 58. sz. 314

Különbejáratú
butorozott szoba, esetleg konyhával is kiadó. Péterfia 54. sz. 323

Kiadó
egy szoba előszobával, bútorozva, esetleg bútor nélkül, garzon urnak, febr. 1-ére. Jókai u. 28. 231

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba 70 pengőért koszttal, esetleg koszt nélkül kiadó. Timár u. 35. 241

Kétágyas
uccai szoba kiadó, — Hatvan ucca 18. szám, második emelet, balra. 396

Különbejáratu
bútorozott szoba, azonnal kiadó, Simonyi út 13. szám. 395

Kétágyas
btúorozott szoba, 1—2 személynek kiadó, Vig kedvü Mihály ucca 31. szám. 393

Csinosan
bútorozott szoba, s konyhával, vagy anélkül kiadó, Arany János ucca 36. sz. 390

Bútorozott
uccai szoba, egy-két uri egyén részére kiadó, Rothermere ucca 7. szám. (Kollégium mellett.) 379

Bútorozott
szoba különbejáratú kiadó. Piac 58, II. lépcső II. emelet 29. ajtó. 290

Kiadó
2 különbejáratú uccai csinosan bútorozot szoba irodának, rendelőnek, lakásnak. Kossuth u. 26. Balodal. 288

Udvari
bútorozott szoba kiadó január 15-étől, II. épület balra, Varga u. 11. sz. 269

Kiadó
kétágyas bútorozott — szoba, házaspárnak is, esetleg ellátással. — Ugyanott izletes házikoszt kapható. Maróthy György u. 17. 346

Uriembernek
Piac harminc első emeleten lépcső melletti külön szoba kapukulcscsal kiadó. Megnézés a reggeli órákban. Urinőnek takarítás nélkül. Hegedüsné. 305

Különbejáratú
csinosan bútorozott — szoba kiadó. Széchenyi ucca 31., első keresztépület. 365

Csinosan
butorozott szoba kiadó fürdőszoba használattal 3 diáknak, esetleg házaspárnak ellátással is. Csapó 6. sz. 310

Csinosan
butorozott különbejáratú utcai szoba kiadó. Csapó 78. 327

Különbejáratú
butorozott szoba kiadó József k. h. utca 29. 332

Üzlet, műhely, raktár

Trafiknak,
hentesnek, üzlethelyiség, forgalmas helyen, Huszárgál ucca 2. sz. alatt kiadó. Értekezni lehet Temető ucca 24. 152

A város
központjában szép üzlethelyiség kiadó. A berendezés eladó. Címeket „Berendezés“ jeligére a kiadóba kérem. 15-a

Fűszerüzlet,
előszobával, italmérési jogfolytonossággal, — vagy lakásnak kiadó, január hó elsejére, Szegedi Gergely ucca 17. (Kincseshegy). 1947

Kiadó
a Piac legjobb helyén bolt, valamint egy, v. két földszintes udvari helyiség, Márton ügyvédnél, Piac ucca 44. szám. Telefon 7-44, és 2-43. szám. 204

Jóforgalmu
italmérés jogfolytonossággal, lakással, kuglizóval azonnal kiadó. Értekezni lehet Szeremley ucca 18. 173

Üzlet,
jóforgalmu helyen, — azonnal kiadó, Szent Anna ucca 41. 374

Főtéren,
Ferenc József ut 56. Nagy üzlethelyiség — azonnalra kiadó, mellékhelyiségeivel együtt! Bodegának volna ez nagyszerű! Bővebbet Nagy irodában, Csapó u. 56. 213b.

Egy
jómenetelű bódé eladó. Értekezni Hatvan u. 43. sz. 188

Vendéglőhelyiség
azonnal kiadó forgalmas helyen. Nyugati u. 30. sz. 52

Kiadó
bútor vagy hasonló dolgok raktározására alkalmas helyiség. Török Bálint ucca 1. 62

Egy
üzlethelyiség azonnal kiadó. Téglavető 183. sz., bármilyen célra. 188

Forgalmas
helyen egy kirakatos, több, mint 50 év óta fennálló üzlethelyiség kiadó. Széchenyi u. 57. 239

Egy
biztos megélhetést — nyujtó fűszerüzlet italméréssel, nagy vevőkörrel, olcsó lakbérrel, — áruval, berendezéssel azonnal átadó. Cím a kiadóban. 240

Negyvenszobás
szállodámat jutányosan eladóm, vagy társat keresek. Diósi, Pannonia Szálloda. 340

Bizfos megélhetés
Bégi, jómeneteliü étkezde és kávécsarnok betegség miatt jutányos árért eladó. Cím a kiadóban. 243

Főtéren,
Ferenc József ut 56. sz. ház kertje bármilyen célra azonnalra kiadó! Bővebbet Nagyirodában, Csapó u. 56. 213a.

Kiadó
Sas ucca 3. sz. azonnal bolthelyiség. Értekezni emeleten 2—3 óráig. 359

Irodának
földszintes 3 modern, világos helyiség, egyenként, műhely, üzlet, s raktár céljaira is azonnal kiadó és elfoglalható. Érdeklődni lehet garázsvezetőnél — Piac ucca 42. Telefon: 15-12. szám. 4-a

Kiadó
jóforgalmu füszerüzlet. Mester u. 48. 354

Üzlethelyiség
a város legforgalmasabb helyén berendezéssel azonnal kiadó. — Csapó u. 24. 357

Üzlethelyiség
kiadó irodának, műhelynek is alkalmas, Szent Anna u. 22. 275

Ungváry-féle
vendéglő házzal, jogfolytonossággal eladó. Pacsirta u. 48. 277

A város közepén
mindennek alkalmas nagy földszinti, emeleti és pincehelyiség kiadó, ugyanott üzleti és irodai berendezések eladók. Telefon 2—36. 291

Jóforgalmu
füszerüzlet *készpénzért* berendezéssel, áruval azonnal is átadó. Cím a kiadóban. 270

Üzlet,
a város legforgalmasabb helyén 2 üzlethelyiség kiadó. Sas u. 4. 26

Kiadó üzlet,
a sámsoni-uti mélyfurás és iskolánál. Nagy vidéki forgalom van. Értekezni ott Mezeinél. 256

Nagy vevőkörrel
rendelkező fűszerüzlet berendezéssel, kettőszobás lakással kiadó. — Kut u. 34. sz. Értekezhetni Veres u. 1. 329

Üzlethelyiség
(kocsma) lakással és jogfolytonossággal azonnal kiadó. Ugyanott jókarban levő kocsi eladó. Böszörményi ut 81 159

Eladó ingóság

Teherautóhoz,
vagy cséplőhöz való hévér eladó, István út 28. sz. Zuga. 382

Teljesen uj
prémes női téli kabát eladó. Cserepes u. 8. ajtó 3. 371

Teljesen uj
Singer varrógép eladó jutányos áron. Értekezni Péterfia u. 43. leghátul az udvarban. 276

Centrálfobin
nagy varrógép eladó. Rákóczi hatvanhét — Vinklernél. 306

Negyven szál
5 m. deszka és 40 melegágy ablak, 1 drb 4 uengő, eladó. Cim a kiadóban. 375

Remington,
és Adler irógépek, s gramoffon, aranyórák, kerékpárok, motorkerékpárok, jutányosan eladók, Horváth, Csapó ucca 4. 383

Eladó
zsakett és teljesen új frakköltöny, Simonffy ucca 2-a. II. emelet, 10 ajtó. 399

Egy öltöny és egy télikabát,
mindkettő szürke s valódi gyapju, keveset használt, 40—40 pengőért eladó, 165 cm. magas egyénnek alkalmas. Megtekinthető csak délután 3—5-ig, Dobozi ucca 17. szám alatt. (P).

Eladó
egy ebédlő-szekrény, fekete márványlappal és egy divány, Kút u. 122. szám. 347

Kétlámpás
rádió jutányosan eladó. Varga u. 28. 283

Eladó
egy 500 kg mérleg. — Varga u. 23., keresztépület. 295

Szép
fekete férfi télikabát olcsón eladó. Tanító u. 16. sz. 262

Vaseszterga
pad eladó, műhelyhelyiség kiadó. Maróthy Gy. u. 24. 355

Eladó
használt vaskályhák és üzletberendezés nagyon olcsón. Csapó 24. 335

Régi
primhegedü és szobavirágok eladók. Vígkedvü Mihály u. 36. Nagyné. 370

Tengeri morzsolást
vállalok nagyban és kicsiben helyben és vidéken napi 200 métermázsáig, 1 darab benzinmotor segédhajtásos, — szecskavágó eladó, Telegi ucca 59. sz. 386

Haláleset
miatt sürgösen és olcsón eladó teljes férfiszabóműhely felszerelés darabonként is. Piac ucca 26b. I. 313

Rádió
háromlámpás teljes felszereléssel eladó. Tóczóskert, Aczél u. 19. Széchenyi ut végen. 338

Eladó
kozmetikai villanygép, azsurgép, gombgép a beszerzési ár felénél is olcsóbban. Megtekinthető csak 10—12 óra között. Piac ucca 34., II. em. 12. 341

Gyalupad
eladó Cserepes ucca 6. szám, hátulsó ajtó. 324

Háromlámpás
rádió anódpótlóval, kis töltővel, Philips-hangszóróval eladó. Sarok u. 12. (sz.)

Anódtelep
90 voltos eladó. István-ut 28. 369

Fürdőkályha
vörösréz nikkel felszereléssel, alig használt, 80 pengőért eladó. — Sinay Miklós ucca 5. 201

Cserépkályha
olcsón eladó. Csokonai ucca négy. 226

Használt
bútorok, tükör asztalkával, télikabát eladó a Csapókerti óvodában. 227

Eladó
egy juhászbunda. Veres ucca 20. 237

Singer
karikahajós varrógép és gomblyukgép eladó. Jókai u. 7. 235

Fényképezőgép
9x12-es, 4.5-ös lencsével eladó, vagy rádióval elcserélendő, Köntöskert, Töhötöm ucca 24. szám x

Eladó ház

Eladó házak!
Igazi alkalmi vételek!

1. Igen értékes helyen, a Szent Anna ucca végén, Attila tér 1., Teleki ucca 2. Pálffyféle sarokház, nagy udvarral. Állatorvos urak! Itt van a sertésfelhajtás! Aranybánya! Miskárolás!

2. Mielőtt házat venne, kérem, sziveskedjék megnézni a Csonka u. 9. sz. házat. Igazi alkalmi vétel! A vételárat ráér kifizetni 3 esztendő alatt!

3. Gazdálkodók! Kar ucca 42. számu uj ház, nagy udvarral, Mester-ucca sarkához harmadik ház! Nézzék meg kérem!

4. Csillag ucca 66. — Minden elfogadható árért megkapható! 6 rendbeli lakás!

5. Házvevők! Itt van egy eladó ház a nagyállomásnál, a vasuti átjáró-híd előtt, Wesselényi ucca 85. (Ezelőtt „Homokkert ucca" — volt!) Igaz, hogy régebbi épület, de jó karban tartva, cseréptetővel — fedve, magában foglal 4 rendbeli lakást, a tulajdonosa Pesten lakik, — nem tudja mit ér! 13 ezer pengőt kér érte, de odaadja olcsóbban is! Árajánlatot kérünk!

6. Vagyonmegosztás miatt nevetséges olcsó árban megkapható az Árpád térnél, Virág u. 13. sz. ház, amelyben 4 rendbeli szabad lakás van!

7. Itt álljunk meg! Le a kalappal! Az öreg jó Kocsi István arra kényszerült, hogy vagyonától megváljon! — Összes vagyonát odaadjuk 3500 pengőért, — mely áll: a sámsoni uton, közvetlen a mély fúrás melletti 696 négyszögöl házhelyből és a **Rigó ucca 15. sz.** ház felerészéből. A Rigó u. a Homokkert végén van, egyenest belemegy a Budai Ézsaiás ucca!

8. Olvassák el kérem, milyen házat kaphatnak itt 3 ezer pengőért:

30 évig adómentes, téglaépület. Szoba és konyha, spájz, verem, ólak, beton husfüstölő, kitünő vizü kút, gyümölcsfák, villanyvilágítás! Rögtön beköltözhető. Ez van a Csapó-uccai villamos végállomáshoz pár percnyire levő Katz telepen, a sámsoni kövesút baloldalán, Szeder ucca 18. Maruczinecz Mihály háza! (A Habina-bendéglő melletti ucca a „Szeder ucca!")

9. A másik 3 ezer pengős ház szintén a Katz telepen van, Sárosi ucca 6. Földi József háza. Nézzék meg ezt is föltétlenül! Ebből esetleg engednek is valamit! Ez is uj épület és rögtön beköltözhető!

Ezen ingatlanok eladása felett a 30 év óta fennálló Nagy Lajos adásvételi iroda — rendelkezik, Csapó u. 56. Ott köthető meg a vétel! Ott teendő le a foglaló! 213f.

Eladó
olcsó ingatlanok! Szenzációs árak: Csillag u. 16. Szép uriház, Teleki ucca 41, jó ház, Pesti ucca 55., szép uriház, Széchenyi kertben szép adómentes új ház 6200 P. 2600 pengővel átvehető. Sinay Miklós-ucca 34. számu 300 öl villatelek, tízezer téglával 3400 pengőért. — Eötvös u. 67. számu szép ház olcsón. Bővebet Samu Jánosná, — Hunyadi 24. 302a.

Eladó ház
Boldogkert, Csónak u. 6a. szép családi uj ház potom áron eladó. 193

Eladó
jutányos árért, Pozsonyi út 20. sz. alatt. — (volt Ujvárosi út) házas telek, 374 négyszögöl szőlővel. Van rajta egy fűszer és egy jómenetelü hentes üzlet. Kevés pénzzel azonnal átvehető. Ugyanott 1600 darab vályog eladó. Értekezhetni lehet Szotyori-telep, Kálmán u. 12. sz. fűszerüzlet. x

Eladó ház
446 kvadrát gyümölcsössel háromezerkétszáz pengőért. Köntöskert, Bezerédy ucca 5. szám. 220

Bitka alkalmi vétel!
Kilencezer pengő évi lakbér! Eladó, a Verbőczy ucca nyolcas számu ház. Tizenötezer pengő készpénzzel megvehető. Fele értékben házat v. földet eladok. Fizetés nem sürgős. Feltételeket a vevő diktálhatja. Értekezni Csapó 99. — Bakóczynál. 185

Mikepércsen
házastelek, azonnal be költözhető lakással, s gazdasági épületekkel, jutányos áron eladó. Telefon 494. 377

Eladó
Sarok u. 12. számú ház azonnali beköltözéssel, minden elfogadható áron. (sz.)

Házak
kisebb telekkel és gyümölcsössel kedvező fizetési feltételekkel eladó. Kölcsönös segélyző. 260

Eladó ház!
Szoba, konyha, spájz, körülkerítve, jóvízü kút 25 évig adómentes, két ezerhétszáz pengő. — Erdei József, Munkás-ucca 88. Kuczik telep. 250

Eladó
adómentes, szép villaszerű uj ház, palával fedve, mely áll 1 előszoba, 2 nagy szoba, és konyha, spájz, padföljáróval, pince, mellékhelyiségekkel, jó víz, villany bevezetve. 448 négyszögöl telek, gyümölcsfákkal beültetve. Homokkert, Vécsey u. 11. sz. 224

Eladó ház
Boldogfalva u. 14. Kedvező fizetési feltételekkel, 13.000 pengőért. 222

Teleki u. 19. sz.
ház eladó. 228

Eladó házak
Batthyány utca 10 számú emeletes ház kedvező fizetési feltételekkel.

Nap ucca 12. számú uriház négyszobás beköltözéssel, istállóval, gazdasági udvarral.

Károly Ferenc József út 17-c. Ötszobás parkettes, fürdőszobászobás, alápincézett villa gyümölcsöskert, — huszonhatezer pengőért. Megtekinthető tizenkettő órától háromig.

Darabos ucca 45. számú modern bérház 4 szobás beköltözéssel, harmincméteres gyárhelyiséggel.

Hadházy ucca 7. számú nagytelkü bérház öt lakással tizenötezernyolcszáz pengőért.

Ezen házak eladásával kizárólag a MÁTÉ ingatlaniroda van megbízva. Piac utca 30. sz. 13-a

Eladó állatok

Eladó
yorkschiri kocák, Homokkert, Szabó Kálmán ucca 20-a. 153

Egy
140 kilós zsirsertés eladó. Rothermere u. 57. 15

Eladó föld

Eladó
házhelynek alkalmas 400 négyszögöl termő szőlő, négyszögölenként 8 pengős árban, úri negyedben, Jerikó **ucca 42 szám.** (Ujkert)

Szántóföld
nyolc hold, közvetlen a város alatt eladó. — Értekezhetni lehet a tulajdonosnál Tóth Ferenc, Bellegelő 249. sz. 183

Itt volna
most az alkalom földvev-k. A városhoz hat kilométernyire Nagycsere 1. számú tanyás birtok, mely a Buchholtz örökösök tulajdonát képezi, elhalálozás miatt jutányos árért megkapható. Az eladás felett a Nagyiroda rendelkezik, ott nyerhető bővebb felvilágosítás, Csapó ucca 56. szám alatt. 213-a

Eladó
Ondódon nagyon olcsón 30 és 40 holdas prima földbirtokok. — Értekezni Samu Jánosnál, Hunyadi u. 24. 302

Nyolc és negyed
hold földem eladó. Értekezni Honvéd u. 33. 321

Birtok bérlet

Kiadó föld
haszonbérbe, négy és fél hold, Ondód-Vedres dülőben, fele be van vetve, Rothermere u. 24. szám. 267

DIENES JÓZSEF
ny. községi főjegyző, OFB ingatlanforgalmi irodájának hirdetései
(Iroda: Füvészkert u. 16. sz. Saját ház. Telefon szám 14—98).

Eladó házak

250.000 pengőért: — Piac uccán emeletes, üzletes bérház.

190.000 pengőért: — Forgalmas piacon évi 18.000 pengőt jövedelmező üzletes ház.

105.000 pengőért: — Nagytemplom közelében, emeletes szép ház több üzlettel, modern, nagy lakásokkal, kedvező fizetési feltételekkel.

75.000 pengőért: Szoboszlói úton — nagy gyári épület 2900 négyszögöl telekkel.

56.000 pengőért: — Kishegyesi ut 38. szám alatt 1256 n. öles telek két darab háromszobás lakással, üzlethelyiséggel, pékséggel.

56.000 pengőért: Károly Ferenc József ut 23. Emeletes villa, két modern, parkettes négy szobás lakással és pincelakásokkal.

55.000 pengőért: — Thaly Kálmán u. 14. Emeletes, parkettes — szép uriház, 7 szobás lakással.

48.000 pengőért: — Rákóczi ucca 23. Két darab négyszobás, előszobás lakással, pincével.

47.000 pengőért: — Simonyi uton négyszobás, modern villa.

Piac közelében 60 éves fűszerüzlet, 4 szobás lakással.

40.000 pengőért: Széchenyi út 36. Adómentes új villa, két modern lakással.

Vörösmarthy ucca 8. Három lakással.

36.000 pengőért: — Rákóczi u. sarkán, — Eötvös u. 11. sz. üzletes ház, üzleti berendezéssel, három jó lakással.

36.000 pengőért: — Piac közelében 60 éves fűszerüzlet, 4 szobás lakással.

35.000 pengőért: Évi 5800 pengőt jövedelmező jó bérház, 17 lakással, 800 négyszögöl telekkel.

35.000 pengőért: Szt. Anna ucca ucca 54. sz. Kossuth uccai templom közelében jó ház, hét lakással.

32.000 pengőért: Sámsoni ut 9. számu nagyforgalmú, ötüzletes uj ház, nyolc ucca torkolatában.

31.000 pengőért: — Buday Ézsaiás ucca 55. sz. 1770 n. öles telek, 11 db épülettel.

30.000 pengőért: Poroszlay út 48. Három szobás ház, 40 méteres uccai fronttal, 1280 négyszögöl kerttel.

Rothermere (Darabos ucca 50. Három lakással, alápincézve, kedvező feltételek.

28.000 pengőért: — Szabó Kálmán u. 14 sz. üzletes sarokház, — gyógyszertán, fűszerüzlet és borbélyüzlettel lakásokkal.

Timár ucca 33. Öt lakással, istállóval, nagy telekkel.

Böszörményi-út 48. Öt lakással. üzlet és műhellyel, 842 négyszögöl telekkel.

26.000 pengőért: — Boldogfalva ucca 17. számú ház, pékséggel, 3 lakással, istállóval 4000 pengő bérjövedelemmel.

25.000 pengőért: — Nap u. 2. Ötszobás lakással, nagy uccai fronttal, kedvező fizetési feltételekkel.

Böszörményi ut 20. Kétszobás, fürdőszobás uccai és 3 db egyszobás konyhás lakással, nagy telekkel, istállóval.

Szoboszlói út mellett, Gyár ucca 3. számú ház, 1600 négyszögöl, kertészetre, vagy ipari célra alkalmas telekkel.

24.000 pengőért: — Borz u. 14. és Csap u. 27. sz. két uccára nyuló telek, modern 2 szobás, átadó és három bérlakással.

Hadházi ut 34. sz. vendéglős és füszerüzletes uj ház, négyszobás lakással.

Csokonai u. 41. Háromszobás uccai átadó és 3 bérlakással, istálló val.

20.000 pengőért: — Csokonai ucca 29. sz. Négy lakás, istálló.

Csokonai u. 46. számu ház három lakással, — pincével, istállóval.

Eötvös ucca 91. szám és Faragó ucca 3. Két uccára nyiló ház, vendéglővel, négy lakással.

DIENES JÓZSEF
ny. községi főjegyző OFB ingatlanforgalmi irodájának hirdetései. (Iroda: Füvészkert u. 16. sz. Saját ház. Telefon: 14—98.)

Eladó házak:

Garay u. 28. Háromszobás. fürdőszobás, — alápincézett uccai átadó és öt bérbeadott lakással.

Csillag u. 16. Magas, modern, teljesen alápincézett szép ház, három szobás, fürdőszobás átadó s több bérlakással.

Márton Kálmán u. 2 (Németh u. 1.) Három üzlettel és három lakással.

Tanító u. 6. Háromszobás uccai, kétszobás egyszerü udvari lakással. istállóval.

18.500 pengőért: — Erzsébet u. 12. Négy lakással, kedvező fizetési feltételekkel.

18.000 pengőért: Böszörményi ut 57. Villanyosmegállónál 1596 n. öl szőlő és gyümölcsös, épületekkel.

Buday Ézsaiás u. 26. sz palatetős, négyszobás, előszobás, fürdőszobás uriház.

Csigekert u. 9a. sz. új villa, 2 szobás előszobás lakással.

17.000 pengőért: Teleki u. 15. Háromszobás átadó és 3 bérlakással.

Nádor ucca 24. Háromszobás. verandás lakóház. 1000 négyszögöl kerttel.

Jutányos áron:

Diófa ucca 14. Háromszobás, fürdőszobás, igen jó ház, 600 n. öl jó szőlővel.

16.000 pengőért: — Vígkedvü Mihály u. 48. Háromszobás, fürdő szobás uccai átadó s több bérbeadott lakással.

Széchenyi ut 30. — Több lakással, megosztható nagy telekkel.

15.000 pengőért: — Károly Ferenc József ut 21b. Két lakóház, — két műhellyel.

Diófa ucca 19. Uj adómentes, palatetős ház, két darab kétszobás lakással, 300 n. szőlő és gyümölcsössel

Oláh Károly u. 10. Háromszobás uccai és négy kis lakással.

Minden elfogadható áron: Temető u. 24. sz. 25 évig adómentes, új üzletes. palatetős ház. két lakással. istállóval jó melléképületekkel. Kevés pénzzel megvehető

14.000 pengőért: Erdősor végén, Hadházi u. 37. sz. a. 300 n. öles szép telek, uj. adómentes, háromlalkásos házzal.

Honvédtemető u. 27. sz. Négy lakásos. igen jó ház. 478 négyszögöl szép kerttel.

Kölcsey uca 16. Kétszobás átadó, három bérlakással

Nádor u. 4. Háromszabás azonnal beköltözhető ház, 400 n. öl kerttel.

Délisor 21. Palatetős, szép ház, két lakással.

Cserepes u. 11. Három lakással, istállóval.

13.000 pengőért: Márton Kálmán u. 3. Kocsma, fűszer- és hentesüzlettel, három lakással, istállóval, hizlalóval.

Köntöskert, Töhötöm u. 27. Uj, adómentes, háromszobás, fürdőszobás lakással 839 n.-öl kerttel.

12.500 pengőért: Pesti ucca 73. számú új ház, péküzlettel.

Ispotály ucca 13. Háromszobás, előszobás családi ház.

Monostorpályi és Vécsey u. sarkán, Kovács-féle üzlettel szemben, villaszerü háromszobás szép uj ház.

Agárdi u. 13. — Két lakással, istállóval.

12.000 pengőért: — Csapókert u. 3. sz. 300 n. öles telek, 25 évig adómentes ház, két jó lakással.

Vagongyárral szemben Veresegyházy Tamás és Dézsi u. sarokház két jó lakással.

Malvin u. 33. Katholikus iskola mellett — három lakásos ház.

Poroszlay ut 68. — Egy szoba, konyhás — alápincézett ház. 930 n. öl kerttel.

Vasvári u. 28. Uj, adómentes ház.

10.500 pengőért: — Tsiztviselőtelep, Bornemissza u. 4. sz. 300 négyszögöl telek kétszobás ujabb lakással. Vételhez nagyon kevés pénz szükséges.

10.000 pengőért: — Honvéd u. 33. és Kar u. 16. sz., két uccára nyuló házastelek, több lakással. Vételhez nagyon kevés pénz szükséges.

Károly Ferenc József ut 44a. Kétszobás és konyhás, kamarás uj ház, istállóval, 265 n. öl szabályos telekkel.

Vasvári Pál u. 12. sz. uj ház, két lakással.

Katz-telep, Cecilia u. 3 Uj, adómentes ház, fűszerüzlettel, négy lakással.

Tüzér laktanya megett, Lugosi u. 29. Két lakásos uj ház.

Kincseshegy u. 23. Kétszobás, fürdőszobás, uj. adómentes szép ház.

Létai ut 12. Két darab két szobás lakás.

Szoboszlay Papp István u. 13. Nagyon jó ház. 2x2 szobás lakás.

9.000 pengőért: Késes u. 76. Öt lakással, 155 pengő bérjövedelemmel, kedvező fizetési feltételekkel. Kevés pénzzel átvehető.

Nemes u. 8a. Adómentes 2 szobás ház, istállóval, nagy kerttel

Malvin u. 70. Uj, két szobás, előszobás ház.

György u. 3. Uj ház, hentesüzlettel. Esetleg bérbeadó.

8500 pengőért: Kishegyesi ut 38c. Üzletes sarokház.

Zrinyi u. 49. Három lakással, nagy kerttel elköltözés miatt jutányosan eladó.

8200 pengőért: — Apaffy u. 4. sz. négylakásos ház, nyári konyhával, téglapincével, — 117 négyszögöl udvarral.

Dévai u. 11. Asztalos féle ház, 3 lakással, istállóval.

8000 pengőért: — Kisfaludy u. 3. Két lakással, 600 négyszögöl kerttel.

Keresztesi u. 23b. Háromszobás lakóház, hizlaldával.

Arnold u. 12. Kétszobás. előszobás jó ház.

7500 pengőért: Szeremley u. 11. Két lakással istállóval.

Malvin ucca 9. sz. Két lakásos ház, üvegezett verandával.

Lónyai u. 11. Négy db szabad rendelkezés alatt álló lakással.

7200 pengőért: Kerekes telep Géza u. 25. Négy ablakos szép uccai fronttal, — 300 n. öl kerttel.

7000 pengőért: Rudolf u. 12. Két szoba, konyhás lakással, nyári konyhával, 352 n. öl kerttel.

Kuruc u. 110-11. üzleti célra alkalmas ház, háromszobás lakással, szép gyümölcsössel.

Rás. Gyula u. 35. sz. Szép két szoba, előszobás ház, nyári konyhával, istállóval.

Jánossy u. 53. Négy lakással. 5 évi részletre

6500 pengőért: Bujdosó u. 24. Három lakással.

Szávay Gyula u. 31. Kétszobás ujabb ház.

Dévai u. 17. Részben adómentes ház, két lakással.

Sámsoni ut 21. Adómentes ház. két lakással.

6000 pengőért: — Szondi u. 19. Öt lakással.

Szeder u. 40. sz. saroktelek, adómentes, kétlakásos házzal.

Hatvan uccai kert. Gyenüsor 43. Kétszobás lahóház, 1100 n. öl kerttel.

5500 pengőért: — Rázsó Gyula u. 4. sz. kétszobás jó ház, 339 négyszögöl kerttel.

Dévai u. 8. Három szobás. két konyhás uj ház.

Kötöskert. Töhötöm u. 26. sz. 500 négyszögöles telek, jó lakóházzal.

Uj u. 22. Három lakással, 400 négyszögöl telekkel.

5000 pengőért: Kuczik telep, Kálmánczhely és Gönczy Kovács u. sarokház.

Honti ucca 24. Kétlakásos ház, istállóval, — 300 n. öl telekkel.

Szél u. 10. sz. ház két lakással, 600 négyszögöl telekkel.

Kuczik telep 30b. Uj egy szoba, konyha, kamara, üvegezett verandás ház.

Harsányi Gusztáv u. 7. Három lakással.

4500 pengőért: Katz telep, Sárosi u. 16. Uj ház, villannyal.

4100 pengőért: Nyilas telep, Táncsics Mihály u. 30. és 32. sz. ház, megosztható telekkel.

4000 pengőért: Dévai u 30. Kétszobás lakóház.

Bellegelő 484. Hat lakással.

Apponyi u. 19. Kétszobás lakóház, 350 négyszögöl telekkel.

3600 pengőért: Puskástelepen, a sorompó mellett, Szabó János-féle uj, adómentes ház.

3500 pengőért: Bozzay telep, Uj-ucca 19. sz. jó ház, két lakással, 200 négyszögöl telekkel.

Nagy József ucca 19. Nagyon jó, masszív épület (tégla), szép lakással.

3400 pengőért: Bozzay telep, Szép u. 22. Egyszobás, konyha kamara, téglából épült jó ház, melléképületekkel.

3200 pengőért: Basahalom u. 72c. számu ház, 600 négyszögöl kerttel.

3000 pengőért: Szép u. 17. sz. ház.

2800 pengőért: Szotyori telep, Kálmán u. 31. Három lakással, gyümölcsös kerttel.

2500 pengőért: Király Ferenc u. 18. sz. 300 négyszögöl telekkel

2300 pengőért: Csalogány u. 5. Kétszobás lakás, nagy telekkel, — részletre.

2200 pengőért: Dévai u. 11. sz. uj kis ház.

Eladó földek:

160.000 pengőért: Nádudvaron 287 m. hold das birtok bőséges gazdasági épületekkel. — 60.000 pengővel átvehető.

100.000 pengőért: — Szepesen, 100 holdas, tanyás, jó birtok. (324)

108.000 pengőért: — Csökmőn 135 hold tanyás birtok.

60.000 pengőért: Nádudvaron 113 m. holdas birtok épületekkel. Felepénzzel megvehető.

35.000 pengőért: — Vértesen 31 és fél kat. hold elsőosztályu tanyásbirtok.

31.000 pengőért: Biharkeresztesen, kövesút mellett, 56 kat. hold feketeföld, tanyával.

26.000 pengőért: — Fancsikán, Diószegi kövesuton 8 kilométerre, 30 és fél holdas szép tanyás birtok.

25.000 pengőért: Mikepércsi út mentén, a város szélétől két és fél kilométerre, 19 kat holdas fekete tanyás birtok.

22.000 pengőért: Hajdusámsonban 16 hold föld és 3 hold szőlő, 2 szobás lakóházzal, vincellérlakással, teljes felszereléssel.

18.500 pengőért: Balmazújvároson 25 kat. hold birtok.

18.000 pengőért: Füzesgyarmaton, Nagyharang-düllőben 19 kat. holdas birtok.

18.000 pengőért: — Ondód, Perec düllő 33. szám. 10 holdas tanyás birtok.

16.000 pengőért: Haláp 142. sz. 20 és fél hold tanyás birtok.

15.000 pengőért: Létai ut 151. és 152. sz. 15 hold. Várostól 4 kilo méterre.

14.000 pengőért: Haláp 100. sz. 15 és fél hold tanyás birtok.

13.000 pengőért: — Nagylétán 15 kat. hold tanyás birtok, sok épülettel.

11.000 pengőért: — Nyiracsádi kövesuton 9 és fél hold.

7000 pengőért: Haláp mellett, Monostorpályi, Ligetben 10 hold.

5000 pengőért: Ondódon 3 hold I. o. föld.

4500 pengőért: Nagyléta, Liget 61. sz. Wolf Gyula-féle nyolc és fél m. holdas, tanyás birtok.

2200 pengőért: Apafa mellett 2 kat. hold.

Szőlők:

7000 pengőért: Hajdusámsoni Vénkertben, 8 m. hold felerészben megmaradt szőlő és gyümölcsös, épületekkel.

5000 pengőért: Bocskayban kövesut mellett állomás közelében 2 m. hold szőlő épületekkel.

3500 pengőért: Bocskaiban 1612 n. öles fagymentes jó szőlő és gyümölcsös.

2.200 pengőért Bocskaiban, állomáshoz közel, kövesút mellett, 1 kat. hold.

900 pengőért: Tamási magállótól 5 percnyire 900 n. öl szőlő és gyümölcsös, pajtával.

Villatelkek:

Egyetemmel szemben 625 négyszögöl villatelek épületekkel, — esetleg megosztva is, 19.000 pengőért.

Komlóssy uton 845 n. öl 15.000 pengőért.

Károly Ferenc József uton 500 n. öl 15.000 pengőért.

Jerikó u. 67. sz. a. 1123 n. öl 8000 pengő.

Buday Ézsaiás u. 35. sz. a. 373 n. öl 5200 pengőért.

Házhelyeket

— négyszögölenként az alábbi árakon ajánlok megvételre:

25 pengőért: Széchenyi uton.

25. pengőért: — Dózsa ucca 15—1. sz. 419 n, öl villatelek.

18—20 pengőért: Poroszlay ut 47 alatt.

16 pengőért: Hadházi ucca 26. alatt több telek.

14 pengőért: Erdősközelében, Isó uccán, 391 négyszögöl és

12 pengőért: Vénkert Domokos Lajos ucca 18. sz.

Andrássy ut 75 sz. több telek.

Andrássy ut 87. alatt 435 n. öl szőlő.

10 pengőért: Andrássy ut 34. é

Buday Ézsaiás u. 55. több házhely. (Épületek becsértékben.)

8 pengőért: Homokkertben, közvetlenül az iskolával és óvodával szomszédos 1000 n. öl telek.

8 pengőért: Diófa u. 19 szám.

7 pengőért: Tégláskert, Szepesi ucca 14. Homokkert, Kiss Áron u. 19. sz. és Bihari u. 5. sz.

Ujkert, Jerikó u. 29.

6 pengőért: Sámsoni kövesut elején, Cserei uccán.

5—6 pengőért: Vágóhidi villamos mellett, 36 havi részletre.

Kuczik telep, Köleséri Sámuel u. 21.

5 pengőért: Köntöskert, Szabolcs u. 26. — Részletre.

4 P 50 fillérért: Aczél ucca 47.

3—4 pengőért: Téglaskert, Basahalom u. 14. és 31. szám alatt, részletre.

3 pengőért: Vámospércsi ut mentén és Rigó uccán, részletre.

Monostorpályi kövesúton, négyszögölenként 2 P 50 fillértől 3 és 4 pengőig. 36 havi részletre.

Olcsó házhelyek:

Havi 10 pengős részletre (300 négyszögöl, 300 pengőért) kaphatók a debreceni határban, aisójózsai vasuti megállónál, ahonnan sürü vonatközlekedéssel villamosnál olcsóbban közelíthető meg a város.

Ipartelep.

Keletisor 7. alatt — 1200 négyszögöles bekerített telken géperőre berendezett famegmunkáló telep, 30 méteres üzemi és több épülettel. Ára: 32.000 pengő.

Keresek eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket.

Dienes iroda, Füvészkert ucca 16. szám.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF, — a TISZÁNTULI KÖNYV. ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.